

**PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO GMINY PARYSÓW
W OBREMBACH GEODEZYJNYCH
PARYSÓW, KOZŁÓW, POSCHŁA, STAROWOLA**

Wykonawca:

SOFT-SOIL Grzegorz Prusik

ul. Ciasna 2B , 12-100 Szczytno

Tel. 509668232

e-mail: grzegorz_prusik@o2.pl

Zespół autorski

inż. Grzegorz Prusik

mgr inż. Agnieszka Tymowicz

Zleceniodawca:

Biuro Architektoniczno –

Urbanistyczne „BDK” s.c.

ul. Wilczyńskiego 6 G/3,

10-686 Olsztyn

marzec, 2021 r.

Spis treści

1. Wprowadzenie	5
1.1. Podstawy formalno-prawne prognozy	8
1.2. Cel oraz zakres prognozy oddziaływania na środowisko	8
1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy	9
2. Informacja o głównych celach, zawartości projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami	10
2.1. Główne cele oraz zawartość projektowanego dokumentu	10
2.2. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami	14
2.2.1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego	14
2.2.2. Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego	16
2.2.3. Opracowanie ekofizjograficzne	18
2.2.4. Strategia Rozwoju Gminy Parysów na lata 2015-2022	18
2.2.5. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Garwolińskiego do roku 2030	19
2.2.6. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do roku 2022	21
2.2.7. Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego	22
2.2.8. Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku	23
2.2.9. Plan Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego 2024	25
2.2.10. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych	29
2.2.11. Polityka Ekologiczna Państwa	29
2.2.12. Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej	30
2.2.13. Strategiczny plan adaptacji dla sektora i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030	31
2.2.14. Pakiet klimatyczno-energetyczny (przyjęty przez Komisję Europejską w grudniu 2008 r.)	33
3. Przewidywane metody analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania	33

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.....	34
5. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu.....	34
5.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego	34
5.1.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu, analiza terenów sąsiednich. 34	
5.1.2. Budowa geologiczna, rzeźba terenu, gleby, warunki klimatyczne	47
5.1.3. Zlewnia, wody powierzchniowe i podziemne	50
5.1.4. Jednolite części wód	54
5.1.5. Szata roślinna i świat zwierzęcy	67
5.1.6. Zabytki kulturowe	74
5.1.7. Obszary chronione	74
5.1.8. Korytarze ekologiczne	87
5.2. Ocena stanu środowiska	90
5.2.1. Jakość powietrza atmosferycznego	90
5.2.2. Klimat akustyczny	92
5.2.3. Stan wód.....	93
5.2.4. Oddziaływanie sieci elektroenergetycznych oraz innych pól elektromagnetycznych 96	
5.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	96
6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem 97	
7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody	97
8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.	98
9. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko	100
9.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, w tym gleby	101

9.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne	102
9.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	102
9.4. Odpady.....	103
9.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat.....	103
9.6. Klimat akustyczny	104
9.7. Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczną	106
9.8. Oddziaływanie na krajobraz	107
9.9. Oddziaływania na zabytki i dobra materialne	107
9.10. Oddziaływania na życie i zdrowie ludzi.....	108
9.11. Oddziaływanie na obszary chronione w tym obszary Natura 2000	109
9.12. Wzajemne oddziaływanie.....	109
10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu miejscowego.....	109
11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w miejscowym planie.....	111
12. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy	112
13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym.....	112
14. Wykaz materiałów źródłowych.....	114

Spis załączników tekstowych:

1. Oświadczenia,
2. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie
3. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganej w prognozie oddziaływania na środowisko dotyczącej sporządzenia do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła i Starowola z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Garwolinie.

Spis załączników graficznych:

1. Inwentaryzacja terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola (zał. nr 1,2,3,4)
2. Mapa struktur funkcjonalno-przestrzennych projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola (zał. nr 5,6,7,8)

1. Wprowadzenie

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona dla potrzeb projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola.

Projekt przedmiotowego planu, jest realizacją uchwały Rady Gminy Parysów Nr XXV/143/2020 z dnia 28 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola.

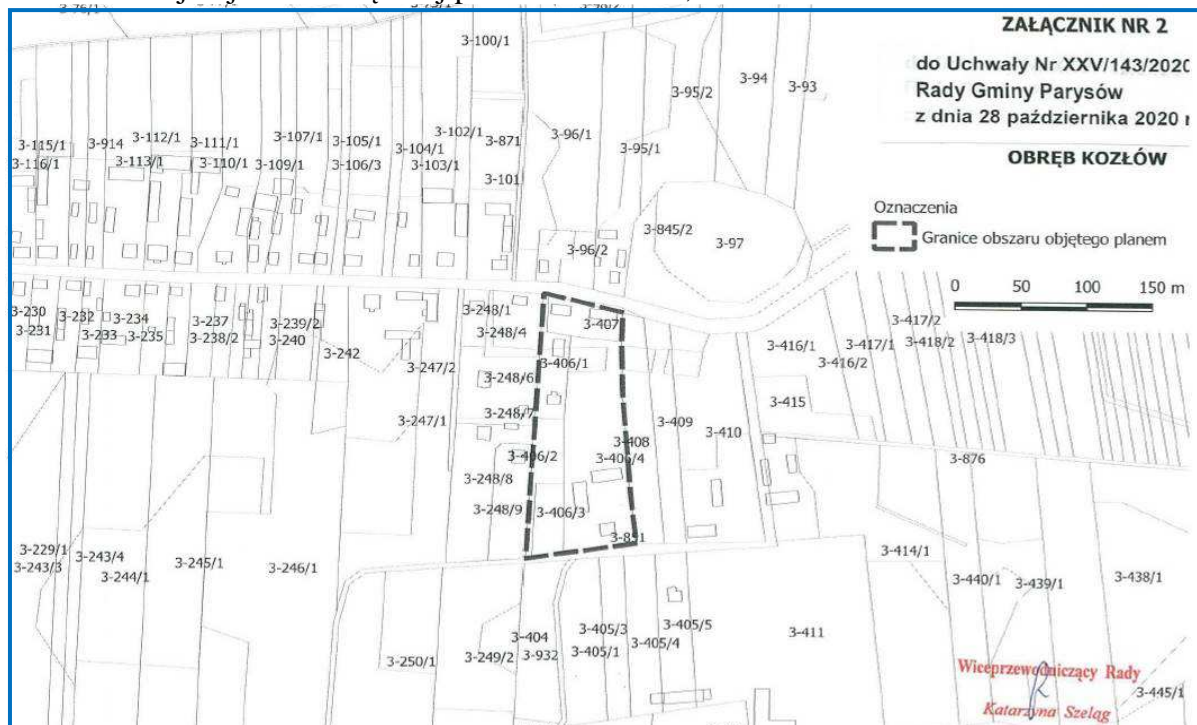
Zgodnie z ww. uchwałą oraz załącznikami graficznymi do uchwały, projektem planu objęto cztery obręby o łącznej powierzchni ok. 8,90 ha których kopię zamieszczono poniżej.

Obszar I obejmuje teren o łącznej powierzchni ok. 0,29 ha.

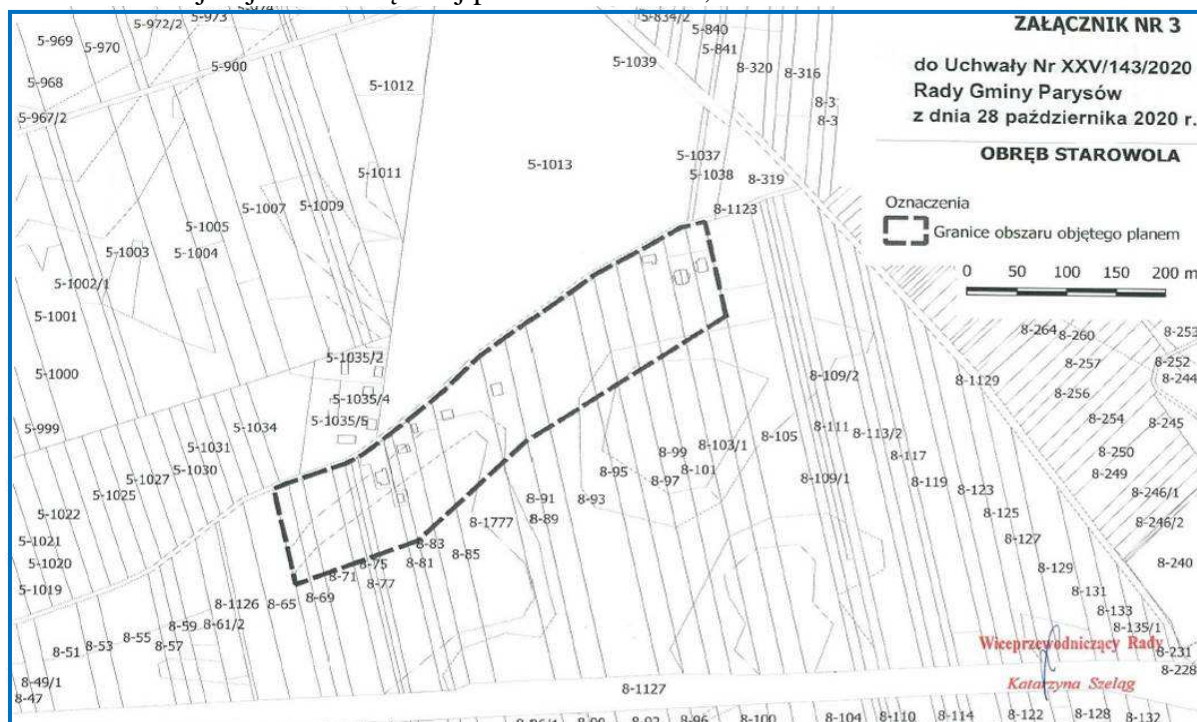
Ryc.1 Załącznik do uchwały Nr XXV/143/2020 Rady Gminy Parysów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola.

Obszar II obejmuje teren o łącznej powierzchni ok. 1,40 ha.

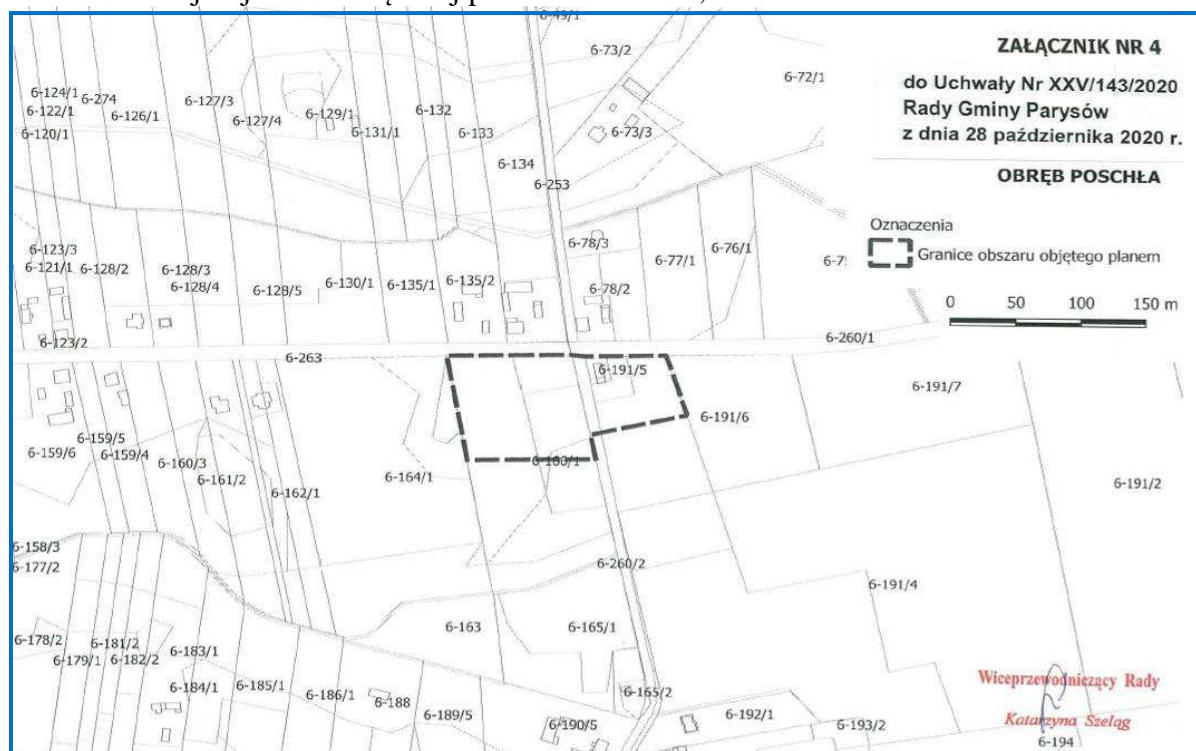
Ryc.2 Załącznik do uchwały Nr XXV/143/2020 Rady Gminy Parysów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola

Obszar III obejmuje teren o łącznej powierzchni ok. 5,40 ha.

Ryc.3 Załącznik do uchwały Nr XXV/143/2020 Rady Gminy Parysów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola

Obszar IV obejmuje teren o łącznej powierzchni ok. 1,20 ha.

Ryc.4 Załącznik do uchwały Nr XXV/143/2020 Rady Gminy Parysów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola

Na obszarach objętych opracowaniem obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z uchwałą nr XIII/60/03 Rady Gminy w Parysowie z dnia 30 grudnia 2003 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów. Obowiązujący miejscowy plan wyznacza na Obszarze I (obręb Parysów) oraz Obszarze II (obręb Kozłów) funkcje MR/MN - tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług. Na Obszarze III (obręb Starowola) wyznacza funkcje MR/MN - tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług oraz L – tereny lasów, a na Obszarze IV (obręb Poschła) MR/MN - tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług, R - tereny upraw polowych oraz KUD – drogi dojazdowe.

Celem opracowania omawianego projektu miejscowego planu jest wprowadzenie na Obszarze I (obręb Parysów) funkcji MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na terenach Obszaru II (obręb Kozłów) wyznaczone zostały funkcje MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz ZU – tereny zieleni urządzonej, na Obszarze III (obręb Starowola) wprowadzono funkcje MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, ZL – teren lasu, z kolei na Obszarze IV (obręb Poschła) wprowadzono funkcję MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, U – tereny zabudowy usługowej, KDL – teren drogi publicznej klasy lokalnej, KDW – teren drogi wewnętrznej.

Tereny objęte opracowaniem położone są poza powierzchniowymi formami ochrony przyrody.

1.1. Podstawy formalno-prawne prognozy

Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.).

Podstawą formalno-prawną prognozy również są:

- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (art. 17 pkt. 4; tekst jednolity Dz. U. 2020, poz. 293 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1396 z późn. zm),
- Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola,
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. – O ochronie przyrody (Dz. U. 2020, poz. 55 ze zm.).

Prognoza oddziaływania na środowisko jest elementem strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, służącej eliminowaniu lub łagodzeniu ewentualnych konfliktów przyrodniczo - przestrzennych. Formuła dokumentu pozwala, by we wszystkich fazach planowania uwzględniać wzajemne relacje pomiędzy uwarunkowaniami przyrodniczymi, a przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi.

1.2. Cel oraz zakres prognozy oddziaływania na środowisko

Zasadniczym celem prognozy, opracowywanej dla potrzeb projektu planu jest identyfikacja i ocena skutków oddziaływań na poszczególne elementy środowiska przyrodniczego, w tym na:

- świat zwierzęcy i roślinny oraz krajobraz we wzajemnym ich powiązaniu,
- warunki życia i zdrowia ludzi,
- środowisko kulturowe,
- zabytki i dobra materialne, będące potencjalnym wynikiem realizacji projektowanego zagospodarowania przestrzeni.

Istotnym celem Prognozy jest także poszukiwanie i wskazanie możliwości rozwiązań planistycznych zabezpieczających środowisko i przeciwdziałających negatywnemu oddziaływaniu na nie.

Zakres prognozy obejmuje elementy określone w art. 51 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 ze zm.).

Prognozę wykonano w zakresie i stopniu szczegółowości uzgodnionym przez:

- Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie - pismo WOOŚ-III.411.296.2020.MW z dnia 17 grudnia 2020 r. (zał. teks. nr 1)
- Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Garwolinie pismo ZNS.4500.4.2020 z dnia 20.11.2020 r. (zał. teks. nr 2);

Na podstawie otrzymanych uzgodnień niniejsza Prognoza zawiera informacje o głównych celach projektowanego dokumentu jego zawartości, powiązaniu z innymi dokumentami, informacje o metodyce zastosowanej podczas sporządzenia prognozy, propozycje dotyczące metod analizy skutków realizacji zapisów projektowanego dokumentu, częstotliwość ich przeprowadzania, informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko oraz streszczenie w języku niespecjalistycznym. Niniejszy dokument

analizuje, wskazuje i ocenia istniejący stan środowiska naturalnego na obszarach przewidywanego znaczącego oddziaływania, istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji zapisów planu, w szczególności dotyczących obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody; cele ochrony przyrody ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia realizacji zapisów planu oraz sposoby ich uwzględnienia podczas opracowywania dokumentu: przewidywane znaczące oddziaływanie, w tym oddziaływanie bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz pozytywne i negatywne na cele i przedmiot ochrony obszarów NATURA 2000 oraz na inne elementy środowiska. Prognoza przedstawia rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu.

1.3. Informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu, jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz w kontekście stopnia szczegółowości ustaleń planu.

Przed przystąpieniem do zasadniczej części opracowania przeprowadzono prace w terenie w tym inwentaryzację urbanistyczną w celu zapoznania się z ogólnymi warunkami środowiskowymi panującymi na analizowanym terenie oraz istniejącym zainwestowaniem.

Następnie przystąpiono do prac kameralnych, polegających na porównaniu wyników uzyskanych w terenie z istniejącą dokumentacją. W ten sposób sporządzona została kompleksowa ocena sposobów użytkowania poszczególnych terenów, aktualnego stanu środowiska oraz jego podatności na degradację. W kolejnym etapie stosując metodę analogii środowiskowej, odniesiono się do projektu zmiany planu, a zwłaszcza przeznaczenia terenów, w kontekście ich położenia w stosunku do terenów prawnie chronionych, potencjalnych zagrożeń dla tych terenów i środowiska, terenów bezpośrednio objętych zmianą i przyjętych założeń ochrony środowiska. Wpływ przeznaczenia terenów na stan środowiska i zagrożenie dla terenów chronionych przeanalizowano zgodnie z wymaganiami ustawowymi w kategoriach oddziaływań, bezpośrednich, pośrednich i wtórnych, skumulowanych, krótko-, średnio- i długoterminowych, stałych i chwilowych oraz pozytywnych i negatywnych na cele i przedmiot ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralność tego obszaru, a także na środowisko. Wynikiem przedstawionej analizy są rozwiązania mające na celu zminimalizowanie potencjalnie negatywnych oddziaływań ustaleń planu na środowisko przyrodnicze.

2. Informacja o głównych celach, zawartości projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami

2.1. Główne cele oraz zawartość projektowanego dokumentu

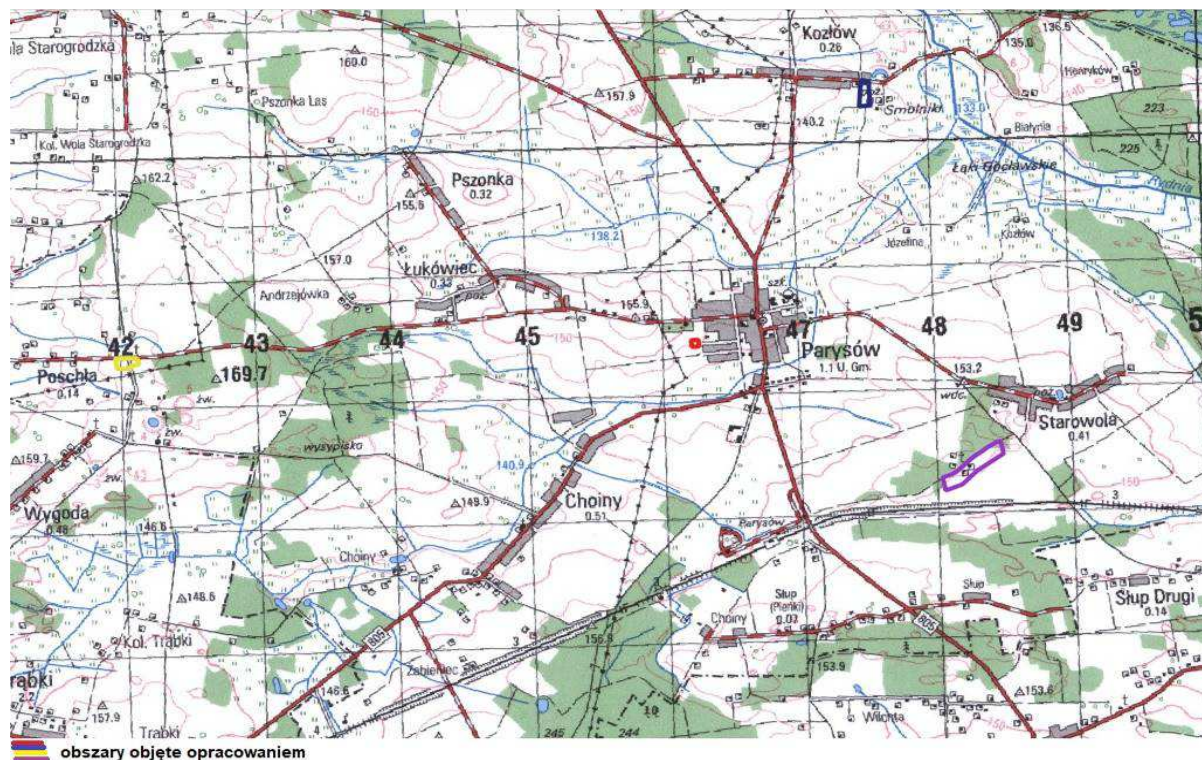
Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, jako akt prawa miejscowego, jest podstawowym narzędziem kształtowania polityki przestrzennej miasta i gminy.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola został sporządzony zgodnie z wymaganiami i zakresem określonym w ustawie z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. 2020, poz. 293 z późn. zm.), oraz Rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz.U. 2003 Nr 164 poz. 1587).

Obszary objęte projektem planu stanowią cztery odrębne tereny położone w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła oraz Starowola w gminie Parysów, powiat garwoliński, województwo mazowieckie. (ryc. 3). Przedmiotowe obszary zgodnie z uchwałą intencyjną obejmują tereny o łącznej powierzchni ok. 8,90 ha.

Głównym celem sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy, z jednoczesnym uwzględnieniem konieczności kształtowania ładu przestrzennego oraz konieczności dostosowania funkcji, struktury zabudowy i intensywności zagospodarowania do uwarunkowań przestrzennych i przyrodniczych terenu.

Dla obszarów objętych opracowaniem przewiduje się w większości utrzymanie funkcji wyznaczonych w obowiązującym miejscowym planie, czyli zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej. Celem opracowania omawianego projektu miejscowego planu jest wprowadzenie na Obszarze I (obręb Parysów) zmiany przeznaczenia zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, które są zgodne z faktycznym użytkowaniem części terenu. Na Obszarze II (obręb Kozłów) wprowadzenie zmiany przeznaczenia zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz zieleni urządzonej. Na Obszarze III (obręb Starowola) zmiana założeń obowiązującego miejscowego planu polega również na zmianie funkcji z zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług, na zabudowę mieszkaniową jednorodzinną oraz podtrzymanie funkcji terenów lasów. Z kolei na Obszarze IV (obręb Poschła) przewiduje się zmianę funkcji zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług oraz terenów upraw polowych na cele zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, zabudowy usługowej i tereny komunikacyjne.

Ryc.5. Położenie obszarów objętych projektem planu

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego składa się z części tekstowej oraz z części graficznej. Część tekstowa sporządzona jest w formie uchwały Rady Gminy Parysów, natomiast część graficzna w postaci rysunków projektu planu w skali 1:1000.

Poniżej przedstawiono wyznaczone funkcje na omawianym terenie oraz ustalenia projektu planu.

Projekt planu ustala następujące podstawowe przeznaczenie terenów:

MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;

MN/U – teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej;

U – teren zabudowy usługowej;

ZU – teren zieleni urządzonej;

ZL – teren lasu;

KDL – teren drogi publicznej klasy lokalnej;

KDW – teren dróg wewnętrznych.

Projekt planu zawiera ustalenia dotyczące:

- przeznaczenia terenów oraz linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania;
- zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego oraz zagospodarowania przestrzeni publicznych;
- zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu oraz zasad kształtowania krajobrazu;
- zasad ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej;
- zasad kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenów;
- szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości;
- szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy;

- zasad lokalizacji inwestycji celu publicznego;
- granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych; krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planach zagospodarowania przestrzennego województwa;
- zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej;
- sposobu i terminu tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów;
- stawek procentowych, na podstawie których ustala się opłatę, wynikającą ze wzrostu wartości nieruchomości w związku z uchwaleniem planu.

W projekcie planu ustalono zasady kształtowania zabudowy oraz wskaźniki zagospodarowania terenu w tym m.in.:

- maksymalną intensywność zabudowy,
- minimalną intensywność zabudowy,
- udział procentowy powierzchni biologicznie czynnej;
- nieprzekraczalne linie zabudowy, wysokości zabudowy oraz sposób kształtowania dachów;
- przeznaczenia terenu funkcjonalnego.

Projekt planu ustala następujące zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu:

- ustala zastosowanie rozwiązań technicznych i technologicznych nie powodujących zagrożeń dla środowiska wodnego i mogących doprowadzić do skażenia wód podziemnych
- zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska za wyjątkiem inwestycji z zakresu łączności publicznej, komunikacji i infrastruktury technicznej
- zakazuje lokalizowania:
  - a) elektrowni wiatrowych,
  - b) elektrowni fotowoltaicznych za wyjątkiem mikroinstalacji i małych instalacji o mocy do 100 kV w rozumieniu przepisów odrębnych,
  - c) obiektów lub zakładów stwarzających zagrożenia wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
  - d) obiektów lub zakładów stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi,
- obszar objęty planem położony jest poza granicami obszarów chronionych z tytułu przepisów o ochronie przyrody,
- obszar objęty planem położony jest w całości w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 „Subniecka Warszawska”.
- ustala dopuszczalne poziomy hałasu:
  - a) dla terenów oznaczonych symbolem MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
  - b) dla terenów oznaczonych symbolem MN/U jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Projekt planu ustala następujące zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków, w tym krajobrazów kulturowych oraz dóbr kultury współczesnej:

- w granicach planu wyznacza się strefę pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz strefę ochrony krajobrazu.
- w granicach strefy pośredniej ochrony konserwatorskiej ustala się utrzymanie zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, tj.
  - a) historycznej sieci dróg,
  - b) historycznych alei, szpalerów,
  - c) historycznych osi widokowych i kompozycyjnych.
- w granicach strefy pośredniej ochrony konserwatorskiej nową zabudowę należy kształtować w sposób harmonijnie łączący elementy kompozycji historycznej i współczesnej, ze szczególnym uwzględnieniem historycznie ukształtowanej skali i bryły zabudowy oraz historycznej linii zabudowy
- w granicach strefy ochrony krajobrazu ustala się zachowanie istniejącego drzewostanu jednocześnie zabrania się lokalizacji zwartych nasadzeń wysoką roślinnością.
- w granicach planu występuje obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków przedstawiony na załączniku nr 2. Prace remontowe, adaptacyjne i rozbiórkowe ww. obiektu wymagają uwzględnienia zasad określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego.

W projekcie planu zawarte zostały ustalenia dotyczące granic i sposobów zagospodarowania terenów lub obiektów podlegających ochronie, ustalonych na podstawie odrębnych przepisów, terenów górniczych, a także obszarów szczególnego zagrożenia powodzią, obszarów osuwania się mas ziemnych, krajobrazów priorytetowych określonych w audycie krajobrazowym oraz w planie zagospodarowania przestrzennego województwa:

- obszar objęty planem położony jest w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 "Subniecka Warszawska".
- w granicach planu nie występują:
  - ✓ tereny górnicze,
  - ✓ obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
  - ✓ obszary osuwania się mas ziemnych.

Projekt planu zawiera ustalenia dotyczące szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy:

- od istniejących i projektowanych linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia, zarówno napowietrznych jak i kablowych, należy zachować odpowiednie odległości od zabudowań uwzględniające przepisy odrębne w tym także normy, przepisy i zasady branżowe.
- W granicach planu, wzdłuż gazociągu wysokiego ciśnienia DN 200, wyznacza się strefę kontrolowaną o szerokości 12 m, której środek stanowi oś gazociągu. W w/w strefie oznaczonej w załączniku Nr 1 do uchwały, ustala się zakaz:
  - ✓ wznoszenia budynków i budowli, urządzania stałych składów i magazynów,
  - ✓ zalesiania,
- w granicach planu występują ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów zlokalizowanych w sąsiedztwie lasu, zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu bezpieczeństwa pożarowego.

W projekcie planu określono zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej m.in. w zakresie:

- układu komunikacyjnego;
- zaopatrzenia w wodę;

- ✓ dopuszcza budowę, rozbudowę, przebudowę i modernizację gminnej sieci wodociągowej,
- odprowadzania ścieków sanitarnych:
  - ✓ dopuszcza budowę, rozbudowę, przebudowę i modernizację gminnej sieci kanalizacji sanitarnej.
- zaopatrzenia w energię elektryczną:
  - ✓ dopuszcza budowę, rozbudowę, przebudowę i modernizację linii elektroenergetycznych średniego i niskiego napięcia wraz z urządzeniami towarzyszącymi;
- zaopatrzenia w ciepło:
  - ✓ dopuszcza stosowanie indywidualnych urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności, które przy wytwarzaniu energii cieplnej nie będą powodowały przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji szkodliwych w powietrzu zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi.
  - ✓ dopuszcza lokalizację odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW.
- zaopatrzenie w gaz:
  - ✓ dopuszcza budowę, rozbudowę, przebudowę i modernizację gminnej sieci gazowej, przyłączy i urządzeń towarzyszących;
- gospodarka odpadami:
  - ✓ gromadzenie odpadów oraz ich wywóz, należy wykonywać zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi odpadów oraz obowiązującymi w tym zakresie przepisami lokalnymi.

2.2. Powiązania projektu planu z innymi dokumentami

2.2.1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu muszą być zgodne z zapisami Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, w celu zachowania jednorodności i ciągłości procesu planistycznego.

W zmianie Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Parysów, zatwierdzonego uchwałą Nr XLVI/249/2018 Rady Gminy Parysów z dnia 30 sierpnia 2018 r., tereny objęte projektem planu położone są:

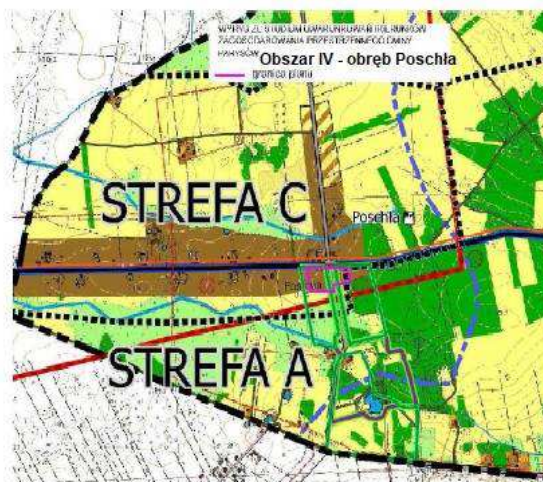
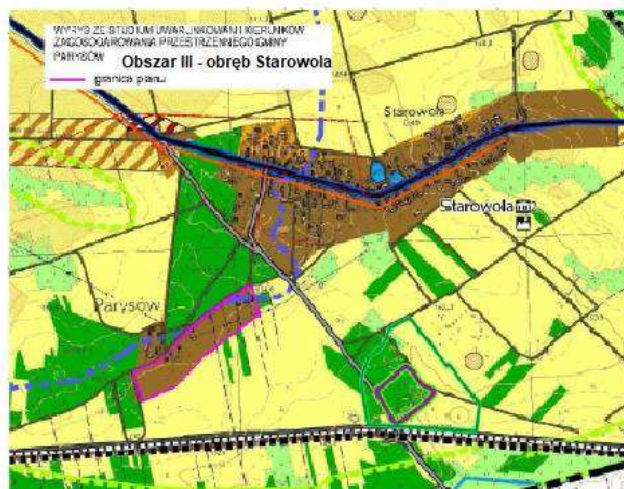
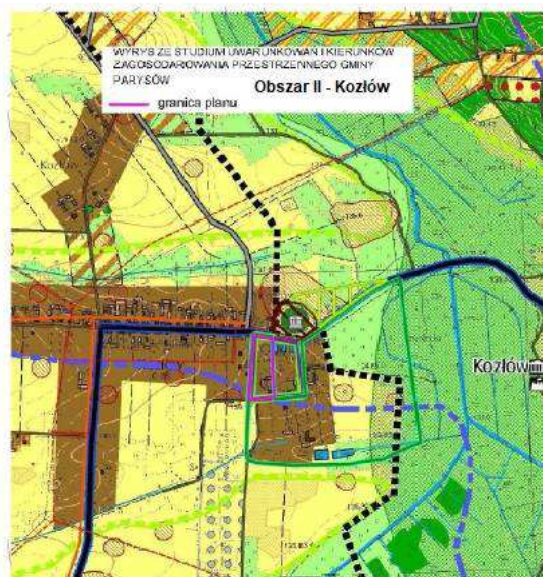
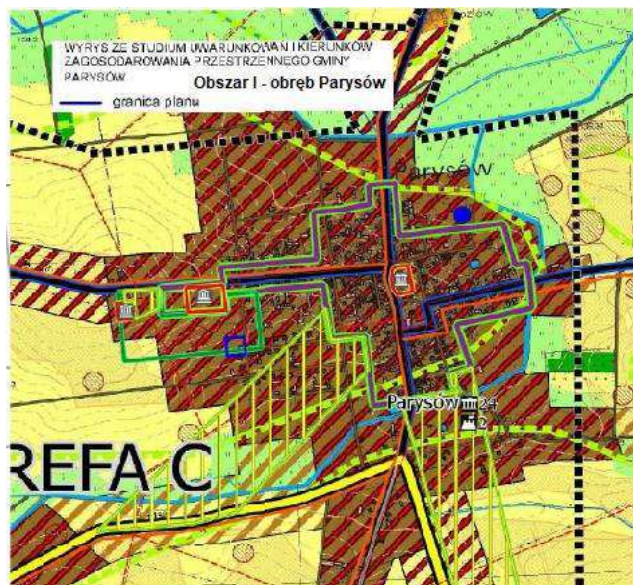
- **Obszar I** (obręb Parysów) oraz **Obszar IV** (obręb Poschła) w **Strefie C** – strefa rozwoju funkcji osadniczych usługowych i produkcyjnych. Strefa obejmuje środkową część gminy z Parysowem jako głównym ośrodkiem gminnym oraz tereny przy głównych szlakach komunikacyjnych tj. dr wojewódzkiej oraz drogach powiatowych nr: 3114W i 2246W.
  - ✓ **Główne cele polityki przestrzennej:** w strefie C dominować będzie rozwój funkcji usługowych i produkcyjnych oraz mieszkaniowej w osadnictwie skoncentrowanym. Funkcją uzupełniającą będzie produkcja rolna prowadzona w indywidualnych gospodarstwach rolnych.
- **Obszar II** (obręb Kozłów) oraz **Obszar III** (obręb Starowola) w **Strefie B** - strefa rolniczo-leśnej przestrzeni produkcyjnej na glebach dobrych i średniej jakości z osadnictwem skoncentrowanym, z umiarkowanym rozwojem funkcji produkcyjno-usługowych. Obejmuje ona środkową i środkowo - wschodnią część gminy.
  - ✓ **Główne cele polityki przestrzennej:** W strefie B przewiduje się głównie rozwój rolnictwa oraz funkcji mieszkaniowej wraz z umiarkowanym rozwojem funkcji

produkcyjno-usługowych. W strefie B dopuszcza się lokalizację obiektów służących do wytwarzania energii ze źródeł odnawialnych – ogniwa fotowoltaiczne i inne. Działania w tej strefie zmierzać powinny do zwiększania areałów gospodarstw, tworzenia gospodarstw rodzinnych lub zespołowych. Intensyfikacja produkcji rolnej powinna być prowadzona w zgodzie z zasadami ekorozwoju.

Dodatkowo w wyżej wymienionych strefach, tereny zostały podzielone na obszary funkcjonalne:

- **Obszar I** (obręb Parysów) - tereny zurbanizowane zwartej zabudowy mieszkalno-usługowej – obszary zabudowane głównych jednostek osadniczych, przeznaczone do przekształceń i uzupełnień zabudowy na cele funkcji mieszkaniowych oraz działalności gospodarczych rolniczych i nierolniczych;
- **Pozostałe Obszary** - tereny zurbanizowane zwartej zabudowy mieszkaniowej z usługami towarzyszącymi – obszary zabudowane wiejskich jednostek osadniczych, przeznaczone do przekształceń i uzupełnień zabudowy na cele funkcji mieszkaniowych oraz działalności gospodarczych rolniczych i nierolniczych. ^[1]

W związku z powyższymi założeniami projektu planu nie naruszają zapisów ww. Studium.

Ryc. 6 i 7. Wyrys oraz legenda do zmiany Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Parysów

2.2.2. Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

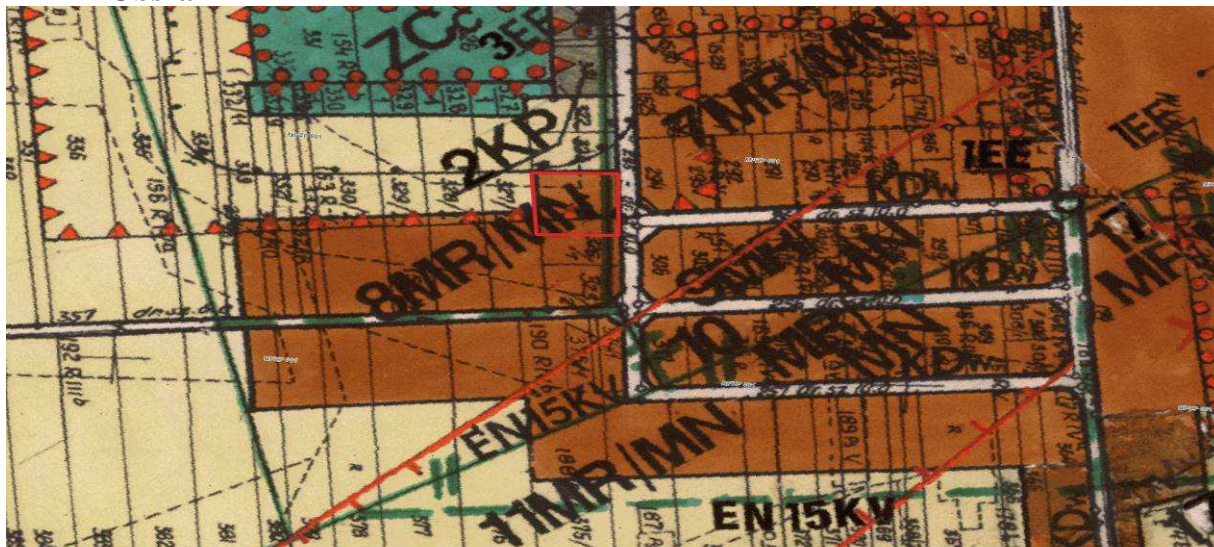
Na obszarach objętych opracowaniem obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z uchwałą nr XIII/60/03 Rady Gminy w Parysowie z dnia 30 grudnia 2003 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów. Obowiązujący miejscowy plan wyznacza na Obszarze I (obręb Parysów) oraz Obszarze II (obręb Kozłów) funkcje MR/MN - tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług. Na Obszarze III (obręb Starowola) wyznacza funkcje MR/MN - tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług oraz L – tereny lasów, a na Obszarze IV (obręb Poschła) MR/MN - tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług, R - tereny upraw polowych oraz KUD – drogi dojazdowe.

Celem opracowania omawianego projektu miejscowego planu jest wprowadzenie na Obszarze I (obręb Parysów) funkcji MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na terenach Obszaru II (obręb Kozłów) wyznaczone zostały funkcje MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz ZU – tereny zieleni urządzonej, na Obszarze III (obręb Starowola) wprowadzono funkcje MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, ZL – teren lasu, z kolei na Obszarze IV (obręb Poschła) wprowadzono funkcję MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, U – tereny zabudowy usługowej, KDL – teren drogi publicznej klasy lokalnej, KDW – teren drogi wewnętrznej.

Poniżej przedstawiono wyrzys z obowiązującego miejscowego planu:

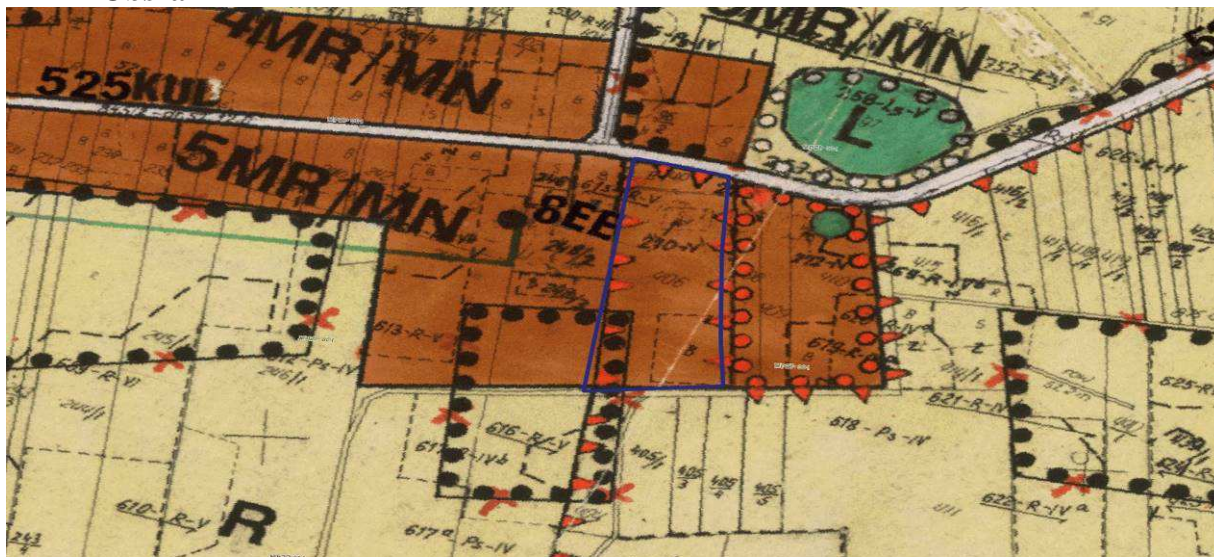
➤ **Obszar I**

Obszar I (obwód Parysów)

Ryc. 8. Wyrys z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na Obszarze I.

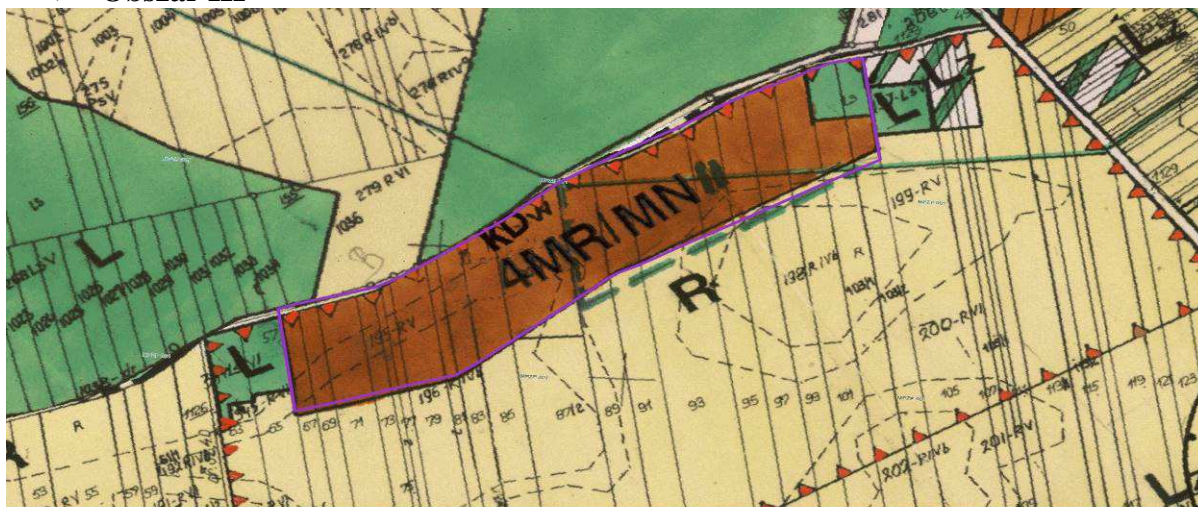
➤ **Obszar II**

Obszar II (obwód Kozłów)

Ryc. 9. Wyrys z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na Obszarze II.

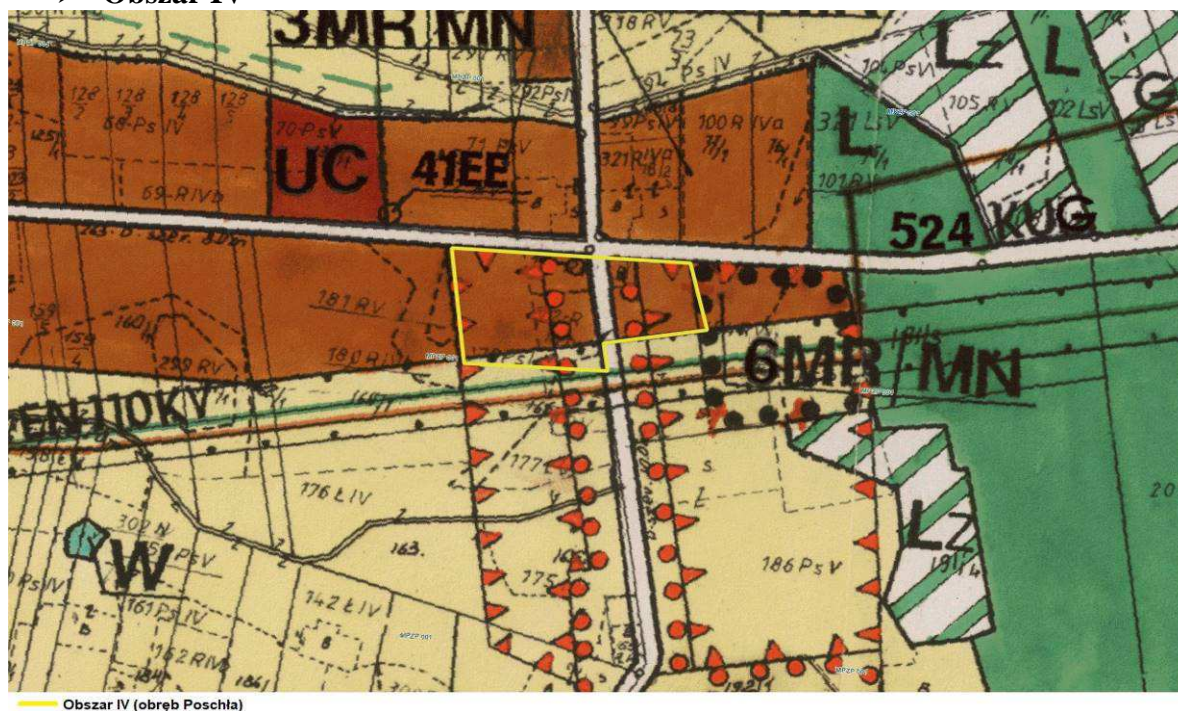
➤ **Obszar III**

Obszar III (obwód Starowola)

Ryc. 10. Wyrys z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na Obszarze III.

➤ **Obszar IV**

Ryc. 11. Wyrys z obowiązującego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na Obszarze III.

2.2.3. Opracowanie ekofizjograficzne

Dla obszaru objętego projektem „Planu...” wykonano „Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola. Zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 września 2002 r. w sprawie opracowań ekofizjograficznych (Dz. U. Nr 155, poz. 1298), zawiera ono m.in zagadnienia:

- charakterystykę struktury środowiska przyrodniczego
- powiązanie przyrodnicze obszaru opracowania z otoczeniem
- diagnozę stanu i funkcjonowania środowiska;
- wstępną prognozę dalszych zmian zachodzących w środowisku,
- ocenę odporności środowiska na obciążenia antropogeniczne oraz zdolności do regeneracji.

Projekt „Planu...” uwzględnia uwarunkowania ekofizjograficzne określone w ww. opracowaniu ekofizjograficznym.

2.2.4. Strategia Rozwoju Gminy Parysów na lata 2015-2022

Strategia rozwoju gminy to pewien generalny plan systemowego, długofalowego działania władz (i wszystkich, którzy chcą im w tym pomóc) wobec szans i zagrożeń wynikających ze zmiennego otoczenia i działań innych podmiotów, ukierunkowany przez wartości i opcje uznane przez społeczność lokalną, bazujący na wewnętrznym potencjale sił i uwzględniający wewnętrzne słabości.

Strategia stanowi koncepcję rozwoju, wytycza cele rozwoju oraz kierunki działania. Jest ona instrumentem stymulowania procesów społeczno-gospodarczych zachodzących na terenie gminy.

Głównym celem rozwoju gminy Parysów jest: „Zapewnienie mieszkańcom wysokiego poziomu życia poprzez rozwój sfery gospodarczej, społecznej, tworzenie przyjaznych warunków zamieszkania.”

- **Cel strategiczny I: Rozwój przedsiębiorczości oraz wsparcie sektora rolniczego**
  - ✓ Realizowany poprzez:
    - a. inwestycje w infrastrukturę techniczną (głównie infrastrukturę drogową, wodno-kanalizacyjną),
    - b. kształtowanie w społeczności Gminy postaw przedsiębiorczych ze szczególnym uwzględnieniem kobiet,
    - c. tworzenie dogodnych warunków i wsparcie dla nowopowstających przedsiębiorstw,
    - d. rozwój instytucji otoczenia biznesu w szczególności w oparciu o działalność organizacji pozarządowych,
    - e. dywersyfikację działalności gospodarczej opartej na rolnictwie.
- **Cel strategiczny II: Poprawa warunków życia mieszkańców Gminy**
  - ✓ Realizowany poprzez:
    - a. wsparcie dla grup marginalizowanych,
    - b. walkę z nałogami i patologiami,
    - c. ochronę zdrowia i bezpieczeństwa mieszkańców,
    - d. rozwój infrastruktury technicznej i społecznej.
- **Cel strategiczny III: Ochrona środowiska przyrodniczego, zwiększenie efektywności energetycznej i kształtowanie ładu przestrzennego**
  - ✓ Realizowany poprzez:
    - a. zachowanie stanu otaczającego środowiska naturalnego,
    - b. poprawę jakości powietrza atmosferycznego,
    - c. poprawę efektywności energetycznej budynków publicznych i prywatnych,
    - b. dbanie o ład przestrzenny miejscowości,
    - c. poprawę zdrowotności mieszkańców.
- **Cel strategiczny IV: Odnowa i rozwój miejscowości wiejskich w oparciu o lokalne zasoby, tradycje**
  - ✓ Realizowany poprzez:
    - a. odnowę dziedzictwa kulturowego Gminy,
    - b. włączenie mieszkańców w procesy rozwojowe,
    - c. promocję lokalnych zasobów,
    - d. podjęcie działań na rzecz podniesienia świadomości kulturalnej mieszkańców,
    - e. podniesienie jakości życia mieszkańców,
    - f. promowanie tworzenia organizacji pozarządowych i innych zrzeszeń mających na celu odnowę miejscowości.^[6]

Projekt planu ustala zasady ochrony środowiska, dzięki którym realizowana jest polityka ochrony środowiska zawarta w ww. dokumentach.

2.2.5. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Garwolińskiego do roku 2030

Nadrzędnym celem opracowania „Programu ochrony środowiska dla Powiatu Garwolińskiego do roku 2030” (dalej POŚ) jest przeprowadzenie analizy obecnego stanu środowiska naturalnego powiatu oraz określenie kierunków działań bieżących i długofalowych samorządu w zakresie ochrony środowiska. Ochrona środowiska powinna być zagadnieniem spójnym z całością działań realizowanych przez Powiat. Naczelną zasadą, która powinna być przyjęta w działaniach zmierzających do zdrowego i przyjaznego środowiska

jest zasada zrównoważonego rozwoju. Oznacza to taki rozwój, który zaspokaja potrzeby obecnego pokolenia, nie ograniczając możliwości realizacji potrzeb przyszłych pokoleń. Zrównoważony rozwój oznacza prowadzenie szerokiej działalności gospodarczej i społecznej przy jednoczesnym ograniczaniu lub eliminowaniu degradacji środowiska naturalnego oraz na podejmowaniu działań zmierzających do rewitalizacji zniszczonych elementów środowiska. Według założeń przedstawionych w niniejszym opracowaniu, sporządzenie Programu doprowadzi do poprawy stanu środowiska naturalnego, efektywnego zarządzania środowiskiem, zapewni skuteczne mechanizmy chroniące środowisko przed degradacją, a także stworzy warunki dla wdrożenia wymagań obowiązującego w tym zakresie prawa.^[7]

Tabela 1. Cele, kierunki interwencji i zadania

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
1.	Ochrona klimatu i jakość powietrza	Poprawa jakości powietrza i obniżenie poziomu substancji szkodliwych w powietrzu, adaptacja do zmian klimatu	Zmniejszenie zapotrzebowania na energię, ograniczenie zanieczyszczeń powietrza
			Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego
			Ograniczenie emisji ze środków transportu
2.	Zagrożenia hałasem	Minimalizacja zagrożenia mieszkańców spowodowanego ponadnormatywnym hałasem	Zmniejszenie obszarów narażonych na źródła hałasu
			Ograniczenie uciążliwości głównych ciągów komunikacyjnych
3.	Pola elektromagnetyczne	Ochrona przed ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym	Ograniczenie wpływu promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie ludzi i środowisko
4.	Gospodarowanie wodami	Poprawa jakości wód oraz ochrona ich zasobów i jakości	Ochrona zasobów oraz wzrost jakości wód powierzchniowych i podziemnych
			Zwiększenie bezpieczeństwa powodziowego
			Podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa
5.	Gospodarka wodno-ściekowa	Zapewnienie dla społeczeństwa i gospodarki dostępu do czystej wody	Ograniczenie strat wody związane z przesyłem
			Ograniczenie zanieczyszczeń wód powierzchniowych i podziemnych
			Zmniejszenie skutków niewłaściwego odprowadzania ścieków (nieszczelne szamba, odprowadzanie ścieków do przydrożnych zbiorników wodnych)
6.	Zasoby geologiczne	Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi	Ograniczenie presji na wykorzystanie zasobów powierzchni ziemi
			Zabezpieczenie przestrzenne obszarów pod kątem ochrony zasobów powierzchni ziemi
7.	Gleby	Racjonalne wykorzystanie zasobów gleb	Ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi oraz ograniczenie zanieczyszczenia gleb
		Ochrona i rekultywacja gleb oraz terenów zdegradowanych	Ochrona zasobów gleb przed degradacją fizykochemiczną
8.	Gospodarka odpadami i	Racjonalne gospodarowanie	Zmniejszenie ilości wyrobów zawierających azbest z terenu gmin

Lp.	Obszar interwencji	Cel	Kierunek interwencji
	zapobieganie powstawaniu odpadów	odpadami	Zmniejszenie powierzchni terenów zdegradowanych przez odpady
		Realizacja polityki edukacyjnej z zakresu właściwej gospodarki odpadami	Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi
9.	Zasoby przyrodnicze	Ochrona różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów z uwzględnieniem turystycznego charakteru Powiatu	Ochrona obszarów cennych przyrodniczo Wzrost atrakcyjności gmin oraz wzrost ruchu turystycznego
10.	Zagrożenia poważnymi awariami	Minimalizacja potencjalnych negatywnych skutków awarii dla ludzi, środowiska, dziedzictwa kulturowego, działalności gospodarczej	Zminimalizowanie możliwości wystąpienia poważnych awarii

Źródło: Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Garwolińskiego do roku 2030

2.2.6. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do roku 2022

Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do roku 2020 został przyjęty Uchwałą nr 3/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 stycznia 2017 r.

Program ochrony środowiska to dokument, który realizuje krajową politykę ochrony środowiska na szczeblu wojewódzkim zgodnie z dokumentami strategicznymi i programowymi. Dokument stanowi podstawę funkcjonowania systemu zarządzania środowiskiem na obszarze województwa.

Program swoim zakresem obejmuje województwo mazowieckie. Opracowanie obrazuje stan jakości środowiska w celu zdiagnozowania tendencji zmian w nim zachodzących.

Głównym celem tworzenia Programu jest dążenie do poprawy stanu środowiska w województwie, ograniczenie negatywnego wpływu zanieczyszczeń na środowisko, ochrona i rozwój walorów środowiska, a także racjonalne gospodarowanie jego zasobami.

Program obejmuje łącznie 14 celów dotyczących realizacji działań w zakresie ochrony środowiska, są to:

- Ochrona klimatu i jakości powietrza (OP)
  - ✓ OP.I. Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu,
  - ✓ OP.II. Osiągnięcie poziomu celu długoterminowego dla ozonu;
- Zagrożenia hałasem (KA)
  - ✓ KA.I. Ochrona przed hałasem;
- Pola elektromagnetyczne (PEM)
  - ✓ PEM.I. Utrzymanie dotychczasowego stanu braku zagrożeń ponadnormatywnym promieniowaniem elektromagnetycznym;
- Gospodarowanie wodami (ZW)
  - ✓ ZW. I. Osiągnięcie dobrego stanu jednolitych części wód powierzchniowych i podziemnych,

- ✓ ZW. II. Ochrona przed zjawiskami ekstremalnymi związanymi z wodą;
- Gospodarka wodno-ściekowa (GW)
  - ✓ GW. I. Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej;
- Zasoby geologiczne (ZG)
  - ✓ ZG. I. Racjonalne gospodarowanie zasobami geologicznymi;
- Gleby (GL)
  - ✓ OGL. I. Ochrona gleb przed negatywnym oddziaływaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu;
- Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów (GO)
  - ✓ GO. I. Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa mazowieckiego;
- Zasoby przyrodnicze (ZP)
  - ✓ ZP. I. Ochrona różnorodności biologicznej oraz krajobrazowej,
  - ✓ ZP. II. Prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej,
  - ✓ ZP. III. Zwiększanie lesistości;
- Zagrożenia poważnymi awariami (PAP)
  - ✓ PAP.I. Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków.^[8]

Projekt planu ustala zasady ochrony środowiska, dzięki którym realizowana jest polityka ochrony środowiska zawarta w ww. dokumencie.

2.2.7. Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego uchwalony został przez Sejmik Województwa Mazowieckiego Uchwałą Nr 22/18 z dnia 19 grudnia 2018r.

Plan stanowi element systemu planowania przestrzennego i pełni w nim funkcję koordynacyjną między planowaniem krajowym a planowaniem lokalnym. Plan nie jest aktem prawa miejscowego – jest aktem kierownictwa wewnętrznego wiążącego organy i jednostki organizacyjne samorządu województwa. Nie stanowi bezpośredniej podstawy prawnej decyzji administracyjnych ustalających lokalizację inwestycji. Nie narusza uprawnień gmin w zakresie miejscowego planowania przestrzennego.

Zgodnie z założeniami PZPWM, Gmina Lubowidz wraz z całym powiatem żuromińskim wchodzi w skład ciechanowskiego obszaru funkcjonalnego.

Obszar ten charakteryzuje się najniższym poziomem dostępu do dóbr i usług.

➤ **zasady zagospodarowania:**

działania ukierunkowane na ożywienie gospodarcze obszaru, poprawę warunków życia mieszkańców, zahamowanie nadmiernej migracji ludzi wykształconych i przedsiębiorczych, podniesienie mobilności mieszkańców oraz zmniejszenie poziomu bezrobocia

Zgodnie z kolejnym podziałem funkcjonalnym gmina Lubowidz należy do wiejskiego obszaru funkcjonalnego wymagającego wsparcia procesów rozwojowych - są to obszary położone peryferyjnie, o utrudnionym dostępie do ośrodka wojewódzkiego, w niewielkim stopniu uczestniczące w procesach rozwojowych kraju. Istotne bariery rozwoju tych obszarów obejmują: niską dostępność do usług publicznych, zdekapitalizowanie tkanki osadniczej i zagrożenie walorów przyrodniczych w procesie gwałtownego poszukiwania alternatywnych dróg rozwoju, czy słabą jakość infrastruktury technicznej. Funkcjonowanie tych obszarów opiera się na niewyspecjalizowanym rolnictwie, a także agroturystyce z wykorzystaniem m.in. wartości kulturowych, czy innych obszarach gospodarki. Działania dążące do wewnętrznej integracji województwa, poprawy jego spójności, m.in. doinwestowanie takich

obszarów, pomogą ograniczać dysproporcje w poziomie rozwoju społeczno-gospodarczego regionu.

➤ **zasady zagospodarowania:**

- poprawa struktury obszarowej gospodarstw rolnych poprzez wspieranie prac scaleniowych i wymiany gruntów;
- kształtowanie rolniczej przestrzeni produkcyjnej na gruntach najwyższych klas bonitacyjnych I-III;
- wielofunkcyjny rozwój obszarów o średniej i niskiej zdolności produkcyjnej, przy zachowaniu walorów środowiska przyrodniczego (m.in.: tradycyjnego krajobrazu rolniczego, wolnych przestrzeni użytkowanych rolniczo, trwałych użytków zielonych);
- poprawa dostępności komunikacyjnej, m.in. poprzez rozwój transportu publicznego, w tym przywrócenie połączeń kolejowych na nieczynnych liniach kolejowych, a także przebudowę/rozbudowę istniejącej sieci drogowej, w szczególności dróg powiatowych i gminnych;
- budowa i rozbudowa systemów wodociągowo-kanalizacyjnych, a także sukcesywna sanitacja terenów o zabudowie rozproszonej, m.in. poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków;
- poprawa bezpieczeństwa energetycznego, m.in. poprzez budowę, rozbudowę i modernizację sieci elektroenergetycznej w zakresie niskich i średnich napięć;
- zwiększenie nasycenia infrastrukturą ICT (ang. Information and Communication Technologies), a także zapewnienie dostępu do systemu e-usług;
- tworzenie przestrzeni publicznych, będących miejscem koncentracji i aktywizacji społeczności lokalnych;
- objęcie ochroną unikalnych elementów architektury wiejskiej charakterystycznej dla poszczególnych regionów, w tym układów ruralistycznych.^[9]

Realizacja ustaleń PZPW Mazurskiego będzie odbywać się poprzez uwzględnianie ich w dokumentach planistycznych tj. studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miast i gmin oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Projekt planu poprzez ustalenie zasad zagospodarowania obszaru objętego opracowaniem wpisuje się w cele i założenia planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego.

2.2.8. Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku

Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku została przyjęta Uchwałą Nr 158/13 z dnia 28 października 2013 r. przez Sejmik Województwa Mazowieckiego.

Strategia jest dokumentem, którego zapisy powinny mieć wpływ na kształt przyszłego rozwoju przez określenie długookresowych procesów rozwojowych w regionie.

Wizja Strategii województwa brzmi "Mazowsze to region spójny terytorialnie, konkurencyjny, innowacyjny z wysokim wzrostem gospodarczym i bardzo dobrymi warunkami życia jego mieszkańców." Z kolei cel główny został określony „Zmniejszenie dysproporcji rozwoju w województwie mazowieckim, wzrost znaczenia Obszaru Metropolitalnego Warszawy w Europie.”

Za priorytetowy cel strategiczny przyjęto:

I. Rozwój produkcji ukierunkowanej na eksport w przemyśle zaawansowanych i średniozaawansowanych technologii oraz w przemyśle i przetwórstwie rolno-spożywczym.

Jego osiągnięcie wymaga realizacji działań w następujących kierunkach:

- ✓ Tworzenie warunków do generowania i absorpcji innowacji;
- ✓ Rozwój produkcji: tworzenie warunków przyjaznych dla inwestorów i przedsiębiorców;
- ✓ Wspieranie tworzenia i rozwoju przedsiębiorstw produkcyjnych;
- ✓ Umiejscowienie gospodarcze;
- ✓ Tworzenie warunków do zwiększenia inwestycji pozarolniczych - głównie w przemyśle rolno-spożywczym.

Oprócz celu priorytetowego w dokumencie przyjęto trzy cele strategiczne:

1. Wzrost konkurencyjności regionu poprzez rozwój działalności gospodarczej oraz transfer i wykorzystanie nowych technologii, który będzie realizowany poprzez działania w kierunkach:

- ✓ Wykorzystanie i wzmacnianie specjalizacji regionalnych;
- ✓ Wspieranie rozwoju nowych technologii, w szczególności biotechnologii i biomedycyny, nanotechnologii, fotoniki i optoelektroniki, technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) i kosmicznych;
- ✓ Rozwój i uzupełnianie funkcji metropolitalnych - Warszawa jako ośrodek stołeczny;
- ✓ Wspieranie rozwoju miast regionalnych i subregionalnych;
- ✓ Restrukturyzacja miast tracących funkcje gospodarcze;
- ✓ Wzmacnianie potencjału rozwojowego i absorpcyjnego obszarów wiejskich;
- ✓ Zwiększanie dostępu do szerokopasmowego Internetu i e-usług.

2. Poprawa dostępności i spójności terytorialnej regionu oraz kształtowanie ładu przestrzennego, wymaga realizacji działań w kierunku:

- ✓ Zwiększenia dostępności komunikacyjnej wewnątrz regionu;
- ✓ Spójności wewnątrzregionalnej – koncentracji na najbardziej zapóźnionych podregionach;
- ✓ Rozwoju form transportu przyjaznych dla środowiska i mieszkańców;
- ✓ Zapobiegania nadmiernej suburbanizacji i kreowania ładu przestrzennego;
- ✓ Udrożnienia systemu tranzytowego.

3. Poprawa jakości życia oraz wykorzystanie kapitału ludzkiego i społecznego do tworzenia nowoczesnej gospodarki, będzie następować poprzez wdrażanie działań w kierunku:

- ✓ Rozwoju kapitału ludzkiego i społecznego;
- ✓ Aktywizacji rezerw rynku pracy oraz działania na rzecz poprawy sytuacji demograficznej;
- ✓ Rozwoju priorytetowych dla regionu dziedzin nauki;
- ✓ Wzrostu wykorzystania zasobów ludzkich poprzez zwiększenie mobilności zawodowej i przestrzennej;
- ✓ Przeciwdziałania zjawisku wykluczenia społecznego, integracja społeczna;
- ✓ Wyrównania szans edukacyjnych;
- ✓ Podnoszenia standardów funkcjonowania infrastruktury społecznej oraz działania na rzecz ochrony zdrowia i bezpieczeństwa publicznego.

Uzupełnieniem powyższych celów strategicznych są dwa ramowe cele strategiczne. Pierwszy z nich „*Zapewnienie gospodarce zdywersyfikowanego zaopatrzenia w energię przy zrównoważonym gospodarowaniu zasobami środowiska*” będzie realizowany poprzez działania w następujących kierunkach:

- ✓ Dywersyfikacja źródeł energii i jej efektywne wykorzystanie;
- ✓ Wspieranie rozwoju przemysłu ekologicznego i eko-innowacji;

- ✓ Zapewnienie trwałego i zrównoważonego rozwoju oraz zachowanie wysokich walorów środowiska;
- ✓ Modernizacja i rozbudowa lokalnych sieci energetycznych oraz poprawa infrastruktury przesyłowej;
- ✓ Przeciwdziałanie zagrożeniom naturalnym;
- ✓ Poprawa jakości wód, odzysk/unieszkodliwianie odpadów, odnowa terenów skażonych oraz ograniczenie emisji zanieczyszczeń;
- ✓ Produkcja energii ze źródeł odnawialnych.

Osiągnięcie drugiego celu ramowego „Wykorzystanie potencjału kultury i dziedzictwa kulturowego oraz walorów środowiska przyrodniczego dla rozwoju gospodarczego regionu i poprawy jakości życia” będzie wymagać realizacji działań w kierunku:

- ✓ Wykorzystania walorów środowiska przyrodniczego oraz potencjału dziedzictwa kulturowego do zwiększenia atrakcyjności turystycznej regionu;
- ✓ Upowszechnienia kultury i twórczości;
- ✓ Kreowania miast jako centrów aktywności kulturalnej;
- ✓ Wspierania rozwoju przemysłu kreatywnego;
- ✓ Wykorzystania dziedzictwa kulturowego w działalności gospodarczej.^[10]

Projekt planu ustala zasady ochrony środowiska, przez co zachowana jest wartość przyrodnicza badanego terenu, dzięki czemu uwzględniona jest polityka zawarta w ww. strategii.

2.2.9. Plan Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego 2024

Plany gospodarki odpadami opracowuje się dla osiągnięcia celów założonych w polityce ochrony środowiska, oddzielenia tendencji wzrostu ilości wytwarzanych odpadów i ich wpływu na środowisko od tendencji wzrostu gospodarczego kraju, wdrażania hierarchii sposobów postępowania z odpadami, zasad samowystarczalności i bliskości, a także utworzenia i utrzymania zintegrowanej i wystarczającej sieci instalacji gospodarowania odpadami, spełniających wymagania ochrony środowiska.

W PGO dla województwa mazowieckiego określono cele w zakresie gospodarki odpadami:

1. Odpady komunalne, w tym odpady żywności i inne odpady ulegające biodegradacji:

1. zmniejszenie masy powstających odpadów:
  - a) ograniczenie marnotrawienia żywności,
  - b) wprowadzenie selektywnego zbierania bioodpadów z zakładów zbiorowego żywienia;
2. zwiększanie świadomości społeczeństwa na temat właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi, w tym odpadami żywności i innymi odpadami ulegającymi biodegradacji;
3. doprowadzenie do funkcjonowania systemów zagospodarowania odpadów zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami.
4. zmniejszenie udziału zmieszanych odpadów komunalnych w całym strumieniu zbieranych odpadów (zwiększenie udziału odpadów zbieranych selektywnie):
  - a) gmina obejmuje wszystkich właścicieli nieruchomości na terenie gminy systemem gospodarowania odpadami komunalnymi i ustanawia selektywne zbieranie odpadów komunalnych,
  - b) wprowadzenie jednolitych standardów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie całego województwa do końca 2021 r. – zestandaryzowanie ma na celu zapewnienie minimalnego poziomu

- selektywnego zbierania odpadów szczególnie w odniesieniu do gmin w których stosuje się niedopuszczalny podział na odpady „suche”-„mokre”,
- c) zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych odpadów przez odpowiednie systemy selektywnego zbierania odpadów, w taki sposób, aby mogły one zostać w możliwie najbardziej efektywny sposób poddane recyklingowi,
  5. zmniejszenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby nie było składowanych w 2020 r. więcej niż 35 % masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r.,
  6. zaprzestanie składowania odpadów ulegających biodegradacji selektywnie zebranych;
  7. zaprzestanie składowania zmieszanych odpadów komunalnych bez przetworzenia;
  8. zmniejszenie liczby miejsc nielegalnego składowania odpadów komunalnych;
  9. utworzenie systemu monitorowania gospodarki odpadami komunalnymi;
  10. monitorowanie i kontrola postępowania z frakcją odpadów komunalnych wysortowywaną ze strumienia zmieszanych odpadów komunalnych i nieprzeznaczoną do składowania (frakcja 19 12 12);
  11. zbilansowanie funkcjonowania systemu gospodarki odpadami komunalnymi w świetle obowiązującego zakazu składowania określonych frakcji odpadów komunalnych i pochodzących z przetwarzania odpadów komunalnych, w tym odpadów o zawartości ogólnego węgla organicznego powyżej 5 % s.m. i o ciepłe spalania powyżej 6 MJ/kg suchej masy, od 1 stycznia 2016 r.

2. Odpady powstające z produktów

➤ Oleje odpadowe

W gospodarce olejami odpadowymi, przyjęto następujące cele:

1. zapobieganie powstawaniu olejów odpadowych;
2. dążenie do zwiększenia masy zbieranych olejów odpadowych; w tym szczególny nacisk należy położyć na efektywność zbierania i przetwarzania powstających olejów odpadowych
3. utrzymanie poziomu odzysku na poziomie co najmniej 50 %, a recyklingu rozumianego jako regeneracja na poziomie co najmniej 35 %;
4. w przypadku preparatów smarowych: wzrost poziomu recyklingu do wartości co najmniej 35 % oraz poziomu odzysku do wartości co najmniej 50 % w 2020 r.

➤ Zużyte baterie i zużyte akumulatory

W gospodarce zużytymi bateriami i zużytymi akumulatorami przyjęto następujące cele:

1. wzrost świadomości społeczeństwa oraz przedsiębiorców na temat prawidłowego sposobu postępowania ze zużytymi bateriami i zużytymi akumulatorami;
2. osiągnięcie w 2016 r. i w latach następnych poziomu zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych, w wysokości co najmniej 45 % masy wprowadzonych baterii i akumulatorów przenośnych;
3. utrzymanie poziomu wydajności recyklingu:
  - a) zużytych baterii kwasowo-ołowiowych i zużytych akumulatorów kwasowo-ołowiowych w wysokości co najmniej 65 %,
  - b) zużytych baterii niklowo-kadmowych i zużytych akumulatorów niklowo-kadmowych w wysokości co najmniej 75 %,
  - c) pozostałych zużytych baterii i zużytych akumulatorów w wysokości co najmniej 50 % masy zużytych baterii lub zużytych akumulatorów.

➤ Zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny

W gospodarce ZSEE przyjęto następujące cele:

1. zwiększenie świadomości społeczeństwa i przedsiębiorców na temat prawidłowego sposobu postępowania z ZSEE;
2. ograniczenie powstawania odpadów w postaci ZSEE;
3. zapewnienie osiągnięcia odpowiedniego poziomu zbierania ZSEE:
  - a) od dnia 1 stycznia 2016 r. do dnia 31 grudnia 2020 r. nie mniej niż 40 % średniorocznej masy sprzętu wprowadzonego do obrotu, a w przypadku sprzętu oświetleniowego nie mniej niż 50 % średniorocznej masy sprzętu wprowadzonego do obrotu,
  - b) od dnia 1 stycznia 2021 r. nie mniej niż 65 % średniorocznej masy sprzętu wprowadzonego do obrotu albo 85 % masy zużytego sprzętu wytworzonego na terytorium województwa;

➤ **Pojazdy wycofane z eksploatacji**

W gospodarce pojazdami wycofanymi z eksploatacji przyjęto następujące cele:

1. osiąganie minimalnych rocznych poziomów odzysku i recyklingu odniesionych do masy pojazdów przyjętych do stacji demontażu w skali roku co najmniej na poziomie odpowiednio 95 % i 85 %;
2. ograniczenie nieuczciwych praktyk w zakresie zbierania i demontażu pojazdów wycofanych z eksploatacji (zwiększenie liczby pojazdów wycofanych z eksploatacji kierowanych do legalnych stacji demontażu);
3. ograniczenie liczby pojazdów sprowadzanych z zagranicy bezpośrednio do stacji demontażu w sposób nielegalny.

➤ **Zużyte opony**

W gospodarce zużytymi oponami przyjęto następujące cele:

1. utrzymanie dotychczasowego poziomu odzysku w wysokości co najmniej 75 %, a recyklingu w wysokości co najmniej 15 %;
2. zwiększenie świadomości społeczeństwa, w tym przedsiębiorców na temat właściwego, to jest zrównoważonego użytkowania pojazdów, w szczególności opon oraz dozwolonych przepisami prawa sposobów postępowania ze zużytymi oponami.
3. zwiększenie świadomości przedsiębiorców prowadzących zakłady wulkanizacyjne oraz wymiany opon w zakresie odpadów w postaci zużytych opon, które wytwarzają w związku z prowadzoną działalnością.

➤ **Opakowania i odpady opakowaniowe**

W gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi przyjęto następujące cele:

1. zapewnienie odpowiedniej jakości odpadów opakowaniowych zbieranych selektywnie w gospodarstwach domowych;
2. utrzymanie poziomów odzysku i recyklingu co najmniej na poziomie określonym w załączniku 1 do ustawy z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi;
3. osiągnięcie i utrzymanie co najmniej poziomów odzysku i recyklingu w poszczególnych latach dla opakowań wielomateriałowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 kwietnia 2014 r. w sprawie minimalnych rocznych poziomów odzysku i recyklingu dla opakowań wielomateriałowych oraz dla opakowań po środkach niebezpiecznych, w poszczególnych latach, poniżej których nie mogą zostać określone poziomy w porozumieniu zawierającym z marszałkiem województwa (Dz.U. z 2014 r., poz. 618),
4. osiągnięcie i utrzymanie co najmniej poziomów odzysku i recyklingu w poszczególnych latach dla opakowań po środkach niebezpiecznych, w tym po

środkach ochrony roślin zgodnie z ww. rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 16 kwietnia 2014 r.,

5. wyeliminowanie stosowania nieuczciwych praktyk w zakresie wystawiania dokumentów potwierdzających przetworzenie odpadów opakowaniowych;
6. zwiększenie świadomości użytkowników i sprzedawców środków zawierających substancje niebezpieczne, w tym ŚOR, odnośnie prawidłowego postępowania z opakowaniami po tych produktach.

3. Odpady niebezpieczne

➤ Odpady medyczne i weterynaryjne

W gospodarce odpadami medycznymi i weterynaryjnymi przyjęto następujące cele:

1. zapewnienie odpowiedniego rozmieszczenia, liczby oraz wydajności spalarni odpadów spalających odpady medyczne i weterynaryjne w ujęciu regionalnym tak, aby ograniczyć transport tych odpadów w celu przestrzegania zasady bliskości;
2. podniesienie efektywności selektywnego zbierania odpadów medycznych i weterynaryjnych, w tym segregacji odpadów u źródła powstawania;
3. ograniczenie masy odpadów innych niż niebezpieczne w strumieniu odpadów
2. niebezpiecznych.

➤ Odpady zawierające PCB

W gospodarce odpadami zawierającymi PCB przyjęto cel polegający na kontynuacji likwidacji urządzeń o zawartości PCB poniżej 5 dm³.

➤ Odpady zawierające azbest

W gospodarce odpadami zawierającymi azbest określono cel główny, jakim jest usunięcie wszystkich wyrobów zawierających azbest najpóźniej do 2032 r. (wynika to z przyjętego przez Radę Ministrów w dniu 15 marca 2010 r. Programu Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009–2032 oraz Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu województwa mazowieckiego stanowiącego załącznik nr 3 do PGO WM 2024).

4. Odpady pozostałe

➤ Odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej

W gospodarce odpadami z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej przyjęto następujące cele:

1. zwiększenie świadomości wśród inwestorów oraz podmiotów wytwarzających odpady z budowy, remontów i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej na temat należytego postępowania ze strumieniem wyżej wskazanych odpadów, w szczególności w zakresie selektywnego zbierania oraz recyklingu;
2. utrzymanie poziomu przygotowania do ponownego użycia, recyklingu oraz innych form odzysku materiałów budowlanych i rozbiórkowych na poziomie minimum 70 % wagowo.

➤ Komunalne osady ściekowe

W zakresie gospodarki KOŚ przyjęto następujące cele:

1. całkowite zaniechanie składowania KOŚ;
2. zwiększenie masy KOŚ przetwarzanych przed wprowadzeniem do środowiska oraz masy KOŚ poddanych termicznemu przekształcaniu;
3. dążenie do maksymalizacji stopnia wykorzystania substancji biogenych zawartych w osadach przy jednoczesnym spełnieniu wszystkich wymogów dotyczących bezpieczeństwa sanitarnego, chemicznego oraz środowiskowego.

➤ Odpady ulegające biodegradacji inne niż komunalne

W gospodarce odpadami ulegającymi biodegradacji innymi niż komunalne przyjęto następujący cel:

1. w okresie do 2024 r. i w latach następnych utrzymanie masy składowanych odpadów na poziomie nie większym niż 40 % masy wytworzonych odpadów.

➤ **Odpady z wybranych gałęzi gospodarki, których zagospodarowanie stwarza problemy**

W gospodarce odpadami z grupy 01, 06 i 10 przyjęto następujące cele:

1. zwiększenie udziału odpadów poddawanych procesom odzysku;
2. ograniczenie masy wytworzonych odpadów w stosunku do wielkości produkcji.^[11]

Gmina Parysów znajduje się w Regionie Wschodnim gospodarki odpadami województwa mazowieckiego. Projekt planu ustala sposób realizacji gospodarki odpadami.

2.2.10. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

Zgodnie z postanowieniami dyrektywy 91/271/EWG warunkami koniecznymi do spełnienia jej wymogów przez aglomerację są:

- ✓ Wydajność oczyszczalni ścieków w aglomeracjach odpowiadająca przynajmniej ładunkowi generowanemu na ich obszarze.
- ✓ Standardy oczyszczania ścieków w oczyszczalniach uzależnione są od wielkości aglomeracji. Jakość ścieków oczyszczonych odprowadzanych z każdej oczyszczalni jest zgodna z wymaganiami Prawa wodnego i rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie warunków, jakie należy spełnić przy wprowadzaniu ścieków do wód lub do ziemi oraz w sprawie substancji szczególnie szkodliwych dla środowiska wodnego. W każdej oczyszczalni zlokalizowanej na terenie aglomeracji powyżej 10 000 RLM wymagane jest podwyższone usuwanie biogenów.
- ✓ Wyposażenie aglomeracji w systemy zbierania ścieków komunalnych gwarantujące blisko 100% poziom obsługi.

Oznacza to wyposażenie w sieć kanalizacyjną co najmniej na poziomie:

- ✓ 95% dla aglomeracji o RLM < 100 000,
- ✓ 98% dla aglomeracji o RLM ≥ 100 000. ^[12]

2.2.11. Polityka Ekologiczna Państwa

Polska swoje cele i zadania związane z ochroną środowiska naturalnego realizuje poprzez politykę ekologiczną (systematycznie aktualizowaną) i inne programy.

Zgodnie z Polityką Ekologiczną Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016, wyznaczone zostały KIERUNKI DZIAŁAŃ SYSTEMOWYCH:

➤ **Kierunek 2.1. Uwzględnienie zasad ochrony środowiska w strategiach sektorowych**

✓ **Cele średniookresowe do 2016 r.**

Głównym celem strategicznym jest doprowadzenie do sytuacji, w której projekty dokumentów strategicznych wszystkich sektorów gospodarki będą, zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem, poddawane procedurze oceny oddziaływania na środowisko i wyniki tej oceny będą uwzględniane w ostatecznych wersjach tych dokumentów.

➤ **Kierunek 2.2. Aktywizacja rynku na rzecz ochrony środowiska**

✓ **Cele średniookresowe do 2016 r.**

Głównym celem jest uruchomienie takich mechanizmów prawnych, ekonomicznych i edukacyjnych, które prowadziłyby do rozwoju proekologicznej produkcji towarów oraz do świadomych postaw konsumenckich zgodnie z zasadą rozwoju zrównoważonego. Działania te powinny objąć pełną internalizację kosztów zewnętrznych związanych z presją na środowisko.

➤ **Kierunek 2.3. Zarządzanie środowiskowe**

✓ **Cele średniookresowe do 2016 r.**

Celem podstawowym jest jak najszersze przystępowanie do systemu EMAS, rozpowszechnianie wiedzy wśród społeczeństwa o tym systemie i tworzenie korzyści ekonomicznych dla firm i instytucji będących w systemie.

➤ **Kierunek 2.4. Udział społeczeństwa w działaniach na rzecz ochrony środowiska**

✓ **Cele średniookresowe do 2016 r.**

Głównym celem jest podnoszenie świadomości ekologicznej społeczeństwa, zgodnie z zasadą „myśl globalnie, działaj lokalnie”, prowadzącą do:

- proekologicznych zachowań konsumenckich,
- prośrodowiskowych nawyków i pobudzenia odpowiedzialności za stan środowiska,
- organizowania akcji lokalnych służących ochronie środowiska,
- uczestniczenia w procedurach prawnych i kontrolnych dotyczących ochrony środowiska.

➤ **Kierunek 2.5. Rozwój badań i postęp techniczny**

✓ **Cele średniookresowe do 2016 r.**

Głównym celem jest zwiększenie roli polskich placówek badawczych we wdrażaniu ekoinnowacji w przemyśle oraz w produkcji wyrobów przyjaznych dla środowiska oraz doprowadzenie do zadowalającego stanu systemu monitoringu środowiska.

➤ **Kierunek 2.6. Odpowiedzialność za szkody w środowisku**

✓ **Cele średniookresowe do 2016 r.**

Celem polityki ekologicznej jest stworzenie systemu prewencyjnego, mającego na celu zapobieganie szkodom w środowisku i sygnalizującego możliwość wystąpienia szkody. W przypadku wystąpienia szkody w środowisku koszty naprawy muszą w pełni ponieść jej sprawcy.

➤ **Kierunek 2.7. Aspekt ekologiczny w planowaniu przestrzennym**

✓ **Cele średniookresowe do 2016 r.**

W perspektywie średniookresowej jest konieczne przywrócenie właściwej roli planowania przestrzennego na obszarze całego kraju, w szczególności dotyczy to miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, które powinny być podstawą lokalizacji nowych inwestycji.^[13]

2.2.12. Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej

Zgodnie z zapisami art. 1 Ramowej Dyrektywy Wodnej celem dyrektywy jest ustalenie ram dla ochrony śródlądowych wód powierzchniowych, wód przejściowych, wód przybrzeżnych oraz wód podziemnych, które:

- a) zapobiegają dalszemu pogarszaniu oraz chronią i poprawiają stan ekosystemów wodnych oraz, w odniesieniu do ich potrzeb wodnych, ekosystemów lądowych i terenów podmokłych bezpośrednio uzależnionych od ekosystemów wodnych;
- b) promują zrównoważone korzystanie z wód oparte na długoterminowej ochronie dostępnych zasobów wodnych;
- c) dążą do zwiększonej ochrony i poprawy środowiska wodnego między innymi poprzez szczególne środki dla stopniowej redukcji zrzutów, emisji i strat substancji priorytetowych oraz zaprzestania lub stopniowego wyeliminowania zrzutów, emisji i strat priorytetowych substancji niebezpiecznych;
- d) zapewniają stopniową redukcję zanieczyszczenia wód podziemnych i zapobiegają ich dalszemu zanieczyszczeniu, oraz

- e) przyczyniają się do zmniejszenia skutków powodzi i susz, a przez to przyczyniają się do:
- zapewnienia odpowiedniego zaopatrzenia w dobrej jakości wodę powierzchniową i podziemną, które jest niezbędne dla zrównoważonego, i sprawiedliwego korzystania z wód,
  - znacznej redukcji zanieczyszczenia wód podziemnych,
  - ochrony wód terytorialnych i morskich, oraz
  - osiągnięcia celów odpowiednich umów międzynarodowych, w tym mających za zadanie ochronę i zapobieganie zanieczyszczaniu środowiska morskiego, poprzez wspólnotowe działanie na mocy art. 16 ust. 3, celem zaprzestania lub stopniowego wyeliminowania zrzutów, emisji i strat priorytetowych substancji niebezpiecznych, z ostatecznym celem osiągnięcia w środowisku morskim stężeń bliskich wartościom tła dla substancji występujących naturalnie i bliskich zeru dla syntetycznych substancji wytworzonych przez człowieka.^[12]

Ponadto zgodnie z art. 6 Dyrektywy Państwa Członkowskie zobligowane są do utworzenia rejestru lub rejestrów wszystkich obszarów leżących w obszarze dorzecza, które zostały określone jako wymagające szczególnej ochrony w ramach określonego prawodawstwa wspólnotowego w celu ochrony znajdujących się tam wód powierzchniowych i podziemnych oraz dla zachowania siedlisk i gatunków bezpośrednio uzależnionych od wody.^[14]

Ze względu na położenie w dorzeczu Wisły należy wziąć pod uwagę wytyczne wynikające z wymagań charakterystyki obszarów dorzeczy.

2.2.13. Strategiczny plan adaptacji dla sektora i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

„Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” (SPA 2020) został przygotowany z myślą o zapewnieniu warunków stabilnego rozwoju społeczno-gospodarczego w obliczu ryzyk, jakie niosą ze sobą zmiany klimatu, ale również z myślą o wykorzystaniu pozytywnego wpływu, jaki działania adaptacyjne mogą mieć nie tylko na stan polskiego środowiska, ale również wzrost gospodarczy.

SPA 2020 wskazuje cele i kierunki działań adaptacyjnych, które należy podjąć w najbardziej wrażliwych sektorach i obszarach w okresie do roku 2020: gospodarce wodnej, rolnictwie, leśnictwie, różnorodności biologicznej i obszarach NATURA 2000, zdrowiu, energetyce, budownictwie, transporcie, obszarach górskich, strefie wybrzeża, gospodarce przestrzennej i obszarach zurbanizowanych.

Celem głównym SPA jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu. Cel główny zostanie osiągnięty poprzez realizację celów szczegółowych i wskazanych w ramach tych celów kierunków działań, stanowiących zasadniczy element SPA2020, poprzez:

➤ **Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska**

W kontekście ochrony środowiska i bezpieczeństwa energetycznego, adaptacja do zmian klimatu ma duże znaczenie, zarówno dla zagwarantowania bezpieczeństwa i jakości życia obywateli, jak również w związku z zapewnieniem niezbędnych warunków funkcjonowania gospodarki. Działania adaptacyjne w tych sektorach będą miały charakter wielokierunkowy. Będą również angażowały wiele podmiotów i znaczące środki finansowe.

- ✓ **Kierunek działań 1.1- dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu**

Dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu ma na celu usprawnienie funkcjonowania sektora w warunkach nadmiaru, jak i niedoboru wody. Zaproponowane działania zapewnią usprawnienie systemu gospodarowania wodami w Polsce, ułatwią dostęp do wody dobrej jakości, ograniczą negatywne skutki susz i powodzi, pozwolą na utrzymanie dobrego stanu wód i ekosystemów (w tym prowadzenie działań polegających na ochronie wód śródlądowych przed eutrofizacją) oraz poprawią bezpieczeństwo i efektywność ekonomiczną gospodarki wodnej.

✓ **Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu**

Zmiany klimatu będą miały różnorodny wpływ na sektor energetyczny, uwzględniając w szczególności prognozowane wahanie średniej temperatury. Konieczne będzie dostosowanie systemu energetycznego do wahań zapotrzebowania zarówno na energię elektryczną, jak i ciepłą, m.in. poprzez wdrożenie stabilnych niskoemisyjnych źródeł energii, takich jak energetyka jądrowa. Istotne będzie także wykorzystanie odnawialnych źródeł energii, głównie energii słonecznej, wiatrowej, biomasy i energii wodnej.

✓ **Kierunek działań 1.4 – ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu**

Ochrona różnorodności biologicznej i gospodarka leśna w kontekście zmian klimatu jest niezmiernie ważnym zagadnieniem, ponieważ problem utraty bioróżnorodności narasta wraz z postępującymi zmianami klimatu. Z punktu widzenia ochrony siedlisk najistotniejsze są działania związane z utrzymaniem obszarów wodno-błotnych i ich odtwarzaniem wszędzie tam, gdzie jest to możliwe. Jednocześnie istotne będą działania sprzyjające prowadzeniu zrównoważonej gospodarce leśnej w warunkach zmian klimatu.

✓ **Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie**

Działania w tym zakresie powinny zmierzać do objęcia całego terytorium kraju skutecznym systemem planowania przestrzennego zapewniającego właściwe i zrównoważone wykorzystanie terenów. Jednocześnie, w sektorze budownictwa konieczne będzie uwzględnienie potencjalnego oddziaływania zjawisk ekstremalnych spowodowanych zmianami klimatu.

➤ **Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu**

✓ **Kierunek działań 4.2 – miejska polityka przestrzenna uwzględniająca zmiany klimatu**

Działania dotyczące polityki przestrzennej uwzględniają konsekwencje zmian klimatycznych dla miast. Ich wynikiem powinna być m.in. adaptacja instalacji sanitarnych i sieci kanalizacyjnych do zwiększonych opadów nawalnych, mała retencja miejska oraz zwiększenie obszarów terenów zielonych i wodnych w mieście.

Przystosowanie polskiej przestrzeni do nowych uwarunkowań klimatycznych i związanych z tym zjawisk jest obecnie jednym z najważniejszych wyzwań, szczególnie dla administracji szczebla centralnego oraz regionalnego i lokalnego. Pomiędzy zagospodarowaniem przestrzennym a zmianami klimatycznymi oraz koniecznością adaptacji do zmian klimatu występuje sprzężenie zwrotne. Zmiany klimatyczne będą prowadziły do zmniejszenia zasobów przestrzeni dostępnej dla danego typu prowadzonej lub planowanej działalności – m.in. ze względu na zwiększone ryzyko powodziowe, wzrost ryzyka osuwiskowego, nasilenie procesów erozji wodnej i wietrznej, deficyt wody, podniesienie, a także obniżenie poziomu wód gruntowych. Zmiany klimatu w kontekście przestrzennym oddziałują na cały kompleks problemów zagospodarowania przestrzennego które w skrajnym przypadku mogą generować konflikty społeczne i ograniczać możliwości rozwoju.

Obszary zurbanizowane stanowią szczególną kategorię w strukturze przestrzeni geograficznej, charakteryzującą się dużą gęstością populacji ludzkiej, a tym samym są bardzo wrażliwe z uwagi na negatywne oddziaływanie antropopresji. Miasta zagrożone są bezpośrednio szczególnie trzema zjawiskami: intensyfikacją miejskiej wyspy ciepła i silnymi ulewami powodującymi podtopienia oraz suszą sprzyjającą deficytowi wody w miastach. W mniejszym stopniu zagrożenie stanowią silne wiatry, które z uwagi na dużą szorstkość podłoża w miastach tracą swoją siłę (zagrożenie to może dotyczyć małych miast oraz przedmieść o zabudowie rozproszonej). Miejska wyspa ciepła jest efektem zaburzonego przez powierzchnie sztuczne (asfalt, beton, pokrycia dachów itp.) przebiegu procesów wymiany energii między podłożem a atmosferą. Dodatkowo wzmacnia ją wzrastająca temperatura co sprzyja stresowi cieplnemu, stagnacji powietrza nad miastem, wzrostowi koncentracji zanieczyszczeń powietrza, w tym pyłu zawieszonego i smogu. Pośrednim zagrożeniem są powodzie z uwagi na to, że większość obszarów metropolitalnych zlokalizowana jest w dolinach dużych rzek. Opady ulewne podobnie jak powodzie stanowią zagrożenie dla infrastruktury miejskiej poprzez podtopienia, osuwiska i zniszczenie ciągów komunikacyjnych, budynków i mienia.^[15]

Ustalenia planu wpisują się w politykę ww. dokumentu, a niniejsza Prognoza uwzględnia ich oddziaływanie na poszczególne komponenty środowiska, w tym m. in. na klimat.

2.2.14. Pakiet klimatyczno-energetyczny (przyjęty przez Komisję Europejską w grudniu 2008 r.)

Pakiet z 2020 r. stanowi zbiór wiążących przepisów, które mają zagwarantować, że UE osiągnie swoje cele w zakresie klimatu i energii do 2020 r.

W pakiecie określono trzy najważniejsze cele:

- ✓ ograniczenie o 20 proc. emisji gazów cieplarnianych (w stosunku do poziomu z 1990 r.)
- ✓ 20-procentowy udział energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii w UE
- ✓ zwiększenie o 20 proc. efektywności energetycznej.

Źródło: https://ec.europa.eu/clima/policies/strategies/2020_pl

3. Przewidywane metody analiz skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwość jej przeprowadzania.

Zgodnie z wymogami przepisów dotyczących ochrony środowiska oraz w celu uniknięcia powielania monitorowania w myśl zasady Dyrektywy 2001/42/WE w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, do prowadzenia monitoringu środowiska zobligowane są państwowe organy monitoringu środowiska, poprzez tzw. Państwowy Monitoring Środowiska. Jest to system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz gromadzenia, przetwarzania i rozpowszechniania informacji o środowisku. Państwowy Monitoring Środowiska zbiera dane na podstawie m.in. pomiarów dokonywanych przez zobowiązane organy administracji, pomiarów stanu środowiska, wielkości i rodzajów emisji oraz ewidencji, do których prowadzenia obowiązane są podmioty korzystające ze środowiska. Monitoring stanu środowiska powinien być koordynowany przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska, a sieć pomiarowa stanu środowiska powinna być prowadzona głównie przez organy Inspekcji Ochrony Środowiska oraz Inspekcji Sanitarnej.

Dla właściwego zrealizowania planowanego przedsięwzięcia, wskazany byłby monitoring dotyczący m.in.: sposobu realizacji zainwestowania, stanu realizacji inwestycji sanitarnych, pomiary stanu czystości wód powierzchniowych i podziemnych, pomiaru oddziaływania akustycznego nowopowstałej zabudowy.

Za monitoring jakości środowiska przyrodniczego w województwie mazowieckim odpowiedzialny jest Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie (WIOŚ). Celem państwowego monitoringu środowiska (PMŚ) jest wspomaganie działań na rzecz ochrony środowiska, zarządzania środowiskiem i wdrażania zasad zrównoważonego rozwoju poprzez systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymanywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- występujących zmianach jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo-skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

W ramach PMŚ prowadzony jest monitoring: jakości powietrza, wód powierzchniowych i podziemnych, hałasu i wibracji, pól elektromagnetycznych, gospodarki odpadami, gleb. Do instytucji, które wspomagają monitoring stanu środowiska przyrodniczego oraz mogą wyeliminować niekorzystne oddziaływania na terenie gminy Parysów jest m.in.: Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna w Garwolinie. W związku z powyższym monitoring realizacji planu należy wykonywać, a jego wyniki zamieszczać w corocznych sprawozdaniach.

W ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, dokonywanej zgodnie z art. 32 Ustawy z dnia 27 marca 2003r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. 2020, poz. 293 z późn. zm.), wójt, burmistrz albo prezydent miasta dokonuje oceny aktualności studium i planów miejscowych. Ocenę aktualności studium i planów sporządza się co najmniej raz w czasie trwania kadencji rady, a co za tym idzie z tą samą częstotliwością należy dokonać analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym. Analiza taka powinna zatem obejmować również analizę skutków realizacji ustaleń uchwalonych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie zmian zagospodarowania terenów.

4. Informacje o możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko.

Dla planowanych przedsięwzięć z uwagi na miejscowy zasięg wyklucza się możliwość transgranicznego oddziaływania na środowisko.

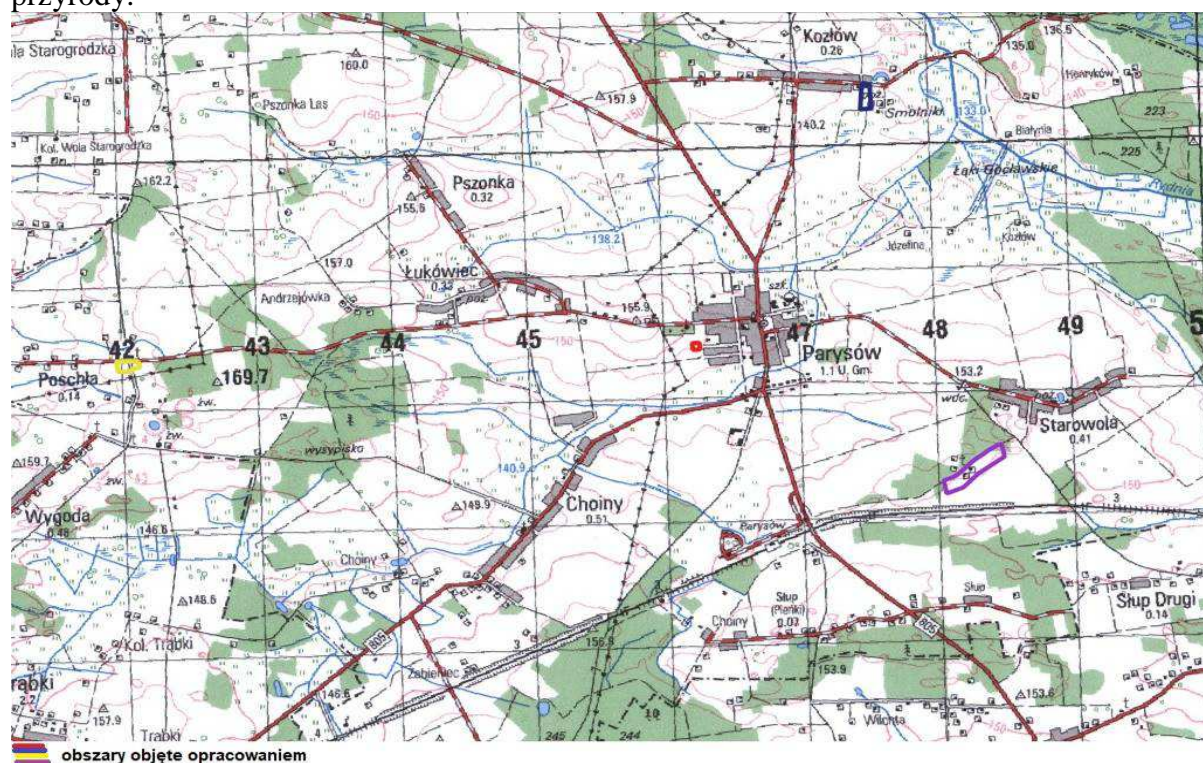
5. Istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego środowiska w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu

5.1. Charakterystyka środowiska przyrodniczego

5.1.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu, analiza terenów sąsiednich.

Obszary objęte projektem planu stanowią cztery odrębne tereny położone w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła oraz Starowola w gminie Parysów, powiat garwoliński, województwo mazowieckie (ryc. 4). Łączna powierzchnia przedmiotowych obszarów wynosi ok. 8,90 ha.

Tereny objęte opracowaniem położone są poza powierzchniowymi formami ochrony przyrody.

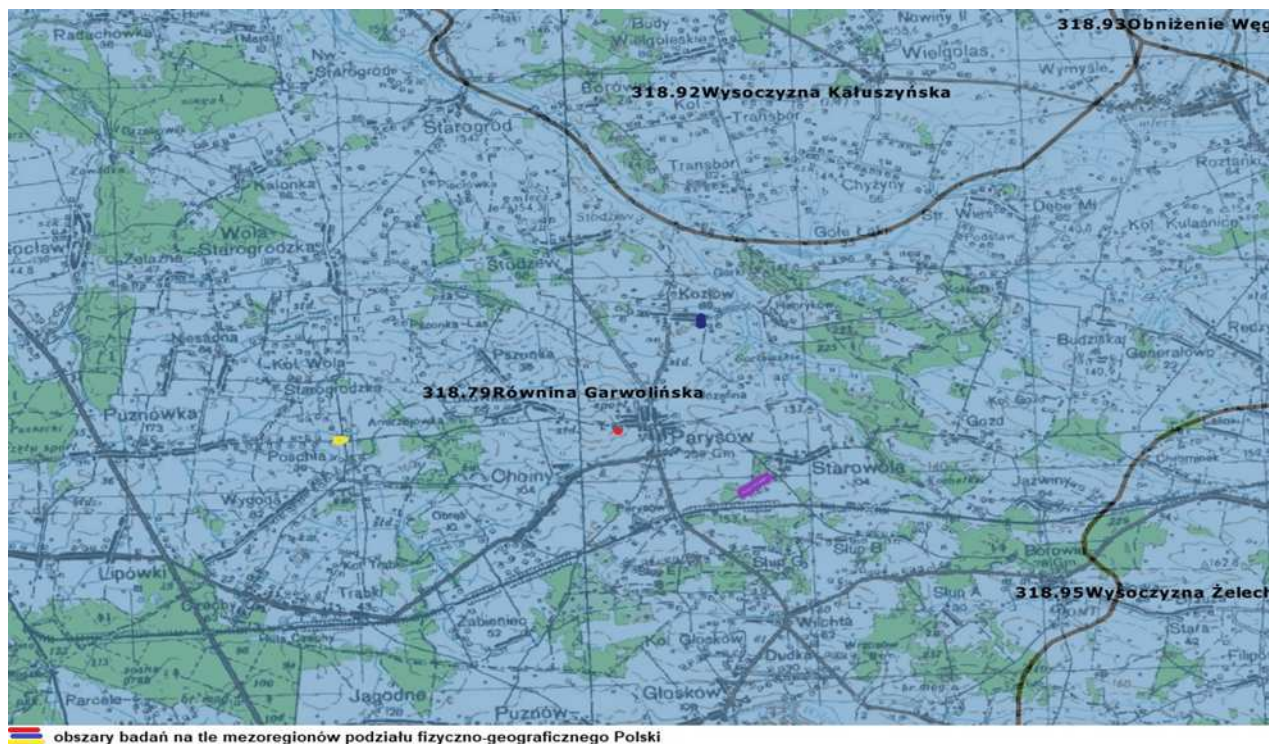

Ryc 12. Położenie obszarów objętych projektem planu

Zgodnie z podziałem fizyczno-geograficznym Polski z 2018 r. opracowanym na zlecenie Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska, pod nazwą „Weryfikację przebiegu granic regionów fizyczno-geograficznych w formacie SHP (shapefile)”, realizowanego przez Instytut Ochrony Środowiska, Państwowy Instytut Badawczy, na podstawie ostatniego podziału fizyczno-geograficznego opracowanego przez prof. Jerzego Kondrackiego (1998, 2000), analizowany teren położony jest na obszarze mezoregionu Równina Garwolińska (318.79). Jednostka ta stanowi część makroregionu Nizina Środkowomazowiecka (318.7) i wchodzi w skład podprovincji Niziny Środkowopolskie (318).

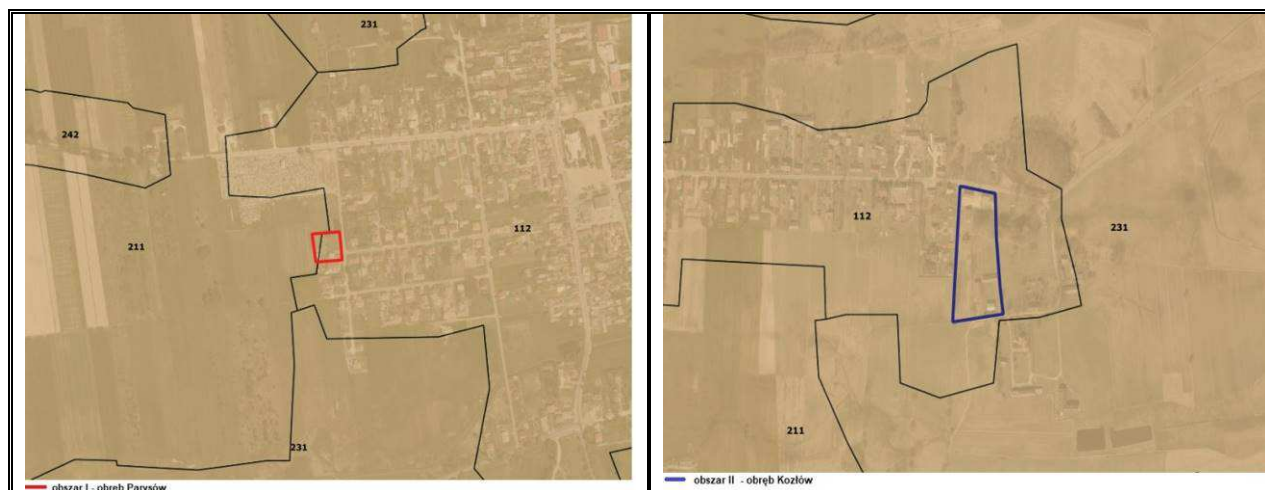
Równina Garwolińska (318.79) sąsiaduje od południowego zachodu z Doliną Środkowej Wisły, od północy z Równiną Wołomińską, od wschodu z Wysoczyzną Kałuszyńską, Obniżeniem Węgrowskim i Wysoczyzną Żelechowską.^[18]

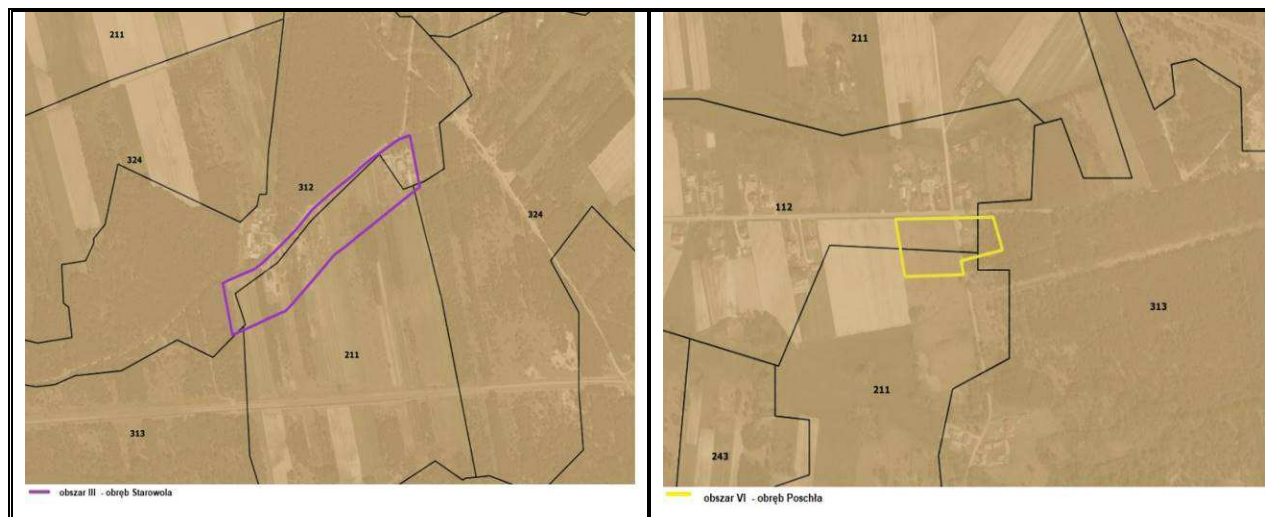
Jest to płaska, piaszczysto-gliniasta równina erozyjno-denudacyjna, będąca wysoczyzną polodowcową, pochodzącą z fazy recesyjnej zlodowacenia środkowopolskiego, zajmuje powierzchnię około 900 km².

Ryc 13. Obszary badań na tle mezoregionów podziału fizyczno-geograficznego Polski.
Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Na podstawie inwentaryzacji pokrycia terenu, wykonaną na potrzeby projektu Corine Land Cover 2018 (CLC2018), wynika, iż główną klasą pokrycia Obszaru I (obręb Parysów) stanowią: zabudowa miejska luźna (112) oraz grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających (211). Na Obszarze II (obręb Kozłów) występuje klasa pokrycia: zabudowa miejska luźna (112). Obszar III (obręb Starowola) stanowią: głównie zabudowa miejska luźna (112), niewielkie tereny to lasy iglaste (312). Główną klasą pokrycia terenu na Obszarze IV (obręb Poschła) są tereny zajęte przez zabudowę miejską luźną (112), grunty orne poza zasięgiem urządzeń nawadniających (211) oraz lasy mieszane (313).

Ryc 14-17. " Projekt Corine Land Cover 2018 w Polsce został zrealizowany przez Instytut Geodezji i Kartografii i sfinansowany ze środków Unii Europejskiej. Wyniki projektu zostały pozyskane ze strony internetowej Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska clc.gios.gov.pl."

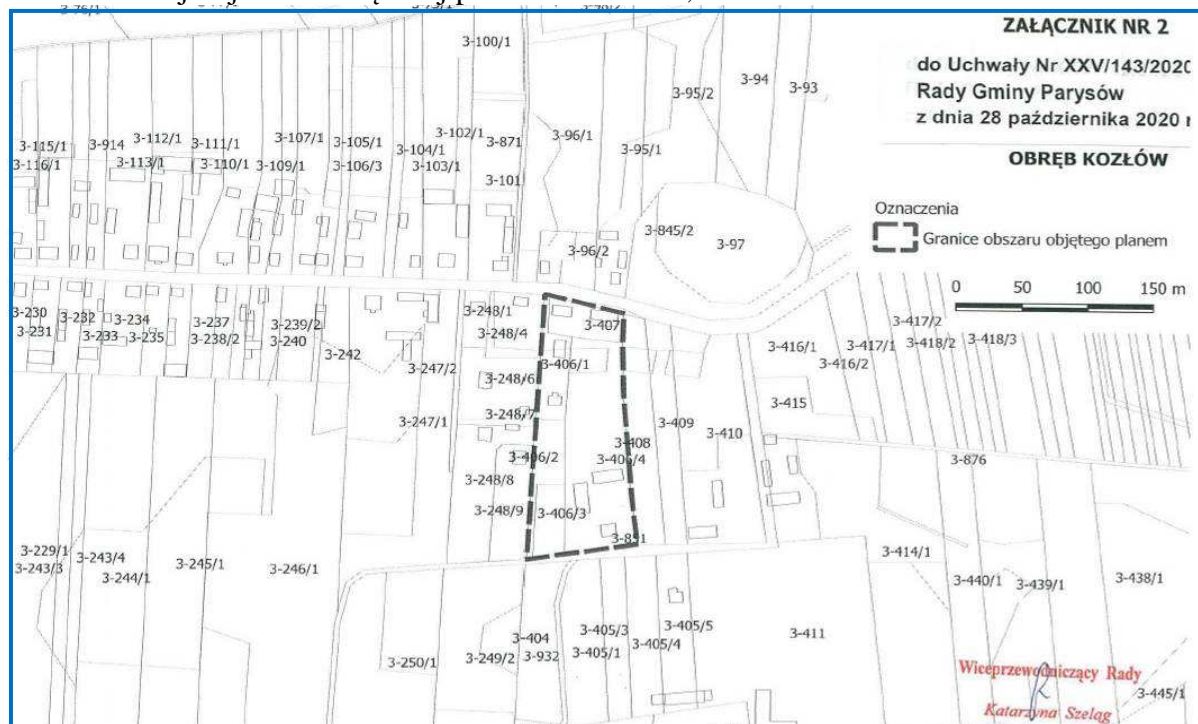
Zgodnie z załącznikami graficznymi do ww. uchwały projektem planu objęto cztery odrębne tereny o łącznej powierzchni ok. 8,90 ha, których kopię zamieszczono poniżej.

Obszar I obejmuje teren o łącznej powierzchni ok. 0,29 ha.

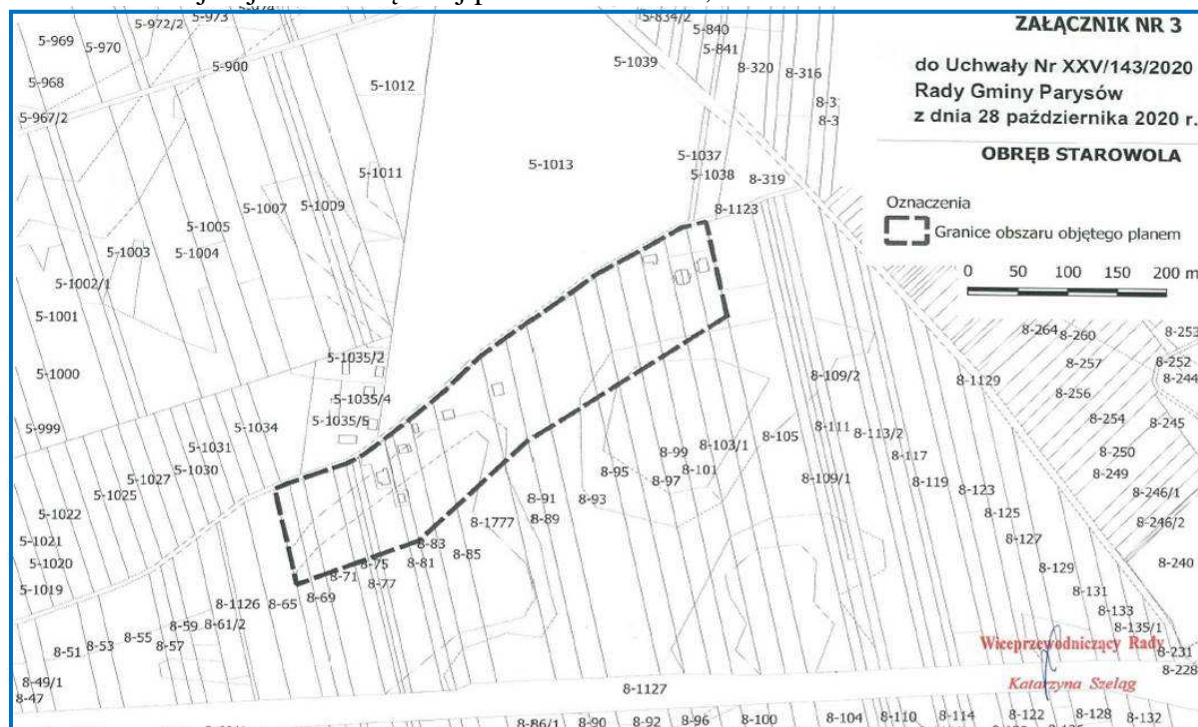
Ryc.18. Załącznik do uchwały Nr XXV/143/2020 Rady Gminy Parysów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola.

Obszar II obejmuje teren o łącznej powierzchni ok. 1,40 ha.

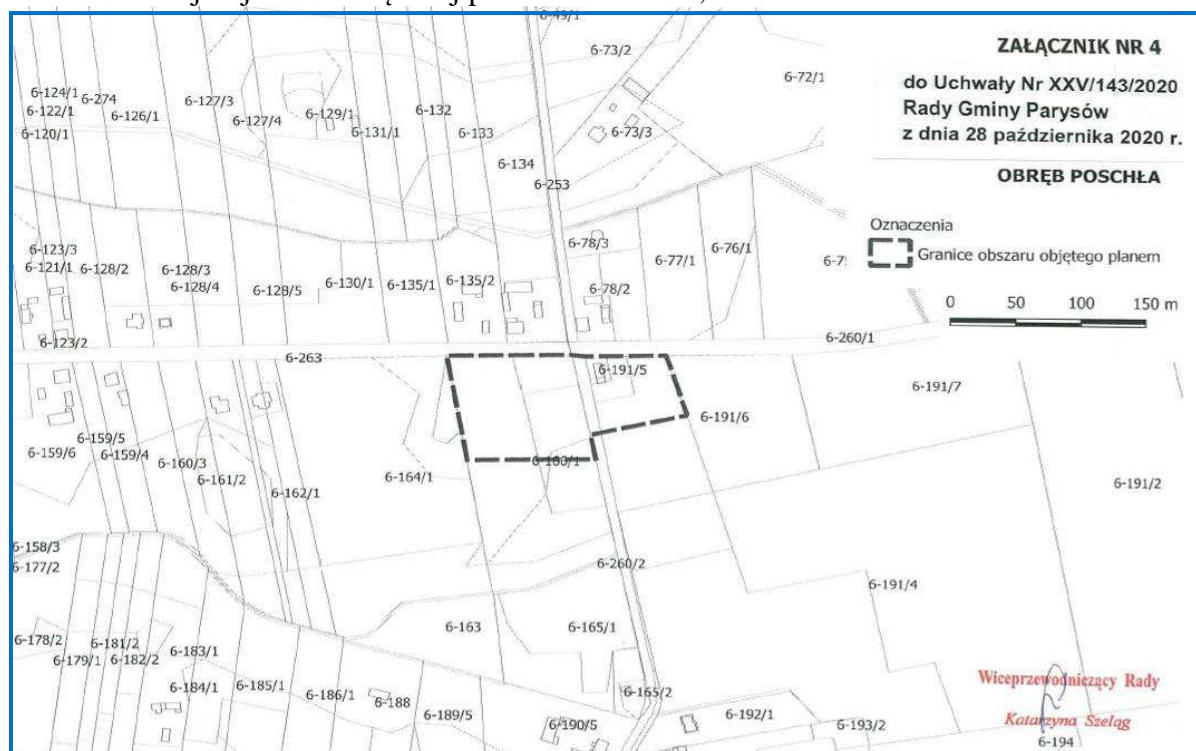
Ryc.19. Załącznik do uchwały Nr XXV/143/2020 Rady Gminy Parysów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola

Obszar III obejmuje teren o łącznej powierzchni ok. 5,40 ha.

Ryc.20. Załącznik do uchwały Nr XXV/143/2020 Rady Gminy Parysów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola

Obszar IV obejmuje teren o łącznej powierzchni ok. 1,20 ha.

Ryc.21 Załącznik do uchwały Nr XXV/143/2020 Rady Gminy Parysów z dnia 28 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola

Obszar I (obręb Parysów)

Obszar I obejmuje działkę nr 324 o powierzchni ok. 0,29 ha, w obrębie Parysów. Przedmiotowy teren jest antropogenicznie przekształcony i częściowo zagospodarowany. Obszar I jest terenem ogrodzonym, na którym znajduje się zabudowa mieszkaniowa. Zabudowaniom towarzyszą niewielkie powierzchnie zieleni urządzonej, stanowiącej trawniki oraz pojedyncze zadrzewienia. Znaczna część Obszaru I położona jest w wyznaczonej Strefie Ochrony Konserwatorskiej, Strefa K – ochrona krajobrazu.

Teren opracowania od północy graniczy terenem porośniętym zielenią niską oraz pojedynczo występującą zielenią wysoką. Od wschodu graniczy z działką stanowiącą drogę, od południa z istniejącą zabudową mieszkaniową, z kolei od zachodu z terenami rolnymi. Dodatkowo w odległości ok. 80 m za północną granicą obszaru opracowania zlokalizowany jest cmentarz rzymskokatolicki wraz z kaplicą, ujęty w rejestrze zabytków.

Zdj.1. Obszar I – istniejąca zabudowa

Zdj.2. Zieleń urządzona towarzysząca zabudowie na Obszarze I

Zdj.3. Droga lokalna sąsiadująca z Obszarem I

Zdj.4. Tereny rolne za zachodnią granicą Obszaru I

Zdj.5. Teren cmentarza poza granicami obszaru opracowania

Obszar II (obręb Kozłów)

Obszar II obejmuje teren o powierzchni ok. 1,40 ha. Przedmiotowy teren jest w większości antropogenicznie przekształcony i zagospodarowany. Występuje tu zabudowa mieszkaniowa, w części północnej zlokalizowany jest drewniany budynek po byłej szkole podstawowej, wpisany do gminnej ewidencji zabytków, obecnie nieużytkowany. Występuje tu również zabudowa użytkowana przez straż pożarną oraz plac zabaw. Za budynkiem OSP występuje niewielki zbiornik wodny o uregulowanych brzegach, otoczony zielenią wysoką. Tereny zagospodarowane otoczone są ogrodzeniami. Zabudowaniom towarzyszą niewielkie powierzchnie zieleni urządzonej, stanowiącej trawniki oraz pojedyncze zadrzewienia.

Pozostały teren stanowią tereny pastwisk porośnięte głównie zielenią niską, miejscami zielenią wysoką.

Cały Obszar II znajduje się w Strefie Ochrony Konserwatorskiej: w Strefie B – pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz Strefie K – ochrony krajobrazu.

Teren opracowania od północy graniczy z drogą powiatową 1316W, od wschodu z terenami pastwisk, które porasta głównie zieleń niska, dodatkowo w części północno-wschodniej występują dwa zbiorniki wodne o uregulowanych brzegach. Część południowa graniczy z drogą gruntową oraz z terenami pastwisk, z kolei od zachodu częściowo z terenami pastwisk oraz zabudową mieszkaniową.

Dodatkowo za północno-wschodnią granicą opracowania występuje grodzisko o lokalnej nazwie „Góra Bony”, ujęte w rejestrze zabytków. Grodzisko to jest jednym z najlepiej zachowanych założeń obronnych z terenu Mazowsza i stanowi wyraźną dominantę w krajobrazie. Położone jest na krawędzi doliny strugi Rudni, na jej lewym brzegu. Grodzisko w Kozłowie zachowało właściwą mu formę terenową. Ma kształt stożkowatego kopca o dość stromych zboczach i wysokości ok. 8m. Otacza je fosa o szerokości 10-20 m częściowo wypełniona wodą. Płaski majdan ma średnicę ok. 35 m. Teren grodziska jest obecnie zadrzewionym nieużytkiem.

Zdj.6. Obszar II – drewniana szkoła wyłączona z użytku oraz plac zabaw

Zdj.7. Zabudowa OSP

Zdj. 8. Zbiornik wodny

Zdj.9. Tereny otwarte oraz zabudowa w południowej części Obszaru II

Zdj.10. Droga powiatowa sąsiadująca od północy z terenem opracowania

Zdj.11. Grodzisko „Góra Bon

Obszar III (obwód Starowola)

Obszar III obejmuje teren o powierzchni ok. 5,40 ha. Omawiany teren stanowią w większości tereny rolne, częściowo użytkowane rolniczo. Uprawy polowe występują tu w mozaice z obszarami porośniętymi zielenią niską, enklawami śródpolnych zadrzewień i zakrzewień, a także niewielkimi powierzchniami lasów. Na przedmiotowym terenie występują zabudowania mieszkalne i gospodarcze. W części południowej sąsiadującej z drogą lokalną przebiega linia elektroenergetyczne średniego napięcia.

Teren opracowania od północy sąsiaduje z drogą lokalną, za którą występuje teren lasu. Za południową granicą występują tereny tożsame stanowiące kontynuacje formy użytkowania omawianego obszaru, są to tereny rolne częściowo użytkowane rolniczo oraz zajęte przez zielenią niską i enklawy zieleni wysokiej. Od zachodu oraz wschodu graniczy terenami leśnymi.

Dodatkowo w odległości ok. 130 m za południową granicą Obszaru III przebiega dwutorowa, zelektryfikowana linia kolejowa nr 12 relacji Pilawa – Łuków, z nieczynnym przystankiem na terenie gminy.

Zdj.12. Obszar III – istniejąca zabudowa

Zdj.13. Tereny rolne oraz enklawy zieleni wysokiej

Obszar IV (obręb Poschła)

Obszar IV obejmuje teren o powierzchni ok. 1,20 ha. Przedmiotowy teren stanowią tereny rolne nieużytkowane rolniczo oraz pastwiska porośnięte głównie zielenią niską, miejscami wysoką. Przez teren opracowania przebiega droga lokalna, przy której w części północno-wschodniej zlokalizowana jest zabudowa użytkowana, jako świetlica wiejska wraz z placem zabaw. Dodatkowo w części wschodniej występuje zieleń wysoka. Obszar IV znajduje się w Strefie Ochrony Konserwatorskiej: częściowo w Strefie B – pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz Strefie K – ochrony krajobrazu.

Teren opracowania od północy graniczy z drogą powiatową 1314W oraz zabudową mieszkaniową. Od wschodu sąsiaduje z terenem lasu. Za południową granicą występują tereny tożsame stanowiące kontynuacje formy użytkowania omawianego obszaru, są to tereny rolne nieużytkowane rolniczo oraz pastwiska porośnięte przez zielenią niską, enklawy zieleni wysokiej oraz droga.

Zdj.14. Obszar IV – istniejąca zabudowa

Zdj.15. Tereny otwarte

Zdj.16. Droga lokalna przebiegająca przez teren opracowania

Zdj.17. Zabudowa w sąsiedztwie Obszaru IV

5.1.2. Budowa geologiczna, rzeźba terenu, gleby, warunki klimatyczne

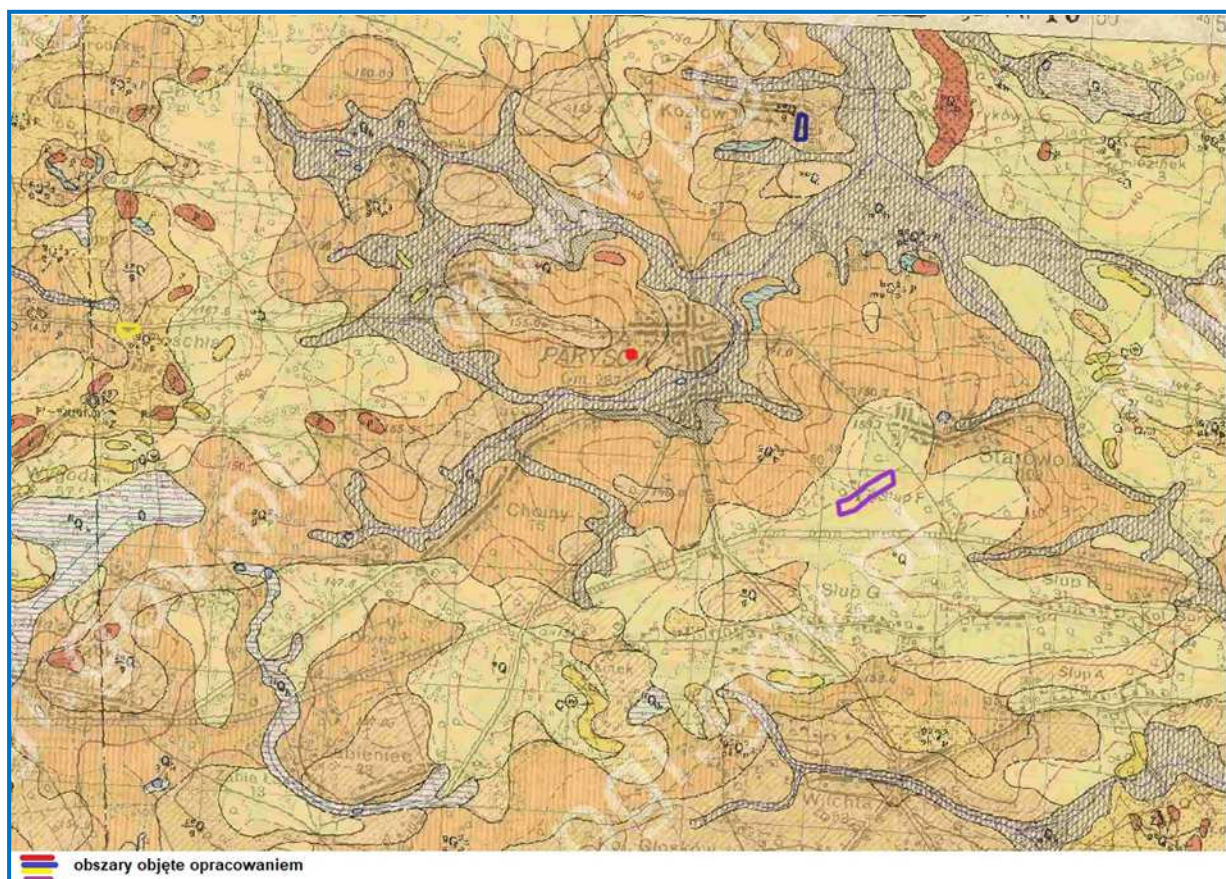
Budowa geologiczna, rzeźba terenu:

Obszar gminy Parysów należy do peryferyjnej części platformy wschodnioeuropejskiej, zbudowanej z utworów paleozoicznych tworzących struktury zrębowe uformowane w dewonie lub karbonie.

Osady kredy górnej mają około 800 m miąższości. Ich strop występuje 50 m poniżej poziomu morza, obniżając się ku zachodowi.

Najwyższe ogniwa kredy – mastrycht zalega bezpośrednio pod osadami kenozoiku. Osady mastrychtu są reprezentowane przez margle i wapienie. Utwory trzeciorzędu są słabo rozpoznane.

Badany obszar pokryty jest serią osadów czwartorzędowych środkowopolskich. Kompleks osadów zlodowaceń środkowopolskich składa się z pięciu warstw glin zwałowych, które są podścielone i oddzielone od siebie osadami zastoiskowymi i wodnolodowcowymi. Miąższość tych utworów jest zróżnicowana i wynosi od 3 do 40 metrów.^[37]

Ryc.22. Wycinek Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski - arkusz 599 Garwolin.
Wydawnictwo PIG Warszawa, opracowała Stefania Gadomska 1959 r.

Ryc 23. Wycinek objaśnień barw i symboli do wycinku ze Szczegółowej Mapy Geologicznej Polski - arkusz 599 Garwolin. Wydawnictwo PIG Warszawa, opracowała Stefania Gadomska 1959 r. Fioletową obwiednią oznaczono symbole na badanym obszarze.

Jak zobrazowano na powyższym fragmencie mapy - główne formacje geologiczne na omawianych obszarach to:

- Obszar I (Parysów) – glina zwałowa z brukiem w stropie, stadiau mazowiecko-podlaskiego, zlodowacenia Bałtyckiego, (zlodowacenie środkowopolskie),
- Obszar II (Kozłów) – eluwia piaszczyste glin zwałowych na glinach zwałowych,
- Obszar III (Starowola) – piaski eoliczne,
- Obszar IV (Poschła) - piaski wodnolodowcowe fazy puznowskiej stadiau mazowiecko-podlaskiego, zlodowacenia Bałtyckiego, (zlodowacenie środkowopolskie).

Glina zwałowa miąższość wynosi od 4 m do 30 m. Jest to glina zwałowa brązowa, piaszczysta, ze żwirami i otoczkami skał krystalicznych, w stropie odwapniona. Zawiera ona czasami kry trzeciorzędowe o miąższości ponad 20 m. Bardzo często w stropie jej występują kilny mrozowe, wypełnione drobnymi piaskami. Glinę zwałową pokrywają prawie wszędzie eluwia piaszczyste glin zwałowych w postaci piasków z gładzami albo piasków gliniastych powstałe z jej rozmycia i zwietrzenia.^[36]

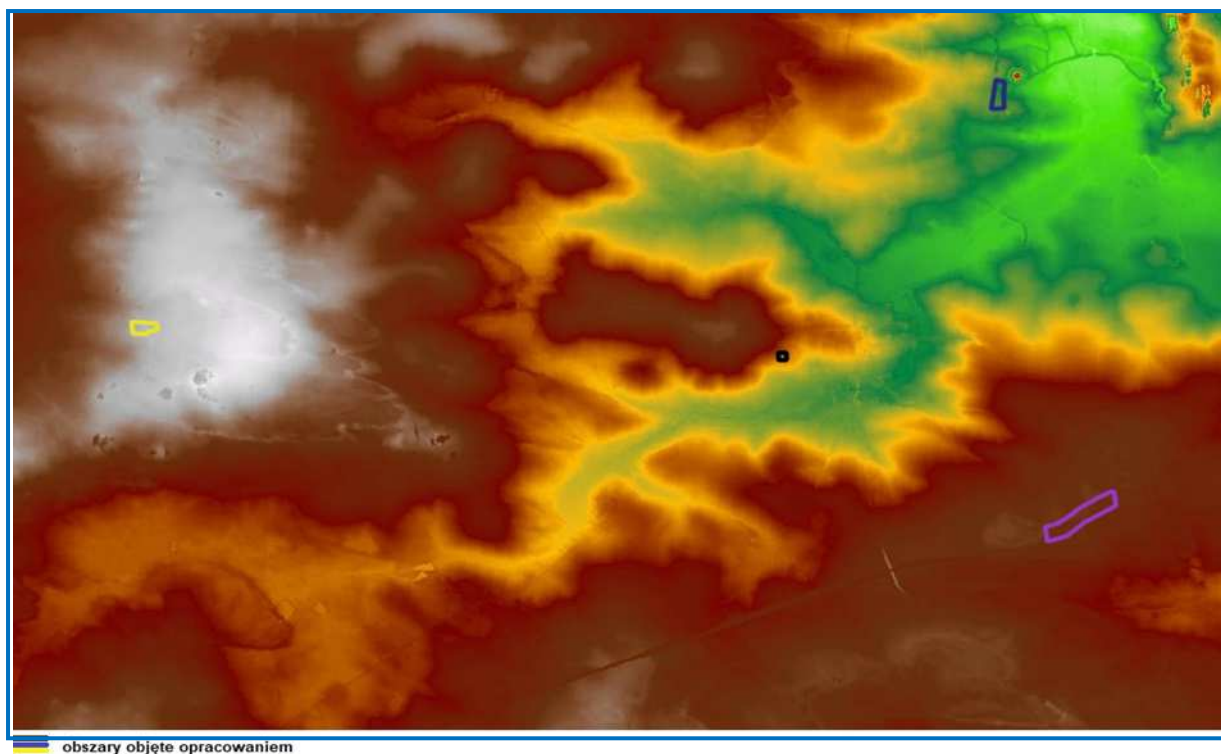
Eluwia piaszczyste glin zwałowych na glinach zwałowych zostały zaliczone do osadów czwartorzędu nierozdzielonego. Powstały one pewnie w długim okresie czasu od ustąpienia ostatniego / lokalnie / lądolodu do końca plejstocenu, a w niewielkim stopniu proces ich tworzenia mógł trwać i w holocenie. Głównie jednak powstawały one w warunkach peryglacialnych, które mogły tu panować w końcu stadiau mazowiecko-podlaskiego, w stadiale północno-mazowieckim oraz w okresie maksymalnych faz zlodowacenia bałtyckiego. Osady te są więc produktem rozmycia i zwietrzenia stropowej części gliny zwałowej. Miąższość ich sięga do 1,5 m, a nawet do 2 m. Są to piaski pylaste, często gliniaste ze żwirami i otoczkami skał krystalicznych.^[36]

Piaski eoliczne zaczęły się one prawdopodobnie tworzyć w okresie zlodowacenia bałtyckiego. Piaski poddane procesom eolicznym na obszarach piasków wodnolodowcowych zawierają nieraz materiał grubszy, a nawet żwiru, spotykane często w misach wywiania.

Piaski wodnolodowcowe przykrywają one miejscami osady zastoiskowe, miejscami zaś glinę zwałową. Są to piaski różnoziarniste z dużą domieszką drobnych żwirów, występują

one w strefie moren czołowych prawie wszędzie na powierzchni. Miąższość ich wynosi od 2 do 4 m.^[36]

Ryc. 24. Rzeźba terenu na omawianym obszarze
Źródło <http://mapy.geoportal.gov.pl>

Gleby:

Według mapy glebowo - rolniczej w skali 1:25000 (<https://msip.wrotamazowska.pl>) na badanych obszarach występują:

Obszar I (obręb Parysów)

- w północnej części obszaru występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, kompleksu żytniego dobrego, wykształconego na piaskach gliniastych lekkich podścielonych gliną lekką. Są to gleby wrażliwe na suszę, głęboko wylugowane i zakwaszone.

- w części południowej występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, kompleksu żytniego słabego, wykształconego na piaskach słabogliniastych podścielonych piaskami luźnym. Są to gleby ubogie w składniki pokarmowe, a niedobór wody jest czynnikiem ograniczającym stosowanie nawozów. Nie wykorzystane przez rośliny składniki są wymywane bardzo szybko.

Obszar II (obręb Kozłów)

- w części centralno-wschodniej występują użytki zielone średnie, wykształcone na czarnych ziemiach właściwych.

- na niewielkiej zachodniej części Obszaru II występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, kompleksu żytniego słabego, wykształconego na piaskach słabogliniastych podścielonych piaskami luźnym.

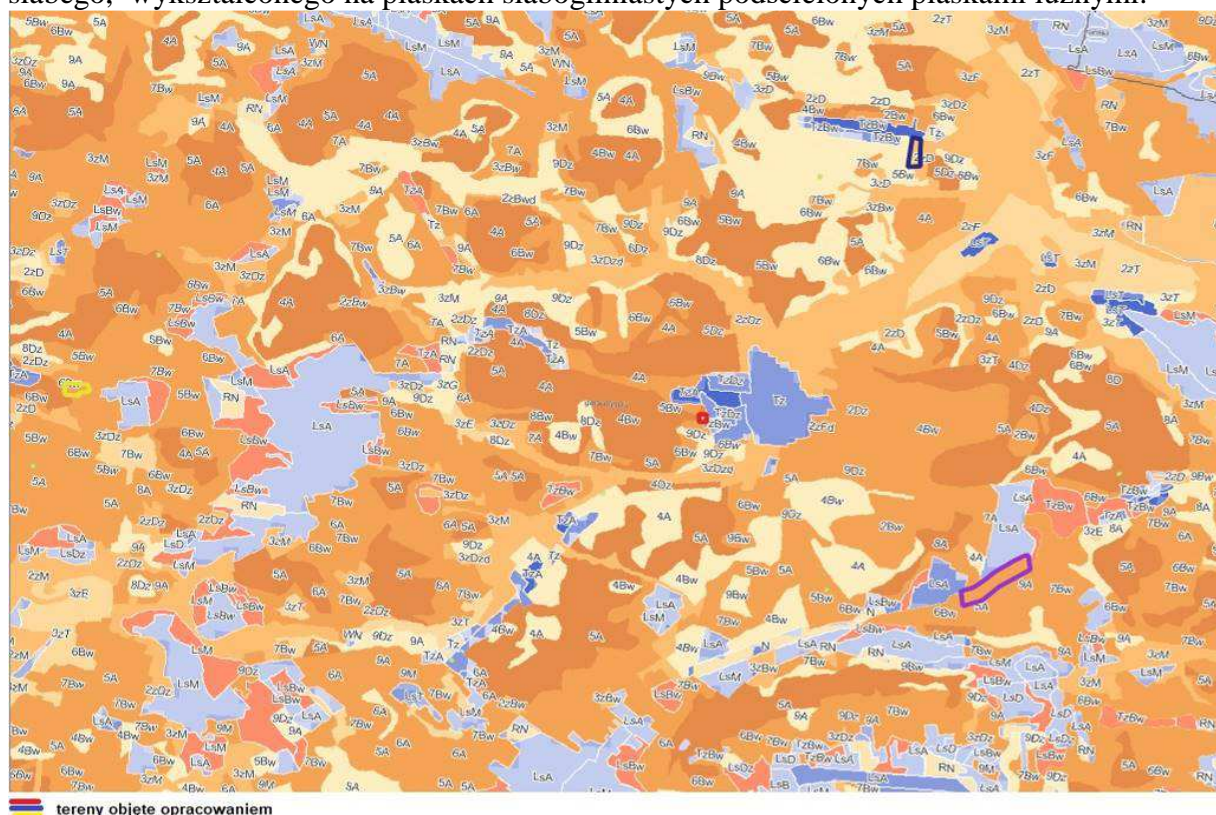
- dodatkowo na skraju północnej części obszaru, występuje niewielka powierzchnia terenów zabudowanych.

Obszar III (obręb Starowola)

- występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, kompleksu żytniego bardzo słabego (żytnio-hubinowy), wykształcone na piaskach luźnych oraz tereny lasów.

Obszar IV (obręb Poschła)

- występują gleby brunatne wylugowane i brunatne kwaśne, kompleksu żytniego słabego, wykształconego na piaskach słabogliniastych podścielonych piaskami luźnymi.

Ryc. 25. Mapa glebowo-rolnicza

Źródło: <https://msip.wrotamazowska.pl>

Warunki klimatyczne

Pod względem klimatycznym obszar gminy Parysów znajduje się w strefie przejściowej dwóch regionów klimatycznych kontynentalnego i oceanicznego. Na obszarze gminy przeważa zachodnia cyrkulacja powietrza. Amplitudy temperatur są większe od przeciętnych w Polsce, lato jest długie i wczesne, zimy zaś chłodniejsze i dłuższe. Średnia roczna amplituda temperatury wynosi około 7,5°C.

Opady przeważają w półroczu letnim. Suma średnich rocznych opadów z wielolecia wynosi 550 mm. Odchylenie w poziomie opadów pomiędzy najsuchszym i najmokrejszym miesiącem wynosi 49 mm. Wahania temperatury w trakcie roku wynoszą 23,4 °C. [37]

5.1.3. Zlewnia, wody powierzchniowe i podziemne

Zlewnia

Obszar opracowania położony jest w dorzeczu Wisły. Według podziału hydrograficznego Obszar I leży jest w całości w zlewni elementarnej – Dopływ spod Żabiańca od dopł. spod Wygody do dopł. z Pszonki. Obszar II położony jest w zlewni Rudna do dopł. spod Żabiańca do dopł. ze Słodzewa. Obszar III położony jest w zlewni elementarnej - Dopływ spod Starowoli, z kolei Obszar IV położony jest w większości w

zlewnie – Dopływ z Poschły, a niewielki fragment tego terenu należy do zlewni – Struga od dopł. z Poschły do dopł. z Żelaznej.

Ryc.26. Położenie obszarów badań na tle Mapy podziału Hydrograficznego Polski
Źródło: <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>

Wody powierzchniowe

Elementem hydrograficznym położonym w odległości ok. 1,68 m od Obszaru II (obręb Kozłów) w kierunku północno-wschodnim jest rzeka Świder.

Rzeka Świder – rzeka stanowi prawy dopływ Wisły, o długości około 89 km. Rzeka płynie początkowo na północ od swoich źródeł na Wysoczyźnie Żelechowskiej do miejscowości Stoczek Łukowski, aby następnie skręcić na północny zachód i dalej, aż do ujścia, na zachód. Ujście rzeki znajduje się w km 490,00 Wisły w pobliżu miasteczka Świdry Wielkie ok. 20 kilometrów od Warszawy.

Wody podziemne

Zgodnie z informacjami zawartymi w objaśnieniach do mapy geologicznej arkusz Garwolin w granicach tego arkusza, a tym samym w granicach obszarów opracowania, wyróżniono dwa piętra wodonośne: trzeciorzędowe i czwartorzędowe.

Podstawowe źródło zaopatrzenia w wodę stanowią wody podziemne z piaszczystych utworów czwartorzędowego. W obrębie piętra czwartorzędowego występuje kilka poziomów wodonośnych, o zróżnicowanym zasięgu przestrzennym i stopniu odizolowania wkładkami słabo przepuszczalnych utworów. Warstwami zbiornikowymi dla wód są piaszczyste i piaszczystożwirowe osady akumulacji rzecznej i wodnolodowcowej poszczególnych faz zlodowaceń i okresów interglacjalnych. Ich zasilanie w wodę odbywa się przez infiltrację opadów atmosferycznych.

Trzeciorzędowe piętro wodonośne jest bardzo słabo rozpoznane hydrogeologicznie. Jako poziom użytkowy wód odgrywa ono podrzędną rolę.

Poszczególne poziomy wodonośne piętra czwartorzędowego, w zależności od parametrów hydrogeologicznych, odgrywają główną lub podrzędną rolę użytkową na różnych obszarach.

Wody głównego poziomu użytkowego występują zwykle pod ciśnieniem. Strop warstwy wodonośnej znajduje się generalnie na głębokości ponad 50 m. Miąższość głównego użytkowego poziomu wodonośnego na przeważającym obszarze nie przekracza 20 m. Przewodność hydrauliczna, która w znacznym stopniu zależy od miąższości warstwy wodonośnej, na większości obszaru nie przekracza $100 \text{ m}^2/24 \text{ h}$.^[37]

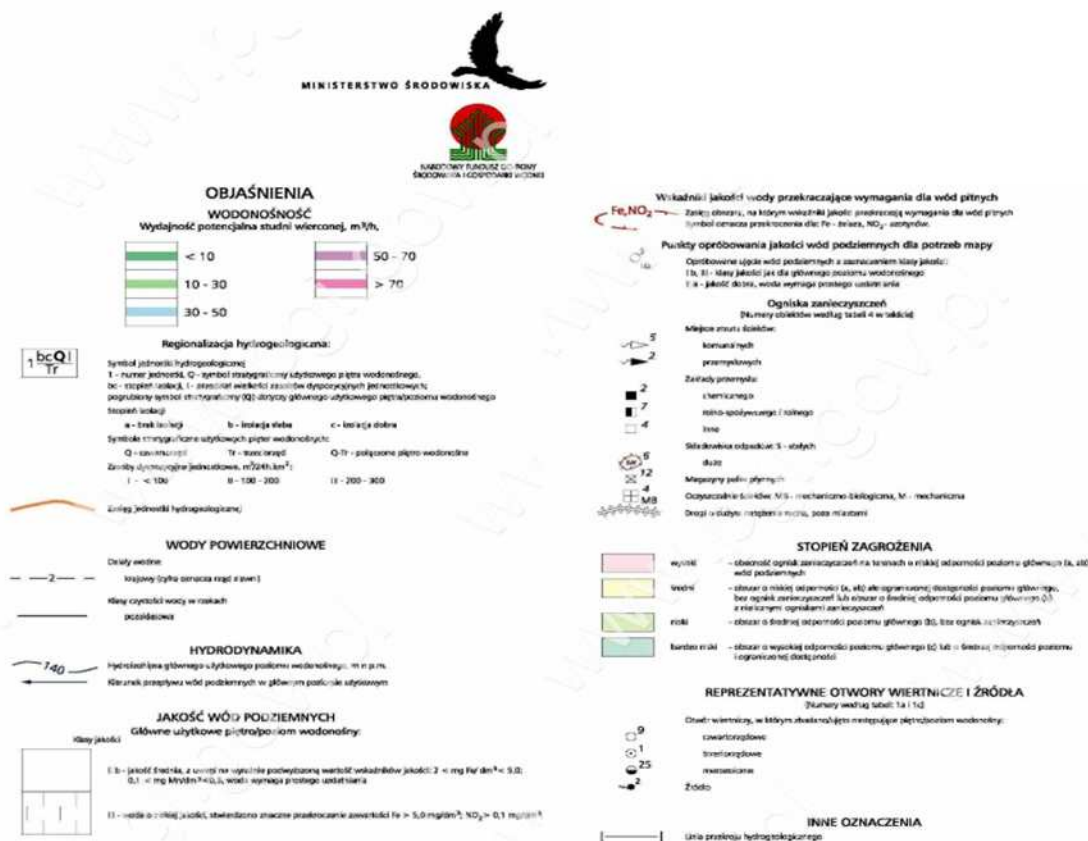
Według map hydrogeologicznych Polski 1:50 000, arkusz Garwolin Obszar I (obręb Parysów) i Obszar IV (obręb Poschła) położone są w jednostce hydrogeologicznej oznaczonej symbolem $2 \frac{bcQI}{T^*}$. Potencjalna wydajność studni na tych obszarach wynosi $30\text{-}50 \text{ m}^3/24\text{h}$.

Hydroizohipsa głównego użytkowego poziomu wodonośnego znajduje się na poziomie zbliżonym do 140 m n.p.m. Omawiane tereny charakteryzuje się słabą lub dobrą izolacją głównego użytkowego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu.^[35]

Obszar II (obręb Kozłów) oraz Obszar III (obręb Starowola) położone są w jednostce hydrogeologicznej oznaczonej symbolem $4 \frac{bcQI}{T^*}$. Potencjalna wydajność studni na tych obszarach wynosi $30\text{-}50 \text{ m}^3/24\text{h}$ (dla obszaru II) oraz $>70 \text{ m}^3/24\text{h}$ (dla obszaru III). Hydroizohipsa głównego użytkowego poziomu wodonośnego znajduje się na poziomie zbliżonym do 140 m n.p.m. Omawiane tereny charakteryzuje się słabą izolacją głównego użytkowego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu.^[35]

Rys 27. Fragment Mapy Hydrogeologicznej Polski 1: 50 000 – Arkusz Garwolin - 599
Wydawnictwo PIG Warszawa, opracowali Jolanta Czerwińska-Tomeczyk, Andrzej Sadurski 2002r.

Rys 28. Fragment Mapy Hydrogeologicznej Polski 1: 50 000 – Arkusz Garwolin - 599
Wydawnictwo PIG Warszawa, opracowali Jolanta Czerwińska-Tomczyk, Andrzej Sadurski 2002r.

Jakość wód podziemnych

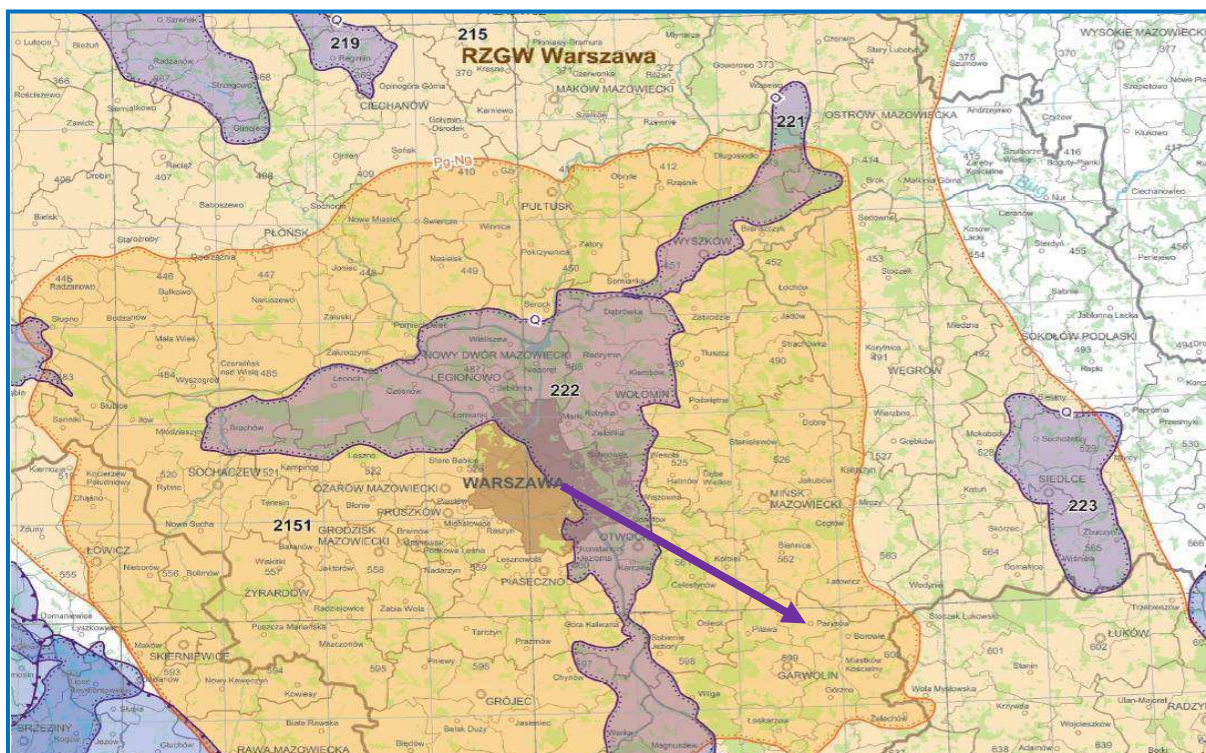
Wody głównego użytkowego, czwartorzędowego piętra wodonośnego charakteryzują się niską mineralizacją, a zawartości prawie wszystkich składników mieszczą się w granicach dopuszczalnych stężeń dla wód pitnych. Analizy chemiczne wykazują w większości przypadków nieco podwyższoną zawartość związków żelaza i manganu. Zawartości mikroskładników w wodzie głównego użytkowego, czwartorzędowego poziomu wodonośnego są niższe od dopuszczalnych dla wód pitnych. W obrębie arkusza wydzielono dwie klasy jakości wód: wody o średniej jakości – klasy II b – wymagające uzdatniania oraz wody klasy III – o niskiej jakości, które nie spełniają kryteriów klas wyższej jakości. Najgroźniejszym potencjalnym ogniskiem zanieczyszczeń dla wód podziemnych są ścieki komunalne. Funkcjonujące na tym obszarze oczyszczalnie ścieków przyjmują bowiem tylko około 60% wytwarzanych ścieków. Istotną rolę w zagrożeniu jakości wód podziemnych odgrywają też stosowane w rolnictwie nawozy sztuczne i środki ochrony roślin.^[37]

GZWP

Gmina Parysów, a w związku z tym obszary objęte opracowaniem położone są w obrębie nieudokumentowanych zbiorników wód podziemnych – GZWP 215 Subniecka Warszawska oraz GZWP 2151 - Subniecka Warszawska – część centralna.

W obrębie zbiornika GZWP 215 - Subniecka Warszawska, wydzielono jedynie jedno piętro wodonośne o podrzędnym znaczeniu użytkowym. Warstwy wodonośne w utworach

trzeciorzędu, prawdopodobnie oligoceńskie, charakteryzują się przewodnictwem poniżej 100 m³/24h i wydajnością potencjalną studni mniejszą niż 30 m³/h. Moduł ich zasobów odnawialnych wynosi 5 m³/24h/km².

Ryc. 29. Położenie gminy Parysów na tle GZWP (fioletową strzałką wskazano położenie gminy)

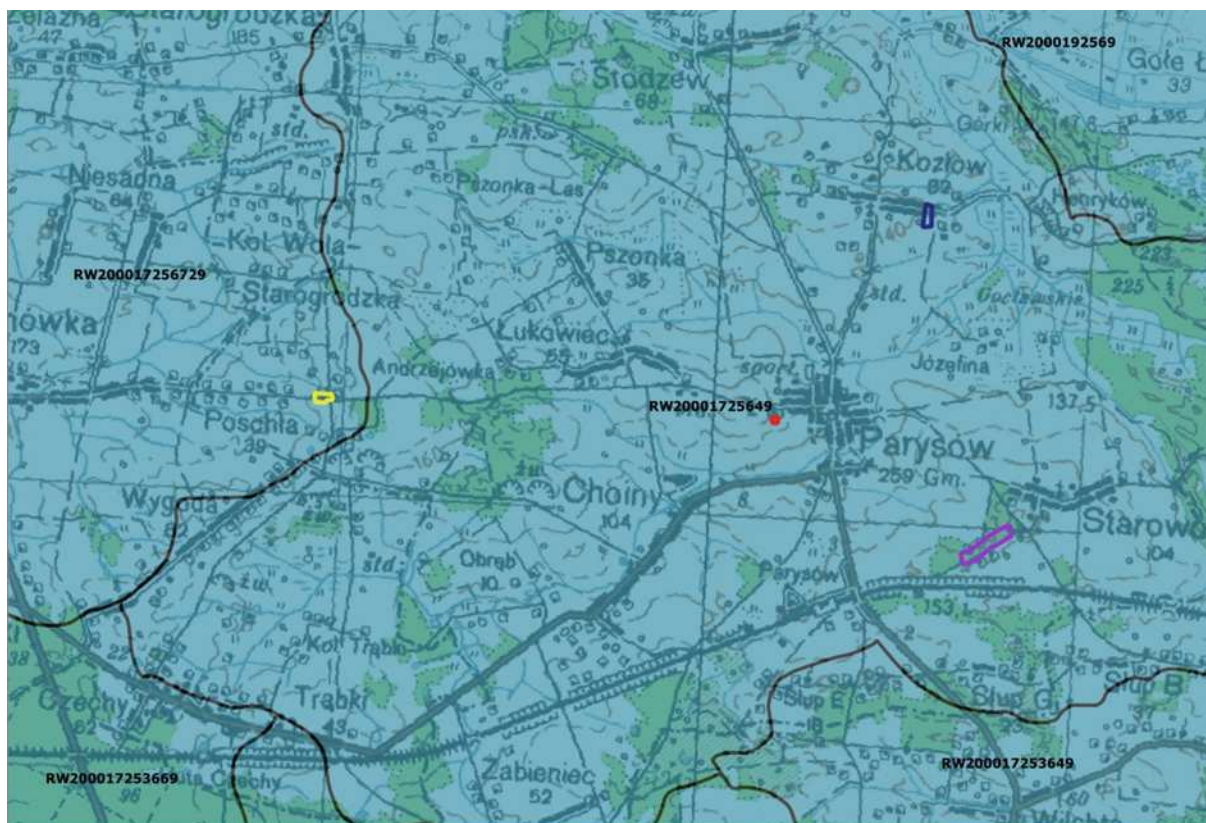
Źródło: Mapa Głównych Zbiorników Wód Podziemnych, <https://www.pgi.gov.pl/>

5.1.4. Jednolite części wód

Ustalenia z Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły:

➤ *Jednolite części wód powierzchniowych (JCWPw)*

Obszary objęte projektem planu zlokalizowane są w całości w obszarze dorzecza Wisły. Wody powierzchniowe na przedmiotowym terenie są częścią regionu Środkowej Wisły i należą do Jednolitych Części Wód Powierzchniowych o kodach JCWPw: PLRW20001725649 oraz PLRW200017256729.

Ryc.30. Położenie analizowanego terenu na tle Jednolitych części wód powierzchniowych (JCWPw).
Źródło: <http://geoportal.kzgw.gov.pl/imap/>

W Planie Gospodarowania Wodami na Obszarze Dorzecza Wisły zostały określone dane, dotyczące części wód powierzchniowych, które kształtują się następująco (tabela 2) :

Europejski kod JCWP	Nazwa JCWP	Scalona część wód powierzchniowych (SCWP)	Region wodny	Obszar dorzecza		Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej	Ekoregion	Typ JCWP	Status
				Kod	Nazwa				
PLRW20001725649	Rudnia	SW8a03	Środkowej Wisły	2000	obszar dorzecza Wisły	RZGW w Warszawie	Równiny Wschodnie (16)	Potok nizinny piaszczysty (17)	naturalna część wód
PLRW200017256729	Struga	SW8a03	Środkowej Wisły	2000	obszar dorzecza Wisły	RZGW w Warszawie	Równiny Wschodnie (16)	Potok nizinny piaszczysty (17)	naturalna część wód

Tabela 2 . Charakterystyka jednolitych części wód powierzchniowych.^[40]

Ocenę ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP na obszarze dorzecza Wisły za lata 2010-2012 przedstawiono w poniższej tabeli nr 3.

Tabela 3. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych dla JCWP na obszarze dorzecza Wisły za lata 2010-2012

Kod JCWP	Aktualny stan lub potencjał JCW	Ocena ryzyka nieosiągnięcia celów środowiskowych
PLRW20001725649	dobry	zagrożona
PLRW200017256729	dobry	niezagrożona

Cele środowiskowe dla JCWP zawarte w Planie Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły (aktualizacja 2016)

Przy wyznaczaniu celów środowiskowych zastosowane zweryfikowane, w ramach pan-europejskiego ćwiczenia interkalibracyjnego, wartości metryksów biologicznych. W zakresie wspierających elementów fizykochemicznych przyjęto zweryfikowane ich wartości, opracowane w roku 2012, uwzględnione w rozporządzeniu klasyfikacyjnym. W zakresie charakterystyk JCWP uwzględniono wyniki przeglądu wyznaczenia SZCW (silnie zmieniona część wód) i SCW (sztuczna część wód), zrealizowanego przez rzgw na potrzeby aPGW. W wyniku nowego wyznaczenia status niektórych JCW uległ zmianie. Wszystkim JCWP wyznaczonym jako SZCW lub SCW, przypisano parametry charakteryzujące dobry lub maksymalny potencjał, natomiast naturalnym JCWP przyporządkowano parametry dobrego lub bardzo dobrego stanu. Uwzględniono również zweryfikowane na potrzeby aPGW przypisanie typów do JCWP w zakresie jezior i rzek o typie 0 (zmiany dotyczą wybranych przypadków). Wyznaczając cele środowiskowe dla poszczególnych JCWP brano ponadto pod uwagę ocenę stanu lub potencjału ekologicznego i stanu chemicznego dokonaną na podstawie dostępnych danych monitoringowych z lat 2010-2012 (w przypadku rzek) lub 2010 - 2013 (w przypadku jezior). Dla JCWP rzecznych ustalono cele w odniesieniu do następujących elementów biologicznych:

- 1) fitoplankton – wskaźnik Fitoplanktonu IFPL (wskazany dla JCWP, dla których wskaźnik ten został zbadany oraz dla wszystkich JCWP o typie 21);
- 2) fitobentos – multimetryczny Indeks Okrzemkowy IO;
- 3) makrofity – makrofitowy Indeks rzeczny MIR;
- 4) makrobezkręgowce bentosowe – Wskaźnik Wielometryczny MMI_PL;
- 5) ichtiofauna – wskaźnik EFI+ oraz IBI.

W przypadku zbiorników zaporowych cele środowiskowe dotyczą makrobezkręgowców bentosowych – wskaźniki MZB, oraz flory, którą opisują dwa wskaźniki: wskaźnik fitoplanktonowy IFPL oraz multimetryczny indeks okrzemkowy IO. Przypisując cele środowiskowe w zakresie elementów fizykochemicznych stosowano następujący schemat:

- 1) jeżeli ocena stanu ekologicznego w zakresie elementów biologicznych danej JCWP wskazywała na stan dobry lub poniżej dobrego – wówczas wszystkim elementom fizykochemicznym, przypisane zostały wartości graniczne dla stanu dobrego;

2) jeżeli ocena stanu ekologicznego w zakresie elementów biologicznych danej JCWP wskazywała na stan bardzo dobry – wtedy elementom fizykochemicznym będącym w stanie bardzo dobrym, zostały przypisane wartości graniczne dla stanu bardzo dobrego. Wszystkim pozostałym elementom fizykochemicznym, jako parametry charakteryzujące cel środowiskowy, zostały przypisane wartości graniczne dla stanu dobrego.

Celem środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny. Wskaźniki stanu dobrego przyjęto zgodnie z rozporządzeniem klasyfikacyjnym.

Celem środowiskowym dla JCWP rzecznych w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan tych elementów (II klasa). W przypadku JCW monitorowanych, które zgodnie z wynikami oceny stanu przeprowadzonej przez GIOŚ osiągają bardzo dobry stan ekologiczny, celem środowiskowym jest utrzymanie hydromorfologicznych parametrów oceny na poziomie I klasy.

Ponadto, dla osiągnięcia celów środowiskowych istotne jest umożliwienie swobodnej migracji organizmów wodnych przez zachowanie lub przywrócenie ciągłości ekologicznej cieków. Plan udrażniania korytarzy rzecznych powinien skupiać się na gatunkach kluczowych, wodach priorytetowych i etapach udrożeń, dlatego też wskazuje się ciekii istotne z punktu widzenia migracji ryb dwuśrodowiskowych, dla których konieczne jest zachowanie ciągłości hydromorfologicznej. W związku z tym, dla niektórych JCWP rzecznych został wskazany uszczegółowiony cel środowiskowy, jakim jest dobry stan lub potencjał ekologiczny oraz możliwość migracji organizmów wodnych na odcinku ciekii istotnego.

Cele środowiskowe dla JCW przybrzeżnych i przejściowych ustalone zostały zgodnie z prawem unijnym. Określony został w odniesieniu do każdego regionu lub podregionu morskiego kompleksowy zestaw celów środowiskowych i związanych z nim wskaźników odnoszących się do ich wód morskich.

Dla JCWP przybrzeżnych i przejściowych ustalono cele dla następujących elementów biologicznych:

- 1) fitoplankton – Chlorofil „a”;
- 2) makroglony i okrytozależkowe – Wskaźnik SM1;
- 3) makrobezkręgowce bentosowe – Multimetryczny indeks B;
- 4) ichtiofauna – Wskaźnik SI.

Cele dla wspierających elementów fizykochemicznych określono zgodnie z oceną stanu wód na lata 2010 - 2012.

Celem środowiskowym dla JCWP przejściowych i przybrzeżnych w zakresie stanu chemicznego jest dobry stan chemiczny. W przypadku osiągnięcia dobrego stanu chemicznego przez daną JCWP, celem środowiskowym jest utrzymanie parametrów chemicznych wód na poziomie dobrym.

Ze względu na fakt, iż żadna JCW przejściowa lub przybrzeżna nie osiągnęła bardzo dobrego stanu ekologicznego w zakresie elementów biologicznych, elementom fizykochemicznym, jako cel środowiskowy zostały przypisane wartości graniczne dla stanu dobrego.

Celem środowiskowym dla JCW przejściowych i przybrzeżnych w zakresie elementów hydromorfologicznych jest dobry stan wód (II klasa). Natomiast dla JCW monitorowanych, które według oceny stanu przeprowadzonej przez GIOŚ osiągnęły bardzo dobry stan ekologiczny, celem jest utrzymanie parametrów oceny na poziomie I klasy jakości wód.

W odniesieniu do jezior cele środowiskowe ustalono dla następujących elementów biologicznych:

- 1) fitoplankton – multimetriks fitoplanktonowy (PMPL);

- 2) fitobentos – multimetriks fitobentosowy (OJO);
- 3) makrofity – multimetriks makrofitowy (ESMI);
- 4) makrozoobentos – z uwagi na trwający proces weryfikacji multimetriksu LMI, aktualnie, jako cel środowiskowy podana została definicja stanu dobrego;
- 5) ichtiofauna – metriks LFI+ oraz LFI-CEN.

W zakresie wspierających elementów fizykochemicznych cele środowiskowe wyznaczono na podstawie zweryfikowanych wartości granicznych klas stanu opracowanych w 2012 r. na zlecenie GIOŚ.

W przypadku specyficznych substancji syntetycznych i niesyntetycznych oraz substancji priorytetowych (stan chemiczny), cele środowiskowe zostały wskazane na podstawie rozporządzenia klasyfikacyjnego. Celem środowiskowym jest dobry stan ekologiczny (specyficzne substancje syntetyczne i niesyntetyczne) i dobry stan chemiczny (substancje priorytetowe).

Jako cel dla elementów hydromorfologicznych, z uwagi na brak przeprowadzonej oceny w tym zakresie, wskazano definicję stanu bardzo dobrego – w odniesieniu do omawianego elementu – zawartą w rozporządzeniu klasyfikacyjnym. Ustalenie celów środowiskowych dla JCW jeziornych o stanie co najmniej dobrym, opierało się na zasadzie niepogarszania stanu wraz z zachowaniem wartości wskaźników nie niższych niż wartości graniczne stanu dobrego i umiarkowanego. Jeżeli któryś element był w stanie bardzo dobrym, to zgodnie z zasadą niepogarszania stanu, musi pozostać w stanie bardzo dobrym. W sytuacji, gdy stan JCW jest poniżej dobrego, lub jezioro nie było badane, celem środowiskowym jest osiągnięcie dobrego stanu ekologicznego, z wyjątkiem sytuacji, gdy uzasadnione jest ustalenie mniej rygorystycznego celu środowiskowego. Ma to miejsce na przykład w przypadku grupy kilkunastu jezior przyworskich, dla których, ze względu na brak danych biologicznych, nie było możliwe ustalenie warunków referencyjnych i które przypisano do typu 3b (polimiktyczne jeziora nizinne o dużej wartości współczynnika Schindlera). Dla tych jezior przyworskich powinny być ustalone mniej rygorystyczne cele środowiskowe niż dla jezior typu 3b, ze względu na ich cechy naturalne: bardzo dużą powierzchnię i małą głębokość. W tych warunkach działanie wiatru powodujące resuspensję osadów dennych, sprzyja uwalnianiu biogenów i przyspieszeniu ich krążenia w ekosystemie. Z tego względu produktywność fitoplanktonu tych jezior jest bardzo wysoka i przyjęcie, jako docelowych, mniej rygorystycznych wartości wskaźników fitoplanktonowych, w porównaniu do celów środowiskowych dla jezior typu 3b, jest uzasadnione.

Należy zwrócić uwagę, iż zdecydowana większość jezior polskich należy do naturalnie eutroficznych. Jeziorom, w których proces naturalnej eutrofizacji jest silnie zaawansowany (nie da się go odwrócić) przypisano też mniej rygorystyczny cel środowiskowy.

Podstawą ustalenia celu środowiskowego dla SZCW oraz SCW rzecznych w zakresie elementów biologicznych były przepisy rozporządzenia klasyfikacyjnego. Biologiczne parametry charakteryzujące cel środowiskowy jakim jest dobry potencjał wód, zostały przypisane zgodnie z tabelami do powyższego rozporządzenia, zawierającego wartości graniczne wskaźników jakości wód, odnoszące się do JCWP takich jak kanał, struga, strumień, potok oraz rzeka, wyznaczonych jako SCW lub SZCW.

Przy ustalaniu parametrów charakteryzujących cel środowiskowy w zakresie elementów fizykochemicznych dla SZCW i SCW rzecznych, opierano się na zweryfikowanych w 2012 r. wskaźnikach. W ramach weryfikacji nie określono wartości granicznych dla JCW o typie 0, dlatego SZCW i SCW o tym typie nie przypisano parametrów charakteryzujących cel środowiskowy w zakresie elementów fizykochemicznych.

Podstawą ustalenia celu środowiskowego dla SZCW i SCW przejściowych i przybrzeżnych w zakresie elementów biologicznych były przepisy rozporządzenia klasyfikacyjnego. Parametry charakteryzujące cel środowiskowy dla dobrego potencjału wód

zostały przypisane zgodnie z załącznikami nr 3 (dla JCW przejściowych) i nr 4 (dla JCW przybrzeżnych) do rozporządzenia, zawierającymi wartości graniczne wskaźników zarówno dla JCW naturalnych jak i SZCW. Zgodnie z przepisami rozporządzenia, kryteria oceny stanu ekologicznego JCW przejściowych i przybrzeżnych są zatem tożsame z kryteriami oceny potencjału ekologicznego.

Podstawą ustalenia celu środowiskowego dla SZCW oraz SCW jeziornych jest dobry potencjał ekologiczny i dobry stan chemiczny. Zgodnie z rozporządzeniem klasyfikacyjnym, graniczne wartości wskaźników charakteryzujące dobry potencjał ekologiczny są tożsame z kryteriami oceny dobrego stanu ekologicznego.^[41]

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (aktualizacja 2016) określono stan jednolitej części wód powierzchniowych **PLRW20001725649** jako zły, a osiągnięcie założonych celów środowiskowych uznano za zagrożone.

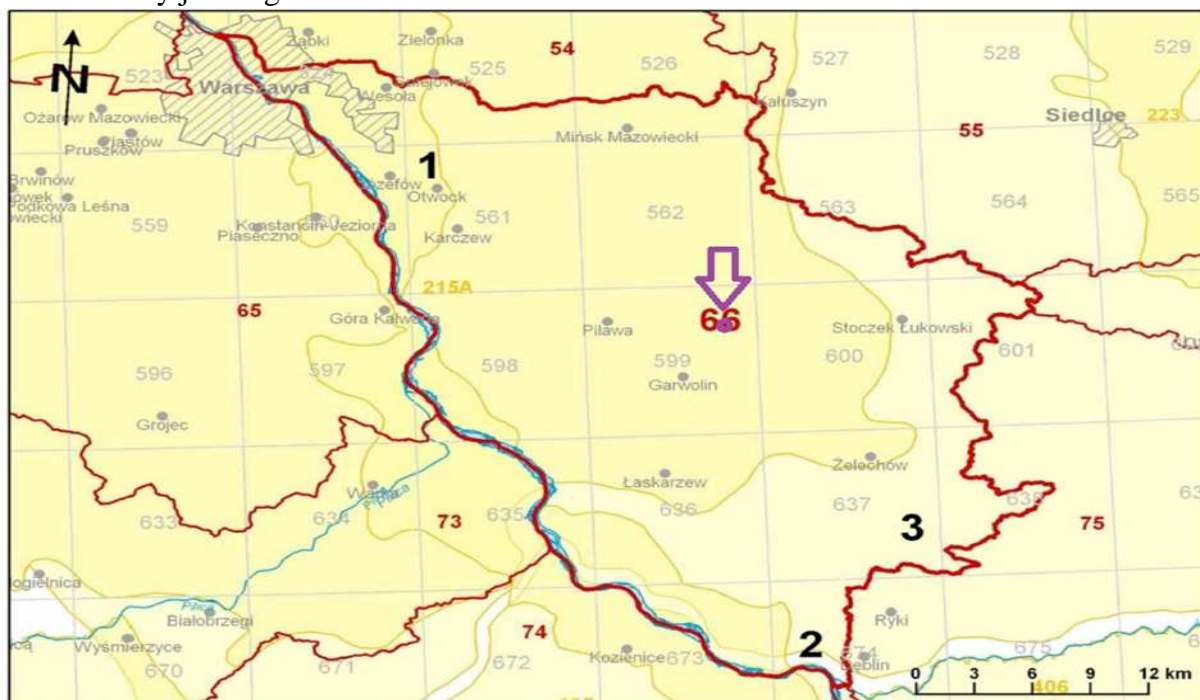
Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych PLRW20001725649 jest dobry stan ekologiczny oraz dobrego stanu chemicznego.

W Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły (aktualizacja 2016) określono stan jednolitej części wód powierzchniowych **PLRW200017256729** jako zły, a osiągnięcie założonych celów środowiskowych uznano za zagrożone. Celem środowiskowym dla jednolitych części wód powierzchniowych PLRW200017256729 jest dobry stan ekologiczny oraz dobrego stanu chemicznego.

W związku z powyższym gospodarka ściekami na badanym terenie powinna mieć formy zorganizowane mające na uwadze ochronę wód gruntowych i powierzchniowych

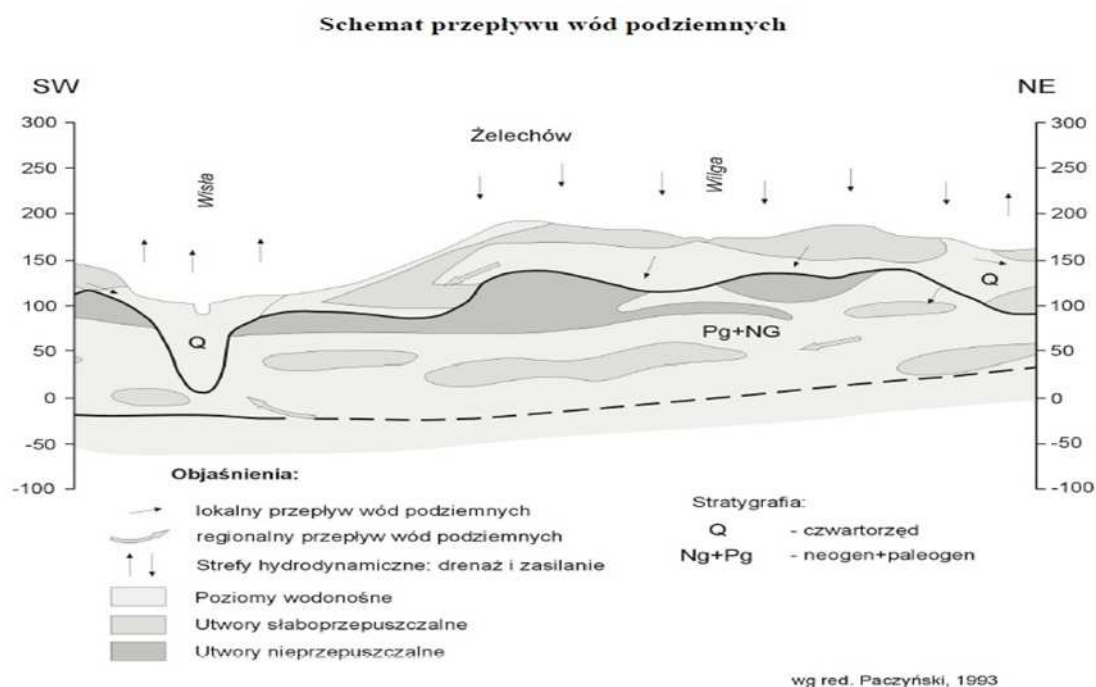
➤ *Jednolite części wód podziemnych (JCWPd)*

Jednolite części wód podziemnych (JCWPd) - rozumie się przez to określoną objętość wód podziemnych występującą w obrębie warstwy wodonośnej lub zespołu warstw wodonośnych. Według podziału na 172 JCWPd, który obowiązuje od 2016 r. badany obszar lokalizowany jest w granicach JCWPd 66.

Ryc. 31. Orientacyjne położenie analizowanych terenów na tle Jednolitych części wód podziemnych- wg podziału na 172 części

Jednostka w granicach której zlokalizowany jest badany teren posiada znacznie większy obszar niż powierzchnia projektu planu. Powierzchnia jednostki wynosi 3231,2 km². Jest to region Środkowej Wisły, wg Atlasu hydrogeologicznego Polski 1995 r. - V – mazowiecki, głębokość występowania wód słodkich ok. 800 m. Symbol całej JCWPd 66 uwzględniający wszystkie profile to: Q(1-2), (M), Ol(1-2) - Cr, co oznacza, iż na obszarze całej jednostki jest jeden bądź dwa poziomy wodonośne czwartorzędowe. Wykształcony jest również lokalnie poziom mioceński. Ponadto powszechnie występują wodonośne utwory oligoceńskie (dwa lub jeden poziom) będące w bezpośredniej więzi hydraulicznej z poziomem kredowym. Generalnie kształtowanie się zwierciadeł piezometrycznych wskazuje na brak kontaktu między wodami w utworach czwartorzędowych i poziomów mioceńskiego i oligoceńskiego.

Ryc.32. Schemat przepływu wód podziemnych JCWPd 66
Źródło: <http://www.psh.gov.pl>

Cele środowiskowe dla JCWPd zawarte w Planie Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Wisły (aktualizacja 2016)

Zgodnie z art. 38e pkt 1. Prawo wodne celem środowiskowym dla JCWPd jest:

- 1) zapobieganie lub ograniczanie wprowadzania do nich zanieczyszczeń,
- 2) zapobieganie pogorszeniu oraz poprawa ich stanu,
- 3) ochrona i podejmowanie działań naprawczych, a także zapewnianie równowagi między poborem a zasilaniem tych wód, tak aby osiągnąć ich dobry stan.

Celem środowiskowym dla JCWPd jest dobry stan ilościowy i chemiczny, charakteryzowany wartościami wskaźników zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Stan ilościowy obrazuje wpływ poboru wody na części wód podziemnych. Natomiast stan chemiczny odnosi się do parametrów fizyko-chemicznych wód podziemnych (zarówno traktowanych jako zanieczyszczenia jak i skażenie). Określenie celów środowiskowych dla wód podziemnych zostało wykonane na podstawie corocznych wyników oceny stanu obejmujące stan chemiczny i ilościowy opracowany w ramach PMŚ.

Zgodnie z metodyką wyznaczania celów środowiskowych w latach 2012-2013, w sytuacji gdy JCWPd zidentyfikowano jako niezagrożone nieosiągnięciem celów środowiskowych, celem dla wód jest dobry stan chemiczny i ilościowy. Cel ten został określony przy pomocy kryteriów charakteryzujących dobry stan chemiczny lub ilościowy zgodnie z rozporządzeniem o ocenie wód podziemnych. Natomiast dla JCWPd zagrożonych nieosiągnięciem celów środowiskowych, ale będących zgodnie z oceną stanu na rok 2012 w stanie dobrym, brakowało podstaw do wskazania przesłanek do ustalenia odstępstw. Celem środowiskowym jest dobry stan chemiczny i ilościowy, zidentyfikowany przy pomocy parametrów cechujących dobry stan chemiczny i ilościowy. W przypadku JCWPd, które zostały zidentyfikowane jako zagrożone i będące w stanie słabym zgodnie z oceną stanu na rok 2012, wykonano wstępną procedurę włączeń, czyli ustalenia odstępstw od celów środowiskowych. Wstępnie zaproponowano odstępstwa od celów środowiskowych w postaci przedłużenia terminu osiągnięcia celów ustalenia mniej rygorystycznych celów, które powinny zostać ostatecznie potwierdzone analizami presji i wpływów. Podczas wskazywania odstępstw w pierwszej kolejności musiało zostać udowodnione wykluczenie przedłużania terminu, a następnie można rozważyć ustalenie mniej rygorystycznych celów. ^[41]

Podsumowując: Stan chemiczny JCWPd 66 jest dobry; Stan ilościowy JCWPd jest dobry, co pozwala wyznaczyć Stan (ogólny) – dobry. Cel środowiskowy dla JCWPd to utrzymanie dobrego stanu chemicznego oraz utrzymanie dobrego stanu ilościowego. Ocena ryzyka nieosiągnięcia celu środowiskowego: niezagrożona.

Cele środowiskowe dla obszarów chronionych

Artykuł 38f ustawy – Prawo wodne określa, iż celem środowiskowym dla obszarów chronionych wskazanych w art. 113 ust. 4, jest osiągnięcie norm i celów wynikających z przepisów szczególnych, na podstawie których zostały utworzone.

Normy i cele w przypadku obszarów chronionych przeznaczonych do ochrony gatunków i siedlisk wskazują, które cele są określone w akcie tworzącym daną formę ochrony przyrody lub logicznie wynikające z takiego aktu w świetle przepisów ogólnych i wiedzy merytorycznej. Dla parków narodowych, rezerwatów przyrody i parków krajobrazowych, cele określane są na podstawie ustawy, zaś w przypadku obszarów Natura 2000 cel wynika z ustawy i prawa UE. Cele mogą być uszczegółowione w procesie planowania ochrony danego obszaru.

Dla obszarów Natura 2000 celem jest właściwy stan ochrony poszczególnych siedlisk i gatunków. Oznacza to zachowanie warunków wodnych, które są niezbędne do osiągnięcia lub utrzymania w obszarze Natura 2000 właściwego stanu ochrony dla siedlisk występujących w obszarze siedliskowym oraz ptaków w obszarze ptasim. Dla parku narodowego celem jest zachowanie różnorodności biologicznej, właściwego stanu zasobów i składników przyrody, odtworzenie zniekształconych siedlisk przyrodniczych, siedlisk roślin i zwierząt oraz grzybów. W parku krajobrazowym istotne jest zachowanie wartości przyrodniczych w warunkach zrównoważonego rozwoju. Dla rezerwatu przyrody i obszaru chronionego krajobrazu cel określony jest indywidualnie w akcie tworzącym dany obszar. ^[40]

Cele środowiskowe dla obszarów chronionych w zasięgu zlewni JCWP PLRW20001725649 Rudnia oraz PLRW200017256729 Struga są następujące (tabela 4) :

Tabela 4. Cele środowiskowe dla obszarów chronionych ^[41]

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
---------	-------------------------	---------------------------	--

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
<p>PLRW20001725649 Rudnia</p>	<p>OCHK191</p>	<p>Nadwiślański (powiat garwoliński, miński i otwocki)</p>	<p>Utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych w lasach, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych: w borach bagiennych, olsach i łęgach. Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródleśnych cieków, mokradeł. Zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych. Melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, z bezwzględnym zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródłiskowych cieków. Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi. Lokalizowanie wałów przeciwpowodziowych jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu. Tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennej i zwiększenia bioróżnorodności biologicznej. Prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej. Zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywala - stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów. Zapewnienie swobodnej migracji rybom w ciekach, poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowach piętrzących. Utrzymanie i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych, jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych. Ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn. Zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne, celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą. Zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzeczca i lokalne obniżenia terenu, w miarę możliwości technicznych i finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach retencyjnych, w miarę możliwości należy zachowywać lub odtwarzać siedliska hydrogeniczne mające dużą rolę w</p>

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej. Utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; w razie możliwości wprowadzanie wtórnego zabagnienia terenów.
PLRW200017256729 Struga	OCHK191	Nadwiślański (powiat garwoliński, miński i otwocki)	Utrzymywanie, a w razie potrzeby podwyższanie poziomu wód gruntowych w lasach, w szczególności na siedliskach wilgotnych i bagiennych: w borach bagiennych, olsach i łągach. Zachowanie i utrzymywanie w stanie zbliżonym do naturalnego istniejących śródlęśnych cieków, mokradeł. Zachowanie śródpolnych torfowisk, zabagnień, podmokłości oraz oczek wodnych. Melioracje odwadniające, w tym regulowanie odpływu wody z sieci rowów, dopuszczalne tylko w ramach racjonalnej gospodarki rolnej, z bezwzględny zachowaniem w stanie nienaruszonym terenów podmokłych, w tym torfowisk i obszarów wodno-błotnych oraz obszarów źródłiskowych cieków. Zachowanie i ochrona zbiorników wód powierzchniowych wraz z pasem roślinności okalającej, poza rowami melioracyjnymi. Lokalizowanie wałów przeciwpowodziowych jak najdalej od koryta rzeki, wykorzystując naturalną rzeźbę terenu. Tworzenie stref buforowych wokół zbiorników wodnych w postaci pasów zadrzewień i zakrzewień, celem ograniczenia spływu substancji biogennej i zwiększenia bioróżnorodności biologicznej. Prowadzenie prac regulacyjnych i utrzymaniowych rzek tylko w zakresie niezbędnym dla rzeczywistej ochrony przeciwpowodziowej. Zachowanie i wspomaganie naturalnego przepływu wód w zbiornikach wodnych na obszarach międzywala - stopniowe przywracanie naturalnych procesów kształtowania i sukcesji starorzeczy poprzez wykorzystanie naturalnych wylewów. Zapewnienie swobodnej migracji rybnym w ciekach, poprzez budowę przepławek na istniejących i nowych budowach piętrzących. Utrzymanie i wprowadzanie zakrzewień i szuwarów wokół zbiorników wodnych, w szczególności starorzeczy i oczek wodnych, jako bariery ograniczającej dostęp do linii brzegowej, utrzymanie lub tworzenie pasów zakrzewień i zadrzewień wzdłuż cieków jako naturalnej obudowy biologicznej ograniczającej spływ zanieczyszczeń z pól uprawnych. Ograniczenie działań powodujących obniżenie zwierciadła wód podziemnych, w szczególności budowy urządzeń drenarskich i rowów odwadniających na gruntach ornych, łąkach i pastwiskach w dolinach rzecznych oraz na krawędzi tarasów zalewowych i wysoczyzn. Zachowanie i ewentualne odtwarzanie korytarzy ekologicznych opartych o ekosystemy wodne, celem zachowania dróg migracji gatunków związanych z wodą. Zwiększanie retencji wodnej, przy czym zbiorniki małej retencji winny dodatkowo wzbogacać różnorodność biologiczną terenu, uwzględniając starorzeczca i lokalne obniżenia terenu, w miarę możliwości technicznych i

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			<p>finansowych zalecane jest odtworzenie funkcji obszarów źródłiskowych o dużych zdolnościach retencyjnych, w miarę możliwości należy zachowywać lub odtwarzać siedliska hydrogeniczne mające dużą rolę w utrzymaniu lokalnej różnorodności biologicznej. Utrzymanie i odtwarzanie meandrów na wybranych odcinkach cieków; w razie możliwości wprowadzanie wtórnego zabagnienia terenów.</p>
	PLH140025	Dolina środkowego świdra	<p>Utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu ochrony. Właściwy stan ochr. chronionych w obszarze gat. ryb wymaga (wg. najbardziej wymagającego gat.): Ciągłość ekologiczna - brak sztucznych przegród wyższych niż 10 cm. EFI+ w klasie I lub II. Jakość hydromorfologiczna (śr. arytm. ocen elementów: geometria koryta, substrat denny, charakterystyka przepływu, charakter i modyfikacja brzegów, mobilność koryta, ciągłość cieku wg PN-EN 14614) <2,5. Właściwy stan ochr. starorzeczy i naturalnych eutroficznych zbiorników wodnych (3150) wymaga: zaostrome parametry fizykochemiczne: przezroczystość (wid. krążka Secchiego) >2,5 m (w płytszych do dna), niezależnie od współczyn. Schindlera; pokrycie pleustofitów <25%, a w starorzeczach <50% pow. wody. Brak gat. obcych i inwazyjnych z ew. wyjątk. dopuszczalnej moczarki kanad. pH 6,5-7,9. Przewodnictwo <600 mikroS/cm. Brak zakwitów sinicowych. Wykluczenie presji dopływu zanieczyszczeń ze zlewni i złych form gosp. rybackiej, naturalna strefa brzegowa i litoral. W przypadku starorzeczy: naturalna dynamika i reżim hydrologiczny rzeki; dające możliwości powstawania nowych starorzeczy i naturalnego okresowego kontaktu z wodami rzecznyymi starorzeczy istniejących. --- Właściwy stan ochr. ziołorośli górskich lub nadrzecznych (6430) wymaga: naturalność koryt rzecznych/potoków i stref brzegowych, umożliwiająca swobodne wykształcanie się ziołorośli. --- Właściwy stan ochr. łągów wierzbowych, topolowych, olszowych i jesionowych (91E0) wymaga: uwodnienie (w tym, jeśli dotyczy, dynamika zalewów) normalne z punktu widzenia odpowiedniego podtypu (zbiiorowiska roślinnego). Naturalny lub zrenaturalizowany charakter i reżim hydrolog. cieków, jeżeli sąsiadują z łągami. --- Właściwy stan ochr. łągowych lasów dębowo-wiązowojesionowych (91F0) wymaga: zalewy wodami rzecznyymi raz na kilka lat. W przypadku łągów poza zalewowymi dolinami rzecznyymi - naturalne wilgotne warunki wodne. --- Właściwy stan ochr. bobra wymaga: tolerowanie działań bobrów. --- Właściwy stan ochr. wydry wymaga: bogatej bazy żerowej, pośrednio zachowania lub odtworzenia naturalnego zróżnicow. siedlisk ryb i płazów. - -- Właściwy stan ochr. kumaka niz. wymaga: zachow. miejsc łągowych, w postaci (zależnie od specyf. obszaru) stawów lub kompleksów drobnych zbiorn. wodnych o naturalnym</p>

Kod JCW	Kod obszaru chronionego	Nazwa obszaru chronionego	Cel środowiskowy dla obszaru chronionego
			<p>charakterze. Brak trendu zanikania drobnych oczek wodnych w krajobrazie. --- Właściwy stan ochr. kozy wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Gdy wyst. w starorzeczach, zachow. starorzeczy w stanie natur. Gdy wyst. w rowach, obecność namulów. Gdy wyst. w jeziorach naturalność strefy brzeg. i litoralu. Wzgl. liczebność >0,01 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>50%; udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. minoga ukraińskiego wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Wstępowanie mozaiki mikrosiedlisk potencjalnych tarłowych i potenc. miejsc odrostu larw. Wzgl. liczebność >0,05 os./m², obecne wszystkie kat. wiekowe (ADULT, JUV, YOY) i YOY+JUV>75%. Udział >5% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. różanki wymaga, oprócz celu skonsolidowanego dla ryb: Zarośn. Wody przez roślinność >50%. Względna liczebność małży skójkowatych >0,1 os./m². Gdy wyst. w jez. naturalność strefy litoralu i wyst. małży skójkowatych >0,1 os./m². Wzgl. liczebność >0,01 os./m², >25 osobn. <4 cm dług.; udział >20% w zespole ryb i minogów. --- Właściwy stan ochr. czerwończyka nieparka wymaga: naturalne war. wodne siedliska łąkowego, lokalnie podmokłe i wilgotne, w tym jeśli dotyczy z zarośn. rowami z wyst. szczawi, ale umożliw. koszenie łąk. --- Właściwy stan ochr. trzepli zielonej wymaga: koryto ciekłu naturalne lub zrenaturyzowane (także spontan.), z dopuszcz. Niewielkimi przekształceniami nie zmien. istotnie char. przepływu i brzegów. W miejscach wyst. >10 os./10 m. --- Właściwy stan ochr. poczwarówki zwężonej wymaga: w miejscach wyst. naturalne (bezwzgl. domin. wilgotne lub mokre kl. II-III wg Killeena i Moorkensa) war. wodne.</p>

Podsumowując dział wód w obrębie projektu planu należy stwierdzić:

- na obszarze opracowania izolacja głównego użytkowego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu jest słaba bądź dobra.
- w odniesieniu do wód powierzchniowych kluczowym jest ujmowanie wszelkich zanieczyszczonych wód oraz odcieków w zbiorcze systemy kanalizacji zarówno sanitarnej jak i deszczowej. Ścieki bytowo - gospodarcze powinny być odprowadzane systemem kanalizacji sanitarnej (tłocznej / grawitacyjnej), a deszczowe odprowadzane do systemu kanalizacji deszczowej z odpowiednio dobranymi urządzeniami podczyszczającymi.
- obszar opracowania znajduje się w granicach GZWP 215 Subniecka Warszawska oraz GZWP 2151 - Subniecka Warszawska – część centralna.
- należy zakazać wprowadzania szkodliwych substancji do gleby - ze względu na możliwość przenikania substancji chemicznych do wód podziemnych.

5.1.5. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Dla terenów objętych opracowaniem w celu określenia struktury oraz stanu środowiska naturalnego zastosowano metodę polegającą na wykorzystaniu dostępnych materiałów źródłowych (wymienionych w pkt. 14 niniejszej *Prognozy*) oraz wizjach terenowych. Badania terenowe wykonywane były w okresie od listopada 2020 r. do marca 2021 r. Łącznie przeprowadzono 5 kontroli terenowych w różnych przedziałach czasowych.

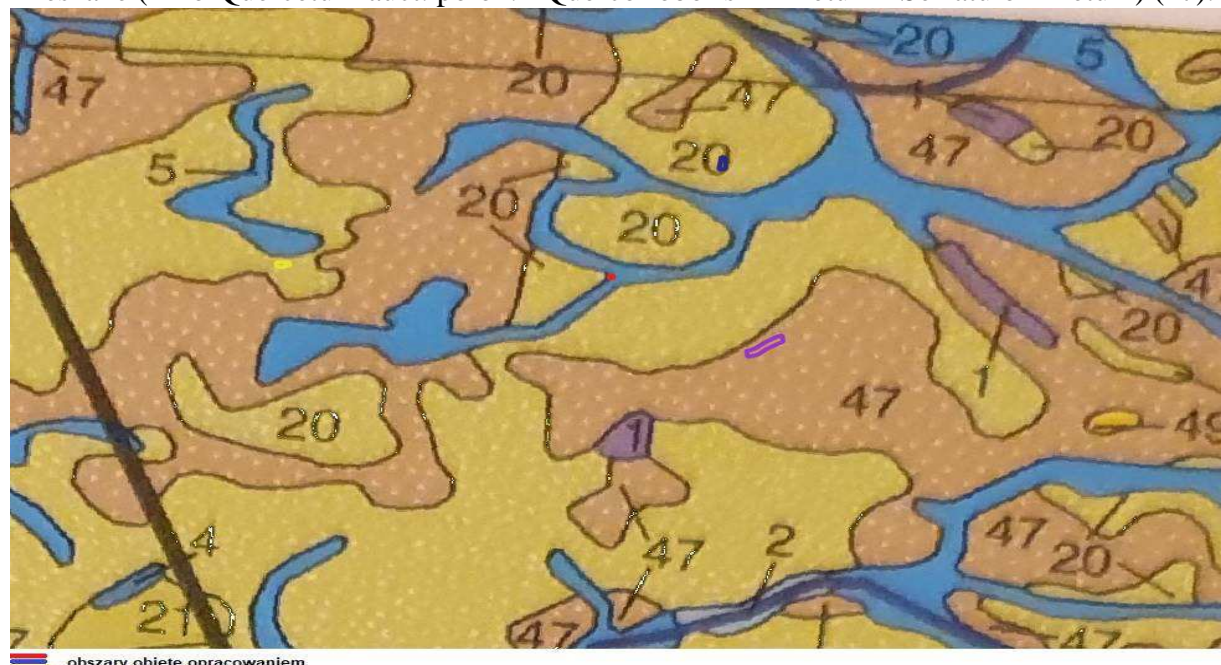
Na podstawie powyższej metodyki opracowano opis struktury obecnego stanu środowiska przyrodniczego przedstawiony poniżej. Opis ten podzielono na dwa oddzielne elementy tj. świat roślin oraz świat zwierząt.

Flora

Pod względem geobotanicznym przedmiotowy obszar gminy leży w Prowincji Środkowoeuropejskiej, Dziale Mazowiecko-Poleskim, Krainie Południowo mazowiecko-Podlaskiej, w Okręgu Równiny Wołomińskiej, Podokręgu Mińskim.

Pod pojęciem potencjalnej roślinności naturalnej należy rozumieć hipotetyczny stan roślinności, opisany fitosocjologicznymi jednostkami zbiorowisk roślinnych, jaki mógłby być osiągnięty na drodze naturalnej sukcesji pierwotnej lub wtórnej, gdyby oddziaływania człowieka zostały wyeliminowane, a właściwa dla danego regionu roślinność mogła w pełni wykorzystać możliwości stwarzane przez zróżnicowane siedliska.

Zgodnie z tak przyjętą definicją, na badanych obszarach, wyróżniono dominujące powierzchniowo rodzaje potencjalnej roślinności naturalnej: Obszar I (obręb Parysów) – niżowe łągi olszowe i jesionowo – olszowe siedlisk wodogruntowych, okresowo lekko zabagnionych (*Circaeo-Alnetum*) (5), Obszar II (obręb Kozłów) i Obszar IV (obręb Poschła) – grądy subkontynentalne lipowo-dębowo-grabowe (*Tilio-Carpinetum*), odmiana środkowopolska, seria uboga (20), Obszar III (obręb Starowola) – kontynentalne bory mieszane (*Pino-Quercetum auct. polon.= Quercu roboris – Pinetum i Serratulo-Pinetum*) (47).

Ryc 33. Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa poglądowa w skali 1: 300 000, arkusz 7 Nizina Południowopodlaska i Wyżyna Lubelska PAN, W. Matuszkiewicz i inni, Warszawa 1995 r., oznaczenia na mapie dot. obszarów objętych projektem planu: niżowe łągi olszowe i jesionowo – olszowe siedlisk wodogruntowych, okresowo lekko zabagnionych (*Circaeo-Alnetum*) (5), grądy subkontynentalne lipowo-dębowo-grabowe (*Tilio-*

Carpinetum), odmiana środkowopolska, seria uboga (20), kontynentalne bory mieszane (*Pino-Quercetum auct. polon.* = *Quercro roboris – Pinetum* i *Serratulo-Pinetum*) (47).

Obszary I (obwód Parysów)

Przedmiotowy teren jest w większości antropogenicznie przekształcony i zagospodarowany. Na omawianym obszarze znajduje się zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna. Zabudowaniom towarzyszy zieleń wysoka zbudowana m.in. z brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*), świerku pospolitego (*Picea abies*) oraz zieleń urządzonej, gdzie struktura i skład gatunkowy występującej tam roślinności są bardzo różnorodne, a wiążą się z indywidualnymi upodobaniami właścicieli. Są to zarówno duże powierzchnie trawników oraz krzewy i drzewka owocowe.

Zdj.18. Zieleń urządzonej na Obszarze I

Zdj.19. Pas zieleni wysokiej na terenie opracowania

Obszar II (obręb Kozłów)

Przedmiotowy teren w większości jest antropogenicznie przekształcony i zagospodarowany. Na omawianym obszarze znajduje się drewniana zabudowa po byłej szkole podstawowej, budynek użytkowany przez straż pożarną oraz zabudowa mieszkaniowa i gospodarcza. Zabudowania wkomponowane zostały w istniejącą zieleń wysoką zbudowaną m.in. ze świerku pospolitego (*Picea abies*), klonu zwyczajnego (*Acer platanoides*), lipy drobnolistnej (*Tilia cordata*), dodatkowo występują tu powierzchnie zieleni urządzonej, stanowiącej m.in. trawniki.

Tereny niezagospodarowane porośnięte są głównie roślinnością niską oraz miejscami zieleńią wysoką. Roślinność niska na terenach niezabudowanych reprezentowana jest głównie przez wieloletnie trawy: np. kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), mietlica pospolita (*Agrostis capillaris*), wyczyńca łąkowego (*Alopecurus pratensis*), wiechliny łąkowej (*Poa pratensis*), kostrzewa łąkowa (*Festuca pratensis*). Poza tym występują tu takie gatunki roślin jak: bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), pięciornik gęsi (*Potentilla anserina*), chrzan pospolity (*Armoracia rusticana*), jasnota biała (*Lamium album*), koniczyna łąkowa (*Trifolium pratense*), żółtlica owłosiona (*Galinsoga quadriradiata*), tobołki polne (*Thlaspi arvense*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), prosienicznik szorstki (*Hypochaeris radicata*), mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*), koniczyna polna (*Trifolium arvense*), szczaw polny (*Rumex acetosella*), koniczyna biała (*Trifolium repens*), babka zwyczajna (*Plantago major*), babka lancetowata (*Plantago lanceolata*). Zieleń wysoka reprezentowana jest tu głównie przez lipę drobnolistną.

Zbiornik wodny występujący w północnej części terenu, położony jest w otoczeniu zieleni wysokiej. Występuje tu głównie klon zwyczajny, robinia akacjowa (*Robinia pseudoacacia*), zarośla wierzbowe.

Zdj.20. Zieleń niska na Obszarze II

Zdj.21. Szata roślinna na Obszarze II

Zdj22. Zieleń wysoka występująca wzdłuż granic działek na Obszarze II

Obszar III (obręb Starowola)

Omawiany teren stanowią w większości tereny rolne, częściowo użytkowane rolniczo. Uprawy polowe występują tu w mozaice z obszarami porośniętymi zielenią niską, enklawami śródpolnych zadrzewień i zakrzewień, a także niewielkimi powierzchniami lasów. Na przedmiotowym terenie zlokalizowana jest również zabudowa mieszkaniowa oraz budynki gospodarcze, wkomponowane w istniejącą zielenią wysoką zbudowaną głównie z sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris*), świerku pospolitego (*Picea abies*), dębu szypułkowego (*Quercus robur*), brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*), modrzewia europejskiego (*Larix decidua*). Dodatkowo zabudowaniom towarzyszy zielenią urządzona, gdzie struktura i skład gatunkowy występującej tam roślinności są bardzo różnorodne, a wiążą się z indywidualnymi upodobaniami właścicieli. Są to zarówno duże powierzchnie trawników oraz krzewy.

Na użytkach rolnych występuje roślinność związana z użytkowaniem rolniczym terenów. Pozostałe tereny otwarte porastają wieloletnie trawy, obserwuje się tu najczęściej

dominację traw, głównie kłączowych i w mniejszym stopniu kępkowych: np. życicy trwałe (*Lolium perenne*), kupkówki pospolite (*Dactylis glomerata*), wyczyńca łąkowego (*Alopecurus pratensis*), mietlicy pospolitej (*Agrostis capillaris*), wiechliny łąkowej (*Poa pratensis*). Poza tym występują tu takie gatunki roślin jak: bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), jastrzębiec kosmaczek (*Hieracium pilosella*), szczotlicha siwa (*Corynephorus canescens*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), koniczyna polna (*Trifolium arvense*), mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*), koniczyna biała (*Trifolium repens*), babka zwyczajna (*Plantago major*), samosieja sosny zwyczajnej, podrosty dębu szypułkowego.

Enklawy zieleni wysokiej na terenach rolnych buduje głównie sosna zwyczajna oraz brzoza brodawkowata.

Obszary leśne na terenie opracowania oraz w jego bezpośrednim otoczeniu zbudowane są głównie z sosny zwyczajnej, z domieszką brzozy brodawkowatej oraz dębu szypułkowego.

Zdj.23. Tereny rolne na Obszarze III

Zdj.24. Zielen niska oraz zielen wysoka

Zdj.25. Zielen w otoczeniu zabudowań

Obszar IV (obręb Poschła)

Przez środek Obszaru IV przebiega droga lokalna, dzieląc go na dwie części: wschodnią i zachodnią. W części wschodniej występuje zabudowa użytkowana jako świetlica wiejska wraz z placem zabaw. Zabudowie towarzyszy zielen urządzonej w postaci trawnika. Pozostały teren porasta zielen wysoka zbudowana m.in. z sosny zwyczajnej (*Pinus sylvestris*), brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*), dębu szypułkowego (*Quercus robur*).

Z kolei część zachodnią stanowią tereny rolne nieużytkowane rolniczo oraz pastwiska ulegające sukcesji naturalnej z pojedynczą zielenią wysoką. Występująca tu zielen niska zdominowana przez trawy: kupkówkę pospolitą (*Dactylis glomerata*), wyczyńca łąkowego (*Alopecurus pratensis*), mietlicy pospolitej (*Agrostis capillaris*), wiechliny łąkowej (*Poa pratensis*). Poza tym występują tu takie gatunki roślin jak: nawłóć kanadyjska (*Solidago canadensis*), konyza kanadyjska (*Erigeron canadensis*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), dziurawiec zwyczajny (*Hypericum perforatum*), szczaw polny (*Rumex acetosella*), dzwonek rozpierzchły (*Campanula patula*), szczytlika siwa (*Corynephorus canescens*), wrotycz pospolity (*Tanacetum vulgare*), mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*), cykoria podróżnik (*Cichorium intybus*), nostryk biały (*Melilotus albus*), babka lancetowata (*P.lanceolata*), koniczyna polna (*Trifolium arvense*), koniczyna biała (*T. repens*), koniczyna łąkowa (*T. pratense*), jastrzębiec kosmaczek (*Hieracium pilosella*), trzcina pospolita (*Phragmites australis*),

Zielen wysoka na tym terenie reprezentowana głównie przez sosnę zwyczajną (*Pinus sylvestris*), miejscami zarośla wierzbowe.

Zdj.26. Zieleń wysoka we wschodniej części Obszaru IV

Zdj.27. Zieleń urządzona w otoczeniu świetlicy wiejskiej

Zdj.28. Zieleń niska porastająca zachodnią część Obszaru IV

Fauna

Z obserwowanej awifauny na terenach objętych opracowaniem oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie odnotowano występowanie m.in. bogatek (*Parus major*), modraszek zwyczajnej (*Cyanistes caeruleus*), sroki (*Pica pica*), mazurków (*Passer montanus*), kawki zwyczajnej (*Corvus monedula*), sójki zwyczajnej (*Garrulus glandarius*), kwiczoły (*Turdus pilaris*), kosy (*Turdus merula*), pliszkę siwą (*Motacilla alba*).

Na terenie Obszaru III (obręb Starowola) obserwowano sarny przemieszczające się w stronę lasu za zachodnią granicą terenu opracowania. Dodatkowo na terenie ww. kompleksu leśnego słyszano dzięcioła dużego (*Dendrocopos major*), kukułkę (*Cuculus canorus*) oraz zaobserwowano ziębę (*Fringilla coelebs*), grzywacza (*Columba palumbus*) oraz kowalika zwyczajnego (*Sitta europaea*). Ponadto obserwowano na terenie gminy przeloty żurawi (*Grus grus*) oraz myszołowy zwyczajny (*Buteo buteo*).

Zdj. 29. Sarny na Obszarze III (obręb Starowola)

5.1.6. Zabytki kulturowe

Na terenie objętym projektem planu znajduje się obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków (obręb Kozłów). Dodatkowo w granicach planu wyznaczono strefy pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz strefę ochrony krajobrazu.

5.1.7. Obszary chronione

Na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie występują cenne zasoby przyrodnicze, objęte prawną ochroną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody oraz ich otulin, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Formy ochrony przyrody w otoczeniu obszaru planu

W otoczeniu obszarów objętych projektem „Planu...” w odległości do ok. 10 km, występują następujące terytorialne formy ochrony przyrody.

Tabela 5. Relacje odległości obszarów objętych projektem planu do występujących w otoczeniu form ochrony przyrody (do ok. 10 km od terenu planowanego przedsięwzięcia).

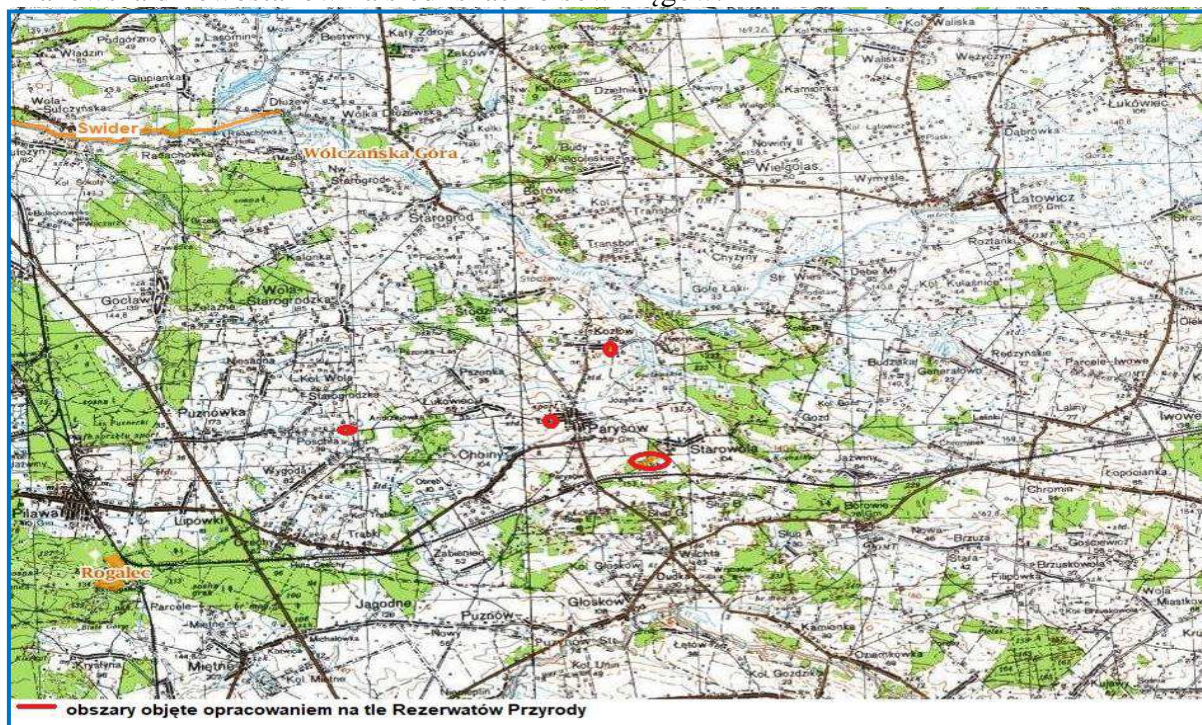
Nazwa obszaru objętego ochroną prawną	Odległość w km
Rezerwat Przyrody	
Wólczańska Góra	6,78
Świder	8,43
Rogalec	5,77
Park Krajobrazowy	
Mazowiecki Park Krajobrazowy wraz z otuliną	7,21
Obszar Chronionego Krajobrazu	
Nadwiślański (powiat garwoliński, miński i otwocki)	3,31
Warszawski	9,55
NATURA 2000	
Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk	
Gołe Łąki PLH140027	1,71
Dolina Środkowego Świdra PLH140025	7,56
Bagna Celestynowskie PLH140022	9,59
Użytek ekologiczny	
użytek 548	6,07
użytek 550	6,35
użytek 549	6,44
użytek 551	6,56
użytek 552	6,60
użytek 553	6,71
użytek 555	6,92
użytek 556	7,00
użytek 559	7,16
użytek 554	7,16
użytek 557	7,20
użytek 560	7,26
użytek 558	7,28
użytek 547	7,30
użytek 561	7,56
użytek 562	7,61
użytek 563	7,74
użytek 544	7,83
użytek 546	8,08
użytek 545	8,18
użytek 565	8,66
użytek 535	9,76
użytek 534	9,88
użytek 536	9,96
użytek 538	9,96
użytek 537	9,98
użytek 539	9,99

Rezerwat przyrody

Wólczańska Góra - o powierzchni 5,01 ha. Rezerwat przyrody nieożywionej, utworzony w 1978 roku (M.P. z 1978 r. Nr 4, poz. 20), zmieniony na podstawie Zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 9 kwietnia 2009 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Wólczańska Góra”. (Dz. Urz. Woj. Mazowieckiego z 2009 r. Nr 72, poz. 1947). Rezerwat utworzony w celu zachowania ozu - rzadko spotykanej formy morfologicznej.

Świder - o powierzchni 238,0 ha. Rezerwat przyrody nieożywionej, utworzony w 1978 roku (M.P. z 1978 r. Nr 4, poz. 20). Celem ochrony jest zachowanie naturalnego charakteru rzek Świdra i Mieni tworzących liczne przełomy, zakola i wodospady oraz nadbrzeżnej roślinności i bogatej fauny wodnej i nawodnej.

Rogalec - o powierzchni 33,19 ha. Rezerwat leśny, utworzony w 1984 roku (M.P. z 1984 r. Nr 17, poz. 125). Rezerwat utworzony w celu zachowania rzadkich na granicy Podlasia i Mazowsza drzewostanów na siedliskach olsów i łęgów.

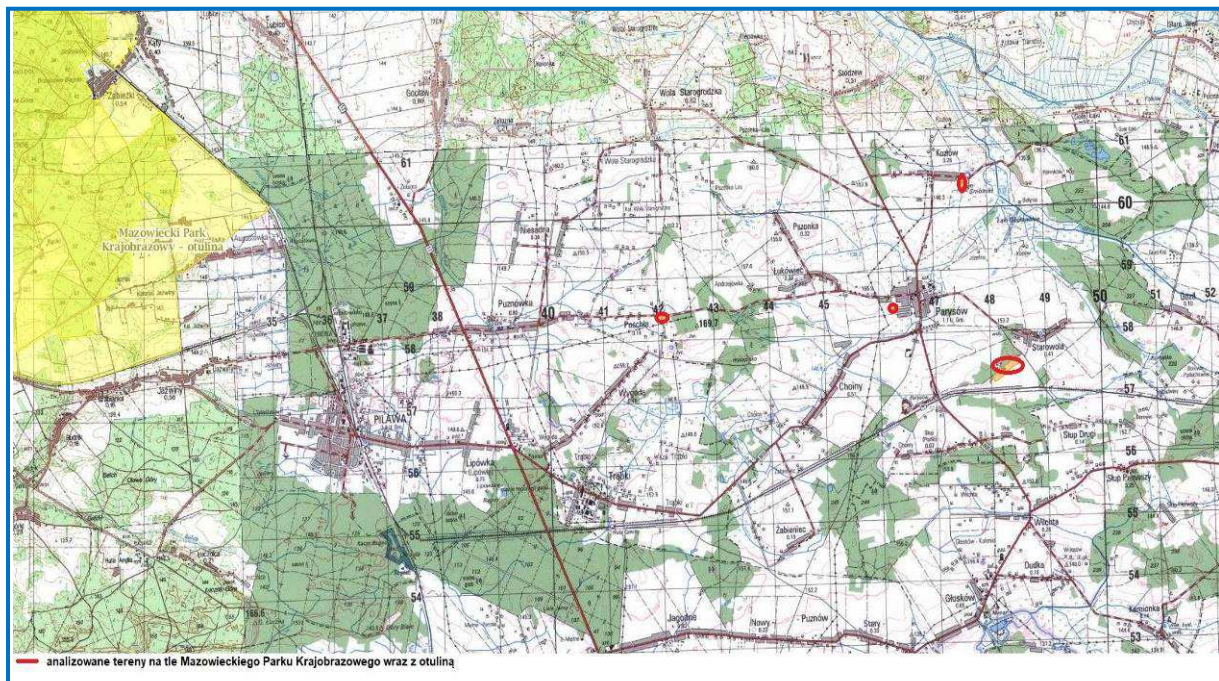
Ryc 34. Obszary opracowania na tle Rezerwatu Przyrody

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Park Krajobrazowy

Mazowiecki Park Krajobrazowy wraz z otuliną – powierzchnia Parku wynosi (park + otulina) w 23.702,00 ha (powierzchnia parku – 15.710,00 ha, otulina – 7.992,00 ha). Utworzony na podstawie Uchwały Nr XV/75/86 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Siedlcach z dnia 30 maja 1986 r. w sprawie utworzenia Mazowieckiego Parku Krajobrazowego (Dz. Urz. Woj. Siedleckiego Nr 6, poz. 57 z dnia 30 czerwca 1986 r.), zmieniony Rozporządzeniem Nr 13 Wojewody Mazowieckiego z dnia 4 kwietnia 2005 r. w sprawie Mazowieckiego Parku Krajobrazowego im. Czesława Łaszka. (Dz. Urz. z 2005 r. Nr 75, poz. 1982).

Park krajobrazowy obejmuje obszar chroniony ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

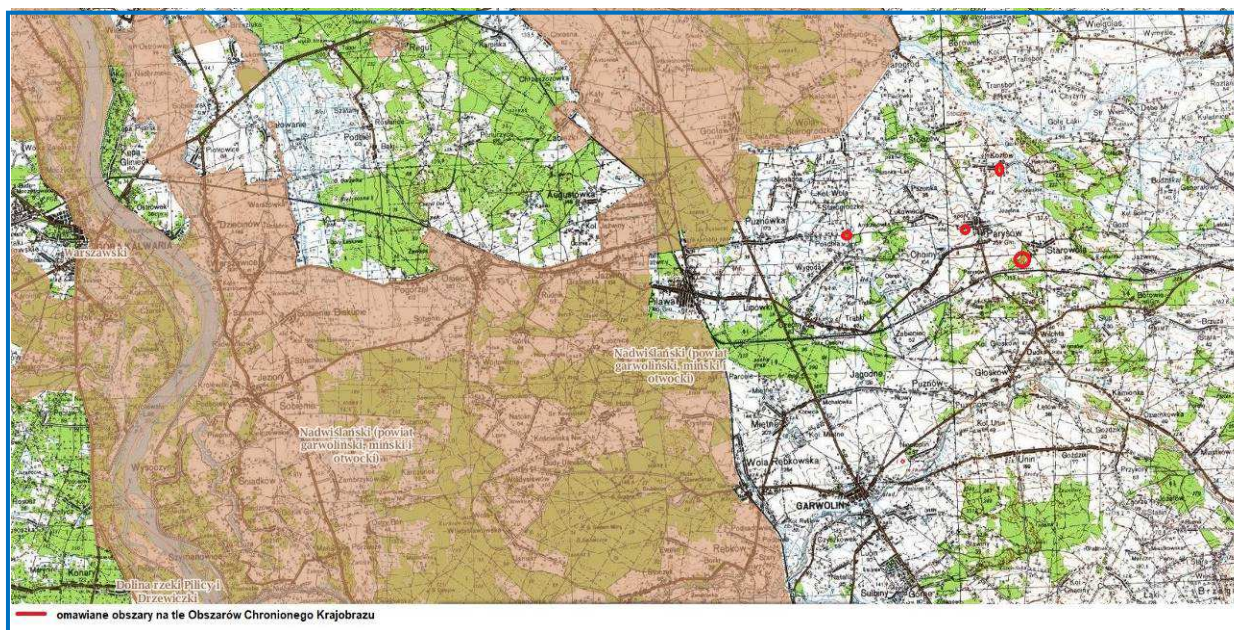
Ryc 35. Badane tereny na tle Mazowieckiego Parku Krajobrazowego wraz z otuliną
Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Obszary chronionego krajobrazu

Nadwiślański (powiat garwoliński, miński i otwocki) - o powierzchni 70070,0. Ustanowiony na podstawie Uchwały Nr XVII/99/86 WRN w Siedlcach z dnia 28 października 1986 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. z 1986 r. Nr 11, poz. 130; zm. Dz. Urz. z 1990 r. Nr 13, poz. 221, Dz. Urz. z 1991 r. Nr 7, poz. 182, Dz. Urz. z 1993 r. Nr 8, poz. 166). Zmieniony Rozporządzeniem Nr 68 Wojewody Mazowieckiego z dnia 23 czerwca 2005 r. w sprawie Nadwiślańskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu położonego na terenie powiatów garwolińskiego, mińskiego i otwockiego (Dz. Urz. z dnia 13 lipca 2005 r. Nr 164, poz. 5193).

Warszawski – powierzchnia wynosi 148409,10 ha. Ustanowiony na podstawie Rozporządzenia Wojewody Warszawskiego z dnia 29 sierpnia 1997 r. w sprawie utworzenia obszaru chronionego krajobrazu na terenie województwa warszawskiego (Dz. Urz. z 1997 r. Nr 43, poz. 149). Zmieniony Rozporządzeniem Nr 56 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 października 2008 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie Warszawskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu (Dz. Urz. z 2008 r. Nr 185, poz. 6629).

Obszar chronionego krajobrazu (OCHK), zgodnie z art. 23 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, obejmuje tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnioną funkcją korytarzy ekologicznych. Najczęściej obejmują pełne jednostki środowiska naturalnego taką jak: doliny rzeczne, kompleksy leśne, ciągi wzgórz, pola wydymowe czy kompleksy torfowiskowe.

Ryc 36. Położenie badanych terenów na tle Obszarów Chronionego Krajobrazu

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy>

Natura 2000

Gołe Łąki (PLH140027) - o powierzchni 49,59 ha. Znajduje się tu jeden z najlepiej zachowanych i bardzo rzadko reprezentowanych w regionie obszarów torfowiskowych. Dominuje tu roślinność torfowisk mszysto-turzycowych i mszarów z klasy Scheuchzerio-Caricetea Nigrze. Okrajki torfowiska porastają różne fazy rozwojowe borów bagiennych Vaccinio uliginosi-Pinetum. W części wschodniej i zachodniej obszaru znajdują się dwa doły potorfowe wypełnione wodą. Porasta je roślinność wodna z klasy Potametea oraz szuwały, z których na uwagę zasługują płaty szuwaru trzcinowego Phragmitetum australis przyjmujące stopniowo postać mechowisk. W przeszłości zasoby odłożonego torfu były eksploatowane o czym świadczą występujące tu doły potorfowe, które uległy zarośnięciu przez pło mszarne. Oddzielone są one od siebie tzw. grzędami, na których obficie rośnie bagno zwyczajne Ledum palustre. Znaczna część krzewinek nierzadko osiąga wysokość ponad 1,5 m i średnicę ok. 2 m. Obszar Gołe Łąki PLH140027 wraz z doliną Świdra stanowi element korytarza ekologicznego łączącego m.in. obszary Natura 2000: Dąbrowy Seroczyńskie PLH140004, Dolina Środkowego Świdra PLH140025 i dalej lasy w okolicach Celestynowa i Otwocka, wśród których znajdują się obszary Bagno Całowanie PLH140001 i Bagna Celestynowskie PLH1400023. Korytarz ten wykorzystywany jest m.in. przez łosia *Alces alces*.7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea nigrae) Siedlisko reprezentowane przez torfowiska mszysto-turzycowe i mszary z klasy Scheuchzerio-Caricetea nigrae, reprezentująca różne stadia rozwojowe. Do najczęstszych należą zbiorowiska: turzycy dzióbkowatej *Carici rostratae-Sphagnetosum apiculati* (syn. *Sphagno-Caricetum rostratae*) i wełnianki wąskolistnej *Eriophoro angustifolii-Sphagnetum recurvi*. Towarzyszą im znacznie rzadsze płaty turzycy nitkowatej *Caricetum lasiocarpae*, występujące w postaci Oddziaływania negatywne Poziom Zagrożenia i presje [kod] Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod] Wewnętrzne / zewnętrzne [i|o|b] płaskiego, dywanowego mszaru budowanego przez torfowce – kończystego *Sphagnum fallax* i pogiętego *Sphagnum flexuosum*. Bardzo licznie występuje tu rosiczka okrągłolistna *Drosera rotundifolia*, modrzewnica zwyczajna *Andromeda polifolia*, żurawina błotna *Oxycoccus palustris* oraz wełnianki i turzycy. Interesujące syntaksonomicznie i fitogeograficznie są zbiorowiska porastające wierzchowinę torfowiska. Pod względem składu gatunkowego i

struktury przypominają torfowiska wysokie typu kontynentalnego i stanowią fitocenozy pośrednie między zbiorowiskami Ledo-Sphagnetum magellanici i Eriophoro vaginati-Sphagnetum recurvi (syn. Eriophorum vaginatum-Sphagnum fallax). Lokalne małe wyniesienia porastają zwarte, niskie zarośla utworzone przez bagno zwyczajne Ledum palustre, karłowate brzozy – omszone Betula pubescens i brodawkowate Betula pendula oraz sosnę zwyczajną Pinus sylvestris. Pomiędzy nimi rosną m.in.: żurawina błotna Oxycoccus palustris, wełnianka pochwowata Eriophorum vaginatum i wąskolistna Eriophorum angustifolium, rosiczka okrągłolistna Drosera rotundifolia, pojedyncze osobniki wrzосу zwyczajnego Calluna vulgaris. Warstwę mszystą tworzą, torfowce, w tym torfowiec szpiczastolistny Sphagnum cuspidatum. Reprezentatywność: ocena A nadana ze względu na dobrze wykształcone płaty z charakterystyczny składem gatunkowym typowym dla torfowisk przejściowych i wysokich. Powierzchnia względna: ocena C, dokonana na podstawie szacunkowego określenia wartości. Stan zachowania: ocena B, z uwagi na obserwowane przesuszenie siedliska, będące wynikiem funkcjonowania rowu odwadniającego oraz oznaki wydobywania torfu. Reprezentatywne florystycznie i fitosocjologicznie płaty, duże liczebnie populacje gatunków torfowiskowych, w tym chronionych i uznanych za zagrożone, brak ekspansywnych gatunków roślin zielnych, interesujące pod względem naukowym i biogeograficznym zróżnicowanie roślinności torfowiskowej oraz ekologiczny i funkcjonalny układ przestrzenny z borami bagiennymi wpłynęły na przyznanie oceny ogólnej - A. 91D0* Bory i lasy bagienne (Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis, Vaccinio uliginosi-Pinetum, Pino mugo-Sphagnetum, Sphagno grigensohnii-Piceetum i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne) Bór bagienno Vaccinio uliginosi-Pinetum jest bezpośrednio związany z nieką porośniętą roślinnością torfowiskową tworząc z nią charakterystyczny układ przestrzenny w formie okalającego, zróżnicowanego pod względem szerokości pasa (= okrajka). Gatunkiem dominującym w drzewostanie jest sosna zwyczajna Pinus sylvestris, której towarzyszą brzozy – omszona Betula pubescens i brodawkowata Betula pendula. Zbiorowisko ma wyraźnie zaznaczoną kępowo-dolinkową strukturę dna lasu z licznymi rusztami. W runie dominuje bagno zwyczajne Ledum palustre. W dolinkach oprócz przedstawicieli rodzaju torfowiec Sphagnum sp., rosną przede wszystkim: żurawina błotna Oxycoccus palustris, wełnianka pochwowata Eriophorum vaginatum, modrzewnica zwyczajna Andromeda polifolia wrzós zwyczajny Calluna vulgaris (reprezentatywność A). W związku z niewielką powierzchnią siedliska (względna powierzchnia C) wizję terenową prowadzono na całej jego powierzchni. W trakcie wizji terenowej stwierdzono optymalny stopień uwilgotnienia siedliska. Obserwacje prowadzone w 2008 r. wskazują na okresowe, przesuszanie siedliska (Falkowski 2008). Prawdopodobnie, w zależności od okresów suchych lub mokrych występują niedobory lub dobowy wody. Reprezentatywność: ocena A nadana ze względu na występowanie gatunków charakterystycznych dla borów bagiennych, obfite występowanie i bardzo dobry stan zachowania krzewinek, w tym bagna zwyczajnego. Powierzchnia względna: ocena C, dokonana na podstawie szacunkowego określenia wartości. Stan zachowania: ocena C, z uwagi na ujednoliczoną strukturę przestrzenną i młody wiek drzewostanów (szereg płatów to inicjalne bory bagienne), słabo zaznaczoną kępowo-dolinkową strukturę dna lasu, niewielki udział martwego drewna oraz obecność rowu odwadniającego. Reprezentatywne florystycznie i fitosocjologicznie płaty, zachodzące procesy powolnego starzenia się oraz różnicowania pionowego i przestrzennego drzewostanu, stopniowy wzrost ilości martwego drewna i tworzenie się mozaiki dna lasu złożonej z kęp, rusztów i zabagnionych dolinek oraz ekologiczny i funkcjonalny układ przestrzenny z torfowiskami wpłynęły na przyznanie oceny ogólnej - B. (Źródło: SDF z 10.2020 r.)

Dolina Środkowego Świdra (PLH140025) - o powierzchni 1475,69 ha. Obszar cechuje urozmaicony i niezwykle malowniczy krajobraz, jaki tworzą wyłącznie naturalne, swobodnie

meandrujące rzeki. Płynąc pomiędzy wysokimi wyniesieniami moren polodowcowych, świder na niektórych odcinkach przybiera charakter rzeki podgórskiej. Tworzy liczne zakola, przełomy z wysokimi podciętymi brzegami oraz wodospady, zwane szumami. Urozmaicone dno jest piaszczyste, żwirowe lub kamieniste z licznymi głazami i progami. Dużym walorem rzeki jest stosunkowo czysta woda. Jednym z najważniejszych i największych pod względem zajmowanej powierzchni w obrębie doliny elementów szaty roślinnej są użytki zielone. Oprócz łąk wyczyńcowych *Alopecuretum pratensis* oraz łąk z dominującą kłosówką wełnistą *Holcus lanatus* lub śmiałkiem darniowym *Deschampsia caespitosa*. Do częstych należą łąki wilgotne ze związku *Calthion palustris* oraz łąki świeże ze związku *Arrhenatherion elatioris* (6510). Te ostatnie w zależności od warunków wilgotnościowych i zasobności gleby cechują znaczne różnice w składzie gatunkowym, jak i strukturze. W miejscach suchszych i uboższych stałym elementem są gatunki przechodzące z muraw, m. in. zawciąg pospolity *Armeria maritima* subsp. *elongata* i goździk kropkowany *Dianthus deltoides*. Obszary o dużej wilgotności z kolei determinują obecność ostrożnia warzywnego *Cirsium oleraceum*, ostrożenia łąkowego *C. rivulare*, firletki poszarpanej *Lychnis flos-cuculi*, krwawnicy pospolitej *Lythrum salicaria* i rdestu węzownika *Polygonum bistorta*. Pod względem fitosocjologicznym reprezentują następujące podzespoły: *Arrhenatheretum elatioris typicum*, *A. e. brizetosum mediae*, *A. e. heraclaeetosum*, *A. e. caricetosum gracilis* i *A. e. alopecuro-polygonetosum bistortae*. Stałym elementem doliny są lasy łąkowe. Bezpośrednio z korytem świdra związany jest nadrzeczny łąg wierzbowy *Saliceum albae* (91E0.1*). Elementem, obniżającym wartość przyrodniczą wielu jego płatów jest obecność w drzewostanie klonu jesionolistnego *Acer negundo*. O wiele lepszy stan zachowania reprezentują łągi olszowo-jesionowe *Fraxino-Alnetum* (91E0.3*). W okolicach Sępochowa, pomiędzy miejscowościami Dobrzyńiec i Rudzienko, tworzą one dosyć duże powierzchnie, zróżnicowane pod względem wieku drzewostanów oraz faz rozwojowych. Warty podkreślenia jest fakt, że większość z nich jest okresowo zalewana. Znaczna część łągów to regeneracyjne postacie, odtwarzające się na drodze sukcesji na fragmentach łąk, szuwarów turzycowych i ziołorośli, które zaprzestano użytkować. Ich oś centralną stanowią zarośnięte i zamulone rowy melioracyjne. Niektóre postacie zwłaszcza porastające partie stokowe opadające stromo w kierunku koryta rzeki swoim składem gatunkowym nawiązują do łągów wiazowo-jesionowych *Ficario-Ulmetum minoris* (91F0), które porastają taras zalewowy na lewym brzegu świdra, Oddziaływania pozytywne Poziom Działania, zarządzanie Zanieczyszczenie (opcjonalnie) Wewnętrzne / zewnętrzne Oddziaływania negatywne Poziom Zagrożenia i presje [kod] Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod] Wewnętrzne / zewnętrzne [i|o|b] M E01 o M E01.03 i H A03 o H A04 o M E01.02 o H D01.02 o L B o H A01 o H J02.03 i M I01 i H D01.02 i L D01.04 i M J02.01 i L B03 i M A05.01 o M X b w okolicach Koźbieli. Pomimo sztucznego drzewostanu cechuje go bardzo bujne, bogate w gatunki charakterystyczne runo. Wieloletnia ochrona rezerwatowa uruchomiła procesy regeneracyjne, w wyniku których w niedalekiej przyszłości nastąpi naturalna odbudowa prawidłowego składu gatunków drzew. Naturalną obudowę koryta rzeki, rowów oraz skrajów łągów tworzą bujne ziołorośla nadrzeczne ze związku *Convolvuletalia sepium* (6430). Pod względem fitosocjologicznym reprezentowane są przez ziołorośla budowane przez kielisznika zaroślowego, wierzbownicę kosmatą, pokrzywę zwyczajną i sadzka konopiastego - *Calystegio-Epilobietum hirsuti*, *Urtico-Calystegietum sepium* i *Calystegio-Eupatorietum*. Tworzą one układy przestrzenne z częstymi w obrębie doliny ziołoroślami: wiazówki błotnej *Filipendulo-Geranium*, tojeści pospolitej *Lysimachio vulgaris-Filipenduletum* i krwawnicy pospolitej *Lythro-Filipenduletum ulmariae*. Do stosunkowo rzadkich siedlisk przyrodniczych należą ciepłolubne murawy (6120*) oraz nieliczne starorzecza (3150). Dolina świdra stanowi na terenie wschodniego Mazowsza jeden z najważniejszych, po Bugu i Liwcu, korytarz migracyjny oraz miejsce występowania bobra *Castor fiber* (1337) i wydry *Lutra lutra* (1355). Odnajdowane ślady obecności obu gatunków

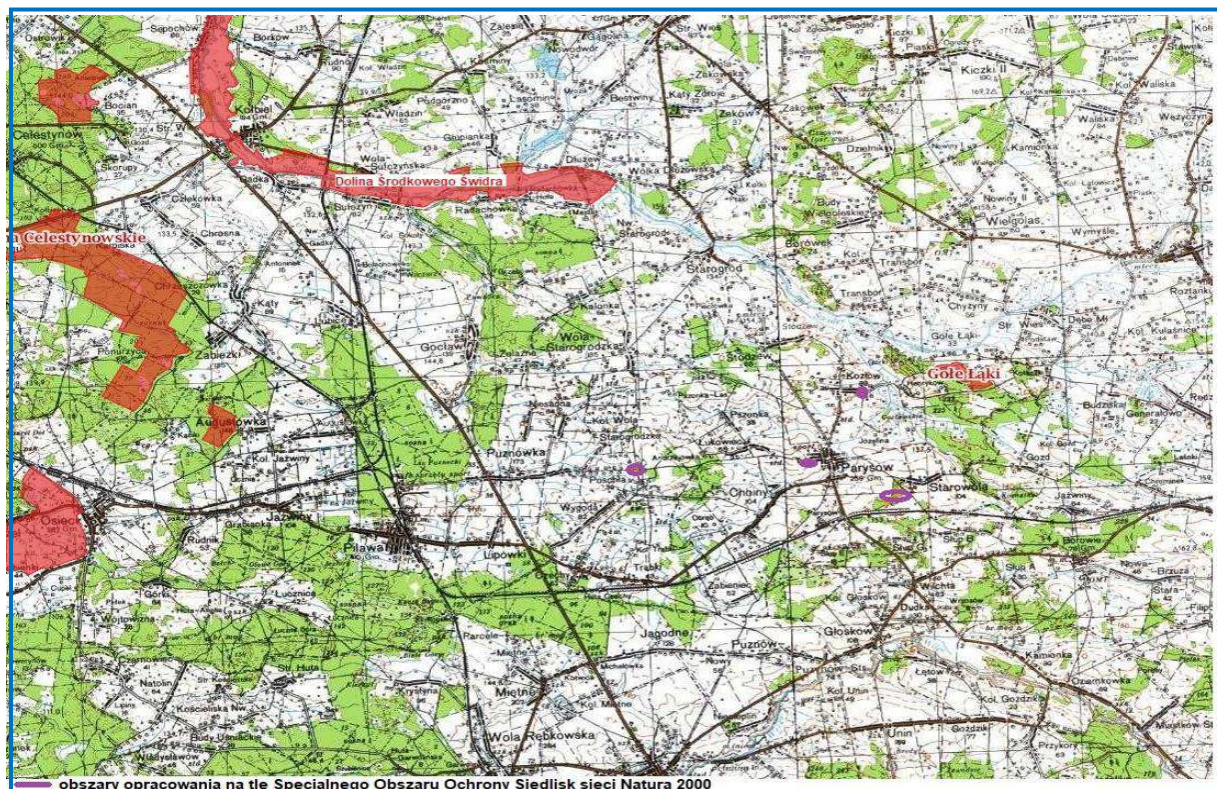

wskazują na równomierne rozmieszczenie ich terytoriów. Z innych ssaków warto wymienić rzęsorka rzeczka *Neomys fodiens*. Dolina świdra ważna jest również jako istotne w regionie miejsce występowania płazów, których stwierdzono tu 12 gatunków, w tym kumaka nizinnego *Bombina bombina* (1188). Ponadto stwierdzono tu znacząca populację poczwarówki zwężonej *Vertigo angustior* (1014). Pomimo braku dokładnych badań ichtiologicznych mogących określić kondycję populacji poszczególnych gatunków warto zaznaczyć obecność w tutejszych wodach: minoga *Eudontomyzon* spp. (1098), różanki *Rhodeus sericeus amarus* (1134) (= 5339, *Rhodeus amarus*), piskorza *Misgurnus fossilis* (1145) i kozy *Cobitis taenia* (1149). Nie można wykluczyć, że obszar ten jest miejscem ich liczego występowania. (Źródło: SDF z 10.2020 r.)

Bagna Celestynowskie (PLH140022) - o powierzchni 1036,97 ha. 7110 Torfowiska wysokie z roślinnością torfotwórczą (żywe) Siedlisko przyrodnicze wykształciło się jako leśna postać torfowiska wysokiego *Sphagno-Pinetum sylvestris* (= *Ledo-Sphagnetum magellanicum*). Siedlisko ma wyraźną budowę kępkowo-dolinkową, przy czym na kępach, prócz wełnianki pochwowatej *Eriophorum vaginatum* występują także borówka bagienna *Vaccinium uliginosum* i bagno zwyczajne *Ledum palustre*. Z interesujących gatunków roślin zielnych stwierdzono występowanie m.in. roszarki okrągłolistnej *Drosera rotundifolia*, żurawiny zwyczajnej *Oxycoccus palustris* i modrzewnicy zwyczajnej *Andromeda polifolia*, a z mchów – torfowców: błotnego *Sphagnum palustre*, kończystego *S. fallax* (= *recurvum*). i magellańskiego *S. magellanicum*. Cechą charakterystyczną jest występowanie sosny zwyczajnej *Pinus sylvestris* w parasolowatej postaci. Biorąc powyższe pod uwagę stopień reprezentatywności oceniono jako dobry – B. Z uwagi na dominujące przesuszenie siedliska i postępujący proces sukcesji wtórnej stan zachowania oceniono jako średni nadając mu ocenę C. Powierzchnia siedliska zawiera się poniżej 2 % ogólnej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska przyrodniczego w obrębie kraju, dlatego też względnej powierzchni siedliska nadano ocenę C. Ocenę ogólną określono metodą najlepszej oceny eksperckiej i nadano jej wartość – C. 7140 – Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością *Scheuchzerio-Caricetea*) Dominuje tu roślinność torfowisk mszysto-turzycowych i mszarów z klasy *Scheuchzerio-Caricetea nigrae*, reprezentująca różne stadia rozwojowe. Do najczęstszych należą zbiorowiska: turzycy dzióbkowatej *Carici rostratae-Sphagnetosum apiculati* (*Sphagno-Caricetum rostratae*) i wełnianki wąskolistnej *Eriophoro angustifolii-Sphagnetum recurvi* oraz turzycy nitkowatej *Caricetum lasiocarpae*. Te ostatnie występują w dwóch postaciach: płaskiego, dywanowego mszaru oraz pływających wysepek. Interesujące pod względem syntaksonomicznym są fitocenozy ze znacznym udziałem przygielki białej *Rhynchospora alba* nawiązujące pod względem składu gatunkowego i struktury do przygielkowisk ze związku *Rhynchosporion albae*. Osobliwością pod względem biogeograficznym jest występowanie roślinności nawiązującej pod względem składu gatunkowego i struktury do zbiorowisk związanych z torfowiskami wysokimi: wełnianki pochwowatej i torfowca kończystego *Eriophoro vaginati-Sphagnetum recurvi* oraz bagna zwyczajnego i torfowca magellańskiego *Ledo-Sphagnetum magellanicum*. Obrzeża torfowisk, jak i lokalne niecki terenu porastają różne pod względem fazy rozwojowej, jak również stopnia zachowania bory bagiennie *Vaccinio uliginosi-Pinetum* (91D0*) Dużą wartość przyrodniczą tego terenu podkreśla masowe występowanie: żurawiny błotnej *Oxycoccus palustris* i modrzewnicy zwyczajnej *Andromeda polifolia*. Biorąc powyższe pod uwagę stopień reprezentatywności oceniono jako dobry – B. Z uwagi na dominujące przesuszenie siedliska i postępujący proces sukcesji wtórnej stan zachowania oceniono jako średni nadając mu ocenę C. Powierzchnia siedliska zawiera się pomiędzy 2 a 15 % ogólnej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska przyrodniczego w obrębie kraju, dlatego też względnej powierzchni siedliska nadano ocenę B. Ocenę ogólną określono metodą najlepszej oceny

eksperckiej i nadano jej wartość – B. 91D0 – Bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum*) i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne Siedlisko przyrodnicze reprezentowane jest przez sosnowe bory bagienne *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, występujące w dwóch układach ekologiczno-przestrzennych. W pierwszym przypadku tworzą one duże płaty porastające lokalne obniżenia terenu, sąsiadujące z wilgotnymi borami trzęślicowymi *Molinio (caeruleae)-Pinetum*. W drugim, tworzą charakterystyczną mozaikę z roślinnością torfowisk, stanowiąc zróżnicowany pod względem szerokości okalający ją pas. W wielu przypadkach są to inicjalne stadia rozwojowe boru bagiennego. Gatunkiem dominującym w drzewostanie, w najlepiej zachowanych płatach, jest sosna zwyczajna *Pinus sylvestris*. W płatach zaburzonych dominują brzozy – omszona *Betula pubescens* i brodawkowata *B. verucosa*. W starszych drzewostanach w strukturze dna lasu występują kępy, ruszty i zabagnione dolinki, a runo tworzą krzewinki bagna zwyczajnego *Ledum palustre* i borówki bagiennnej *Vaccinium uliginosum*. W dolinkach oprócz przedstawicieli rodzaju torfowca *Sphagnum sp.*, rośnie przede wszystkim wełnianka pochwowata *Eriophorum vaginatum*. Skrajne płaty, sąsiadujące ze zbiorowiskami borów charakteryzują się zwiększonym udziałem: trzęślicy modrej *Molinia caerulea*, borówki czarnej *Vaccinium myrtillus*, wrzosu zwyczajnego *Calluna vulgaris* oraz mchów, m.in.: bielistki siwej *Leucobryum glaucum* i płonnika cienkiego *Polytrichum strictum*. Fitocenozy sąsiadujące z roślinnością torfowiskową cechują się znaczącym udziałem m.in. mchów z rodzaju torfowiec *Sphagnum sp.*, żurawiny błotnej *Oxycoccus palustris*, modrzewnicy zwyczajnej *Andromeda polifolia* i rosiczki okrągłolistnej *Drosera rotundifolia*. Biorąc powyższe pod uwagę stopień reprezentatywności oceniono jako dobry – B. Z uwagi na dominujące przesuszenie siedliska, częściową jego degradację oraz ujednoliconą strukturę drzewostanu stan zachowania oceniono jako średni nadając mu ocenę C. Powierzchnia siedliska zawiera się pomiędzy 2 a 15 % ogólnej powierzchni pokrytej przez ten typ siedliska przyrodniczego w obrębie kraju, dlatego też względnej powierzchni siedliska nadano ocenę B. Przeprowadzona analiza stanu zachowania borów bagiennych w obrębie całego obszaru Natura 2000 uwzględniająca ich dynamikę i tendencje rozwojowe wykazała, że obecne i potencjalne niekorzystne oddziaływania na to siedlisko mogą być trudne do eliminacji lub ograniczenia pomimo zastosowania działań ochronnych. Bory bagienne należą do siedlisk przyrodniczych wrażliwych, silnie uzależnionych od skomplikowanych uwarunkowań hydrologicznych, podatnych na sukcesję oraz degradację wywołaną gospodarką leśną. Z tego względu ocenę ogólną określono jako wartość C. 1042 Zalotka większa *Leucorrhinia pectoralis* Gatunek wykazany po raz pierwszy w 2008 roku (M.Kutera, mat. niepubl.), a następnie w 2011 r. podczas badań poświęconych występowaniu gatunku w granicach Mazowieckiego Parku Krajobrazowego. W granicach obszaru, miejsce występowania gatunku stanowi rezerwat przyrody Czarczi Dół, otwarte torfowisko przejściowe o powierzchni ok. 9 ha. Gatunek liczny na stanowisku, stanowiący stały element entomofauny o właściwym stanie zachowania. Przyjmując, iż populacja obszaru stanowi do 2% populacji krajowej dlatego też stan populacji oceniono jako B. Przedmiot ochrony i jego siedlisko charakteryzuje się Typ [%] Publiczna Krajowa/federalna 0 Kraj związkowy/województwo 0 Lokalna/gminna 0 Inna publiczna 0 Własność łączna lub współwłasność 0 Prywatna 0 Oddziaływania pozytywne Poziom Działania, zarządzanie [kod] Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod] Wewnętrzne / zewnętrzne [i|o|b] Oddziaływania negatywne Poziom Zagrożenia i presje [kod] Zanieczyszczenie (opcjonalnie) [kod] Wewnętrzne / zewnętrzne [i|o|b] M K02.03 b H E03.01 o M B02 o H D01.02 o M G05.07 o H I02 i H J02.01 b M J03.01 i H K02.01 i M F04.02 o L G05.01 o L L09 o dobrym stanie zachowania, stąd parametr ten również oceniono na poziomie B. Ponieważ stawisko gatunku znajduje się w centrum jego krajowego zasięgu izolację oceniono jako C. Wartość obszaru dla ochrony gatunku oceniono jako znaczącą. Ze względu na jednosezonowe badania terenowe z

wykorzystaniem metodyki GIOŚ oraz nieoptymalne warunki hydrologiczne obszaru jako takiego, parametr ocena ogólna określono na poziomie C. (Źródło: SDF z 10.2020 r.)

Ryc 37. Analizowane obszary na tle Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk sieci Natura 2000

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

Użytek ekologiczny

użytek 548 - o powierzchni 1,14 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 550 - o powierzchni 0,31 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 549 - o powierzchni 0,38 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 551 - o powierzchni 0,28 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 552 - o powierzchni 0,39 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 553 - o powierzchni 0,33 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 555 - o powierzchni 0,32 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 556 - o powierzchni 0,93 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 559 - o powierzchni 0,48 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 554 - o powierzchni 0,28 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 557 - o powierzchni 0,40 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 560 - o powierzchni 0,28 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 558 - o powierzchni 0,24 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 547 - o powierzchni 7,81 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 561 - o powierzchni 0,35 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 562 - o powierzchni 0,58 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 563 - o powierzchni 0,27 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 544 - o powierzchni 0,57 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 546 - o powierzchni 0,58 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 545 - o powierzchni 0,64 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 565 - o powierzchni 0,73 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 535 - o powierzchni 1,38 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

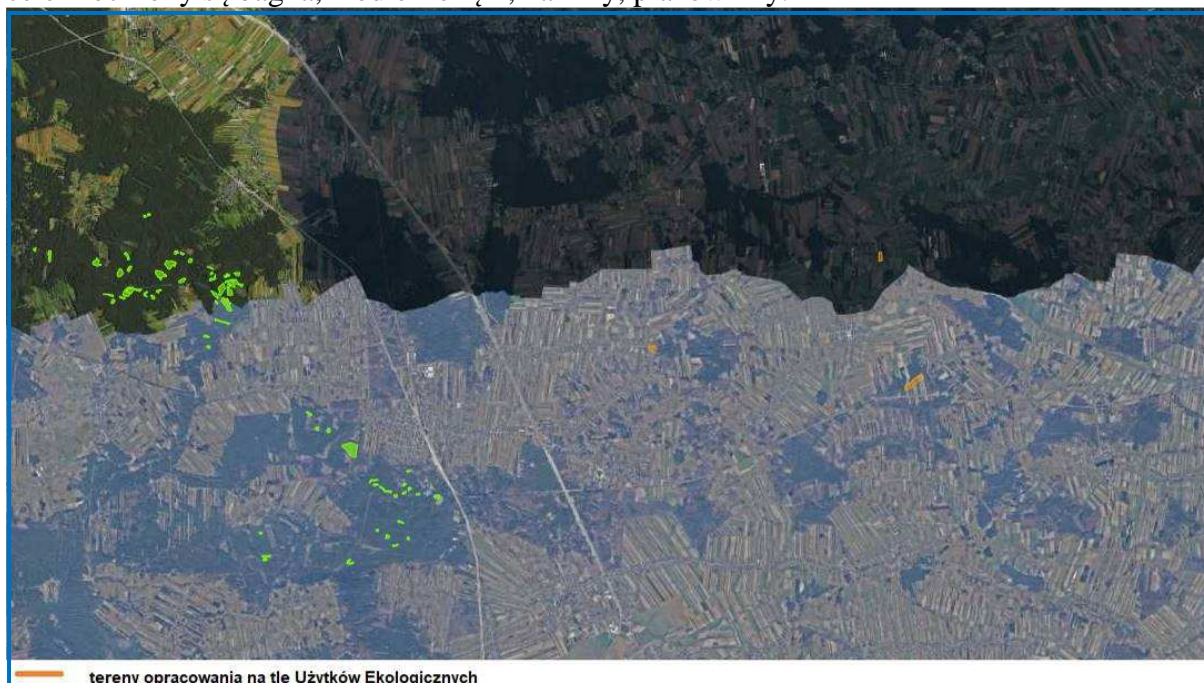
użytek 534 - o powierzchni 0,85 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 536 - o powierzchni 0,87 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 538 - o powierzchni 3,68 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 537 - o powierzchni 1,174 ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

użytek 539 - o powierzchni 0,81ha. Ustanowiony Rozporządzeniem Nr 19 Wojewody Mazowieckiego z dn. 14.02.2000 w sprawie uznania za użytek ekologiczny (Dz. Urz. Woj. Maz. z dn. 01.03.2000 r. Nr 30 poz 189), Rozporządzenie Nr 72 Wojewody Mazowieckiego z dnia 08 lipca 2005r. w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2005.175.5572), Rozporządzenie Nr 35 Wojewody Mazowieckiego z dnia 13 lipca 2007r. zmieniające rozporządzenie w sprawie użytków ekologicznych (DUWM.2007.138.3651) Szczególnym celem ochrony są bagna, śródleśne łąki, halizny, płazowizny.

Ryc 38. Badane tereny na tle użytków ekologicznych

Źródło: <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>

5.1.8. Korytarze ekologiczne

W 2005 roku na zlecenie Ministerstwa Środowiska został wykonany „Projekt korytarzy ekologicznych łączących europejską sieć Natura 2000 w Polsce”. Celem projektu było wytypowanie sieci obszarów, która zapewniłaby łączność ekologiczną w skali Polski, a także w skali międzynarodowej. Głównym zadaniem takiej sieci miało być umożliwienie przemieszczania się zwierząt i innych organizmów oraz przepływ genów przez terytorium całego kraju oraz pomiędzy poszczególnymi obszarami przyrodniczo-cennymi (w tym

obszarami Natura 2000). W ramach projektu wyznaczono ciągłą sieć, obejmującą zarówno wszystkie ważne obszary przyrodnicze (obszary węzłowe), jak i korytarze łączące te obszary w jedną całość ekologiczną. Wyznaczoną w ten sposób sieć nazwano siecią korytarzy ekologicznych.

Pierwotna koncepcja korytarzy ekologicznych (migracyjnych) zakładała istnienie ciągłości pasa, przez który następuje migracja. Inna koncepcja to idea tzw. łańcucha siedlisk pomostowych (ang. *stepping stone habitats*) - niezależnych od siebie odrębnych ekosystemów, które spełniają podstawowe warunki niszy wędrującej populacji i umożliwiają przeżycie jej osobników w trakcie przemieszczania się w korytarzu, w którego skład te ekosystemy wchodzi. Korytarze ekologiczne to tereny leśne, zakrzewione i podmokłe z naturalną roślinnością o przebiegu liniowym (pasowym) położone pomiędzy płatami obszarów siedliskowych. Korytarze zapewniają zwierzętom odpowiednie warunki do przemieszczania się – dają możliwość schronienia i dostęp do pokarmu. Są niezwykle ważne ze względu na fragmentację środowiska (podział siedliska na małe, odizolowane od siebie płaty) wskutek działalności człowieka i przekształcenia powierzchni ziemi. Umożliwiają one przemieszczanie się organizmów oraz ich wzajemne kontakty np. doliny rzeczne, pasma górskie, prądy rzeczne. Szerokość korytarza migracyjnego jest uzależniona od wymagań konkretnego gatunku. Korytarze ekologiczne dla prawidłowego funkcjonowania muszą być pozbawione barier ekologicznych, obecność barier utrudnia lub całkowicie hamuje przemieszczanie się gatunków, którym korytarz powinien służyć.

Korytarze ekologiczne odgrywają dużą rolę z punktu widzenia poprawy funkcjonowania środowiska przyrodniczego w każdej skali przestrzennej, od lokalnej do ponadregionalnej. Ich podstawowym celem jest zapewnienie warunków sprzyjających migracji organizmów, która może odbywać się na dwa sposoby. Pierwszy z nich polega na powolnym zasiedlaniu obszarów położonych w korytarzu ekologicznym i stopniowym, z pokolenia na pokolenie, przechodzeniu danej populacji do innych regionów. Tym sposobem migrują przeważnie rośliny lub niewielkie zwierzęta. Drugim sposobem jest traktowanie korytarza jako szlaku, przez który pojedyncze osobniki lub ich grupy przechodzą w celu szukania innych korzystnych siedlisk. Poza funkcją migracyjną i wzbogacania różnorodności biologicznej obszarów, korytarze ekologiczne pełnią również wiele innych zadań. Tworzą na przykład ostoje dla wielu gatunków zwierząt, które nie są przystosowane do środowiska otaczającego korytarze. Ponadto wytwarzają one barierę dla części szkodników oraz hamują oddziaływanie wiatru, zwiększają wilgotność i zatrzymują zanieczyszczenia powietrza.

W zaprojektowanej sieci korytarzy ekologicznych wyróżniono 7 korytarzy głównych, których rolą jest zachowanie łączności siedlisk w skali międzynarodowej, tj:

- Korytarz Północny (KPn)
- Korytarz Północno-Centralny (KPnC)
- Korytarz Południowo-Centralny (KPdC)
- Korytarz Zachodni (KZ)
- Korytarz Wschodni (KW)
- Korytarz Południowy (KPd)
- Korytarz Karpacki (KK)

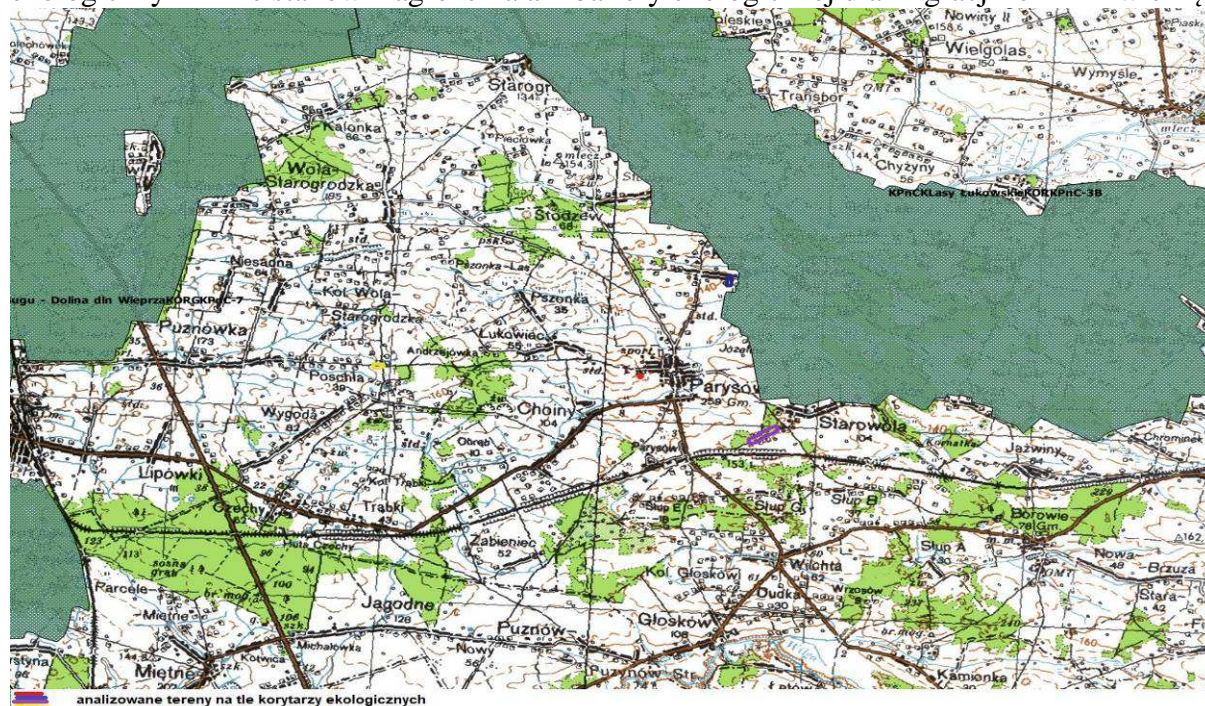
Przebieg korytarzy głównych i podział na strefy korytarzy

PRZEBIEG KORYTARZY GŁÓWNYCH I PODZIAŁ NA STREFY (Jędrzejewski et al. 2005)

Ryc. 39. Przebieg głównych korytarzy ekologicznych

Obszary objęte projektem planu znajduje się poza głównymi korytarzami ekologicznymi i nie stanowi zagrożenia ani bariery ekologicznej dla migracji roślin i zwierząt.

Ryc.40. Położenie analizowanego terenu na tle sieci korytarzy ekologicznych
Źródło: Jędrzejewski W., Nowak S., Stachura K., Skierczyński M., Mysłajek R.W., Niedziałkowski K., Jędrzejewska B., Wójcik J.M., Zalewska H., Pilot M., 2005. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Opracowanie wykonane dla Ministerstwa w ramach realizacji programu Phare PL0105.02. Zakład Badania Ssaków PAN, Białowieża, aktualizacja projektu z 2012 r.

5.2. Ocena stanu środowiska

5.2.1. Jakość powietrza atmosferycznego

Roczna ocena jakości powietrza za 2018 r. została wykonana w nowym układzie stref, zgodnie z zaleceniem Ministerstwa Środowiska oraz wytycznymi, opracowanymi na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska przez Instytut Ochrony Środowiska w Warszawie: „Wytyczne do rocznej oceny jakości powietrza w strefach” wg zasad określonych w art. 89 ustawy – *Prawo ochrony środowiska z uwzględnieniem wymogów Dyrektywy 2008/50/WE i Dyrektywy 2004/107/WE*”. Zmiany transponujące zapisy dyrektywy 2008/50/WE zostały określone w „Założeniach do ustawy o zmianie ustawy – *Prawo ochrony środowiska oraz niektórych ustaw*” przyjętych przez radę Ministrów w dniu 16 listopada 2010 r. W rozumieniu ww. założeń przyjmuje się, że od stycznia 2010 r. dla wszystkich zanieczyszczeń uwzględnionych w ocenie, strefę stanowi: aglomeracja o liczbie mieszkańców powyżej 250 tysięcy, miasto niebędące aglomeracją o liczbie mieszkańców powyżej 100 tysięcy oraz pozostały obszar województwa.

Celem rocznej oceny powietrza jest określenie stężeń poszczególnych substancji w powietrzu atmosferycznym, wskazanie przyczyn ponadnormatywnych stężeń oraz źródeł emisji zanieczyszczeń w regionie. Ocena jakości powietrza dokonywana jest pod względem dwóch kryteriów: ochrony zdrowia oraz ochrony roślin. Ocena pod kątem ochrony zdrowia obejmuje analizę stężeń zanieczyszczeń: dwutlenku azotu NO₂, dwutlenku siarki SO₂, benzenu C₆H₆, ołowiu Pb, arsenu As, niklu Ni, kadmu Cd, benzo(a)pirenu B(a)P, pyłu PM₁₀, pyłu PM_{2,5}, ozonu O₃ oraz tlenku węgla CO. W przypadku oceny odnoszącej się do ochrony roślin uwzględniono dwutlenek siarki SO₂, tlenki azotu NO_x oraz ozon O₃.

Roczną ocenę jakości powietrza w województwie mazowieckim w roku 2018 wykonano w 4 strefach: aglomeracji warszawskiej, mieście Płock, mieście Radom i w strefie mazowieckiej. Powiat garwoliński, a tym samym gmina Parysów położony są na terenie strefy mazowieckiej.

Tabela 6. Strefa mazowiecka dla której wykonano ocenę jakości powietrza

Nazwa strefy	Kod strefy	Powierzchnia strefy [km ²]	Liczba mieszkańców strefy w tyś.
Strefa mazowiecka	PL1404	34 841	3287

Podstawą klasyfikacji stref w rocznej ocenie jakości powietrza są wartości poziomów: dopuszczalnego, docelowego i celu długoterminowego, określone w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1031).

Poziom dopuszczalny – (odpowiednik w Dyrektywie 2008/50/WE: wartość dopuszczalna) oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – (odpowiednik w Dyrektywie 2008/50/WE: wartość docelowa) oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania

szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

Poziom krytyczny – w Dyrektywie 2008/50/WE oznacza poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, po przekroczeniu którego mogą wystąpić bezpośrednie niepożądane skutki w odniesieniu do niektórych receptorów, takich jak drzewa, inne rośliny lub ekosystemy naturalne, jednak nie w odniesieniu do człowieka. W przepisach prawa krajowego, odpowiednikiem poziomu krytycznego są: poziom dopuszczalny, poziom docelowy, poziom celu długoterminowego - określone w odniesieniu do ochrony roślin.

Poziom celu długoterminowego – (odpowiednik w dyrektywie: cel długoterminowy) oznacza poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

Poziom dopuszczalny faza I - poziom dopuszczalny określony dla fazy I jest to wartość która powinna być osiągnięta w 2015 roku.

Poziom dopuszczalny faza II - poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej.

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:
  - **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
  - **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.
2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:
  - **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
  - **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.
3. Dla PM_{2,5} dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:
  - **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
  - **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Wyniki klasyfikacji strefy mazowieckiej dla poszczególnych zanieczyszczeń przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 7. Klasyfikacja strefy mazowieckiej według rocznej oceny jakości powietrza za 2018 r. wykonanej przez GIOŚ w Warszawie

Nazwa strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń															
	ochrona zdrowia													ochrona roślin		
	SO ₂	NO ₂	CO	C ₆ H ₆	PM 10	PM 2.5	PM2.5 II fazy	Pb (PM10)	As (PM10)	Cd (PM10)	Ni (PM10)	B(a)P (PM10)	O ₃	SO ₂	NO _x	O ₃
Strefa mazowiecka	A	A	A	A	C	C	C1	A	A	A	A	C	A/D2	A	A	A/D2

W wyniku rocznej oceny jakości powietrza za 2018 r. wykonanej przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie określono strefy, w których doszło do przekroczenia standardów imisyjnych:

- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne dla których istnieje obowiązek wykonania POP (kryterium ochrona zdrowia): strefa mazowiecka – pył PM10 (24-h), pył PM2,5 (rok);
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy dopuszczalne dla fazy II, dla których nie istnieje obowiązek wykonania POP (kryterium ochrona zdrowia): strefa mazowiecka – pył PM2,5 (rok);
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy docelowe, dla których istnieje obowiązek wykonania POP (kryterium ochrona zdrowia): strefa mazowiecka – benzo(a)piren B(a)P (rok);
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego, dla których nie ma obowiązku wykonania POP (kryterium ochrona zdrowia): strefa mazowiecka - ozon O₃ (max 8-h);
- dla zanieczyszczeń mających określone poziomy celu długoterminowego, dla których nie ma obowiązku wykonania POP (kryterium ochrona roślin): strefa mazowiecka – ozon O₃- AOT40.

Dla pozostałych zanieczyszczeń: ozon-O₃, dwutlenek siarki-SO₂, tlenek węgla-CO, benzen-C₆H₆, ołów-Pb, arsen-As, kadm-Cd, nikiel-Ni, poziomy dopuszczalne lub docelowe na terenie wszystkich stref (cały obszar województwa) były dotrzymane.

W przypadku stref, dla których POP zostały określone, a standardy jakości powietrza są nadal przekraczane, zarząd województwa obowiązany będzie do aktualizacji programu ochrony powietrza.

Wyniki analiz i oszacowań GIOŚ w Warszawie wskazują, że w województwie mazowieckim podstawową przyczyną przekroczeń pyłów PM10, PM2,5 i benzo(a)pirenu jest emisja powierzchniowa (emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalnobytowym). Duży jest napływ zanieczyszczeń spoza województwa (w którym przeważa emisja związana z ogrzewaniem mieszkań w sektorze komunalno-bytowym). Znaczący udział ma także emisja liniowa (emisja związana z ruchem pojazdów i spalaniem paliw) – zwłaszcza w Warszawie. Wpływ emisji punktowej pochodzącej np. z elektrociepłowni to zaledwie kilka procent udziału w ogólnym bilansie zanieczyszczeń.

Z obserwacji GIOŚ w Warszawie wynika, że niezwykle ważne jest czyszczenie ulic na mokro z zalegających na nich osadów. Chodzi zwłaszcza o jak najszybsze usunięcie zalegającego na drogach piasku pozostałego po zimowym utrzymaniu dróg, ale także piasku i innych zanieczyszczeń wynikających z ruchu samochodów oraz posypywania torów przez tramwaje. Wszystkie prace czyszczące muszą odbywać się na mokro, w przeciwnym razie pył jest jedynie rozwiewany, a nie usuwany.^[43]

W związku z powyższym, jakość powietrza atmosferycznego na obszarach objętych projektem planu należy uznać za dobrą.

5.2.2. Klimat akustyczny

Rozpoznania stanu klimatu akustycznego środowiska i jego oceny dokonuje się w ramach państwowego monitoringu środowiska. Dopuszczalne wartości poziomu hałasu określa Rozporządzenia Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007 r. sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz.112). Rozporządzenie to podaje nowe zakresy dopuszczalnych poziomów hałasu dla poszczególnych rodzajów źródeł w stosunku do klas terenów wyróżnionych ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje tj.

zabudowa mieszkaniowa, tereny uzdrowiskowe, rekreacyjno – wypoczynkowe, szpitale oraz domy opieki społecznej i budynki związane ze stałym lub wielogodzinnym pobytem dzieci, uwzględniając przy tym rodzaj obiektu lub działalności będącej źródłem hałasu, a także pory dnia i nocy.

Zagrożenie hałasem i wibracjami charakteryzuje się mnogością źródeł i powszechnością występowania. Najbardziej uciążliwymi emitorami hałasu i wibracji, mającymi zasadniczy wpływ na klimat akustyczny środowiska, są: trasy komunikacyjne (pojazdy samochodowe, motocykle, ciągniki, pociągi), zakłady przemysłowe oraz place budowy na skutek stosowania hałaśliwych i wibracyjnych technologii oraz maszyn i urządzeń oraz miejsca publiczne takie jak: centra handlowe, deptaki, skwery oraz inne miejsca zbiorowego nagromadzenia ludności.

Największe znaczenie ma hałas komunikacyjny. Stanowią go przede wszystkim źródła liniowe związane z komunikacją drogową i kolejową.

Hałas kolejowy jest najłatwiej tolerowanym hałasem komunikacyjnym. Najbardziej odczuwalny jest wzdłuż linii kolejowych oraz w pobliżu stacji kolejowych, szczególnie w porze nocnej. Uciążliwość ta zależy w dużym stopniu od częstotliwości przejazdów pociągów, ich prędkości, stanu torowiska oraz usytuowania torowiska (nasyp, wykop).

Hałas o podłożu komunikacyjnym występuje w bezpośrednim sąsiedztwie dróg i linii kolejowych. Jego uciążliwość jest uzależniona od natężenia ruchu, w związku z czym podwyższone natężenie hałasu jest notowane w centrach miejscowości.

Jednakże, pomimo położenia części omawianych obszarów przy drodze powiatowej, gdzie natężenie ruchu jest niskie, nie stwierdza się znaczących uciążliwości związanych z hałasem.

5.2.3. Stan wód

Jak wspomniano w niniejszej prognozie wyróżniającym elementem hydrograficznym położonym w odległości ok. 1,68 m od Obszaru II (obręb Kozłów) w kierunku północno-wschodnim jest rzeka Świder.

Według danych zawartych w „*Raporcie o stanie środowiska województwa mazowieckiego – raport 2020 r.*” ocenę stanu wód powierzchniowych wykonuje się w odniesieniu do jednolitych części wód (JCWP) na podstawie wyników państwowego monitoringu środowiska.

Przez JCWP rozumie się oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych taki jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Jednolite części wód powierzchniowych dzieli się na naturalne, dla których określa się stan ekologiczny i stan chemiczny, oraz sztuczne (powstały w wyniku działalności człowieka) i silnie zmienione (ich charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń będących wynikiem działalności człowieka), dla których określa się potencjał ekologiczny i stan chemiczny.

Ocenę stanu wód powierzchniowych prezentuje się poprzez ocenę stanu ekologicznego (w przypadku wód, których charakter został w znacznym stopniu zmieniony w następstwie fizycznych przeobrażeń, będących wynikiem działalności człowieka – poprzez ocenę potencjału ekologicznego) oraz ocenę stanu chemicznego.

Stan ekologiczny / potencjał ekologiczny jest określeniem jakości struktury i funkcjonowania ekosystemu wód powierzchniowych, sklasyfikowanej na podstawie wyników badań elementów biologicznych oraz wspierających je wskaźników fizykochemicznych i hydromorfologicznych. Stan ekologiczny JCWP klasyfikuje się poprzez nadanie jej jednej z

pięciu klas jakości, przy czym klasa pierwsza oznacza bardzo dobry stan ekologiczny, klasa druga – dobry stan ekologiczny, zaś klasy trzecia, czwarta i piąta odpowiednio – stan ekologiczny umiarkowany, słaby i zły.

Klasyfikacji stanu chemicznego JCWP dokonuje się na podstawie analizy wyników pomiarów zanieczyszczeń chemicznych, w tym tzw. substancji priorytetowych. Podstawą analizy jest porównanie uzyskanych wyników ze środowiskowymi normami jakości. Przyjmuje się, że JCWP jest w dobrym stanie chemicznym, jeżeli żadna z obliczonych wartości stężeń nie przekracza dopuszczalnych stężeń maksymalnych i średniorocznych. Jeżeli woda nie spełnia tych wymagań, stan chemiczny ocenianej JCWP określa się jako „poniżej dobrego”.

Stan JCWP ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu / potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. JCWP może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie”, jeśli jednocześnie jej stan / potencjał ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry”. W pozostałych przypadkach, tj. gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego” lub stan / potencjał ekologiczny sklasyfikowany jako „umiarkowany”, „słaby”, bądź „zły”, jednolitą część wód ocenia się jako będącą w złym stanie.

Należy zauważyć, że ocena została wykonana po raz pierwszy na podstawie rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 21 lipca 2016 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych, w którym normy środowiskowe zostały dostosowane do typów abiotycznych wód powierzchniowych (Dz.U. 2016 poz. 1187).

Aktualnie o złym stanie JCWP najczęściej decydują tylko wskaźniki biologiczne oraz fizykochemiczne (odczyn pH, przewodność, fosforany, azot Kjeldahla, OWO, fosfor ogólny)

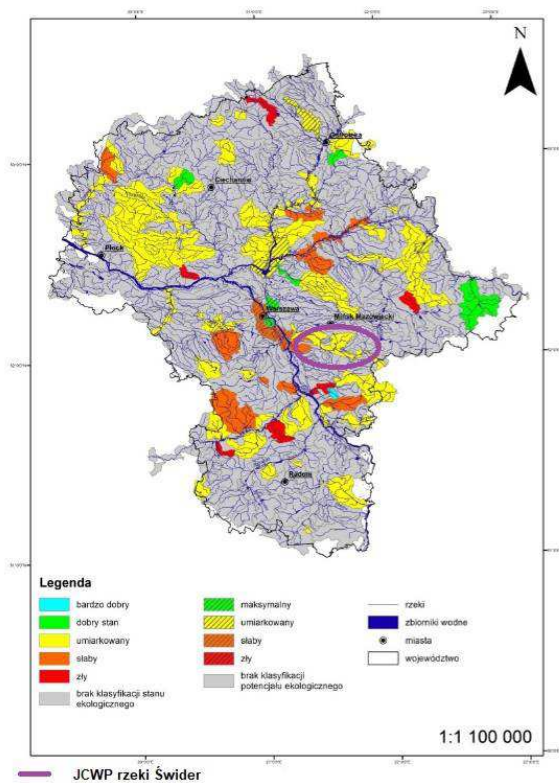
Na jakość wód powierzchniowych największy wpływ ma gospodarka ściekowa. Ogólnie źródła zanieczyszczeń można podzielić na:

- punktowe (są to wyloty kanalizacji z oczyszczalni ścieków oraz wyloty kanalizacji deszczowej jako systemy zorganizowane i kontrolowane, niekontrolowane punktowe zrzuty ścieków najczęściej nieoczyszczonych lub nienależycie oczyszczonych),

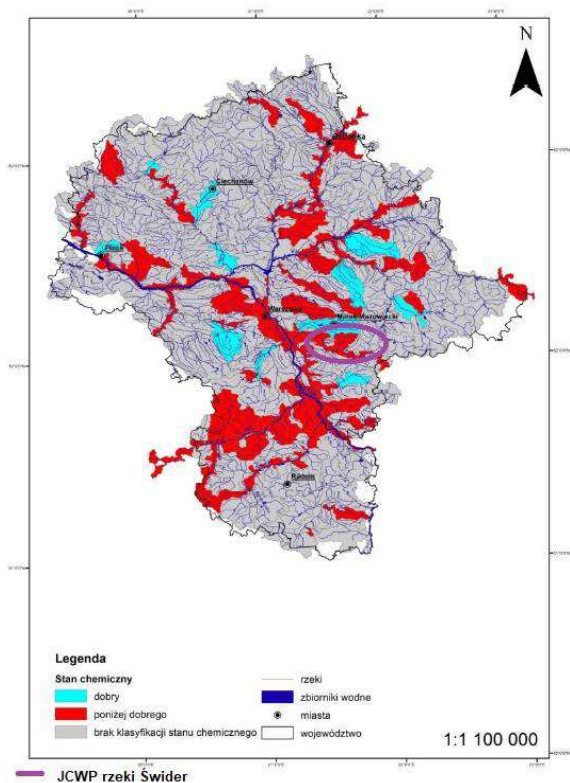
- obszarowe (są to zanieczyszczenia splukiwane opadami atmosferycznymi z terenów zurbanizowanych, w których nie ma kanalizacji deszczowej oraz z terenów użytkowanych rolniczo oraz z terenów leśnych),

- liniowe (związane z komunikacją drogową, szynową i wodną).

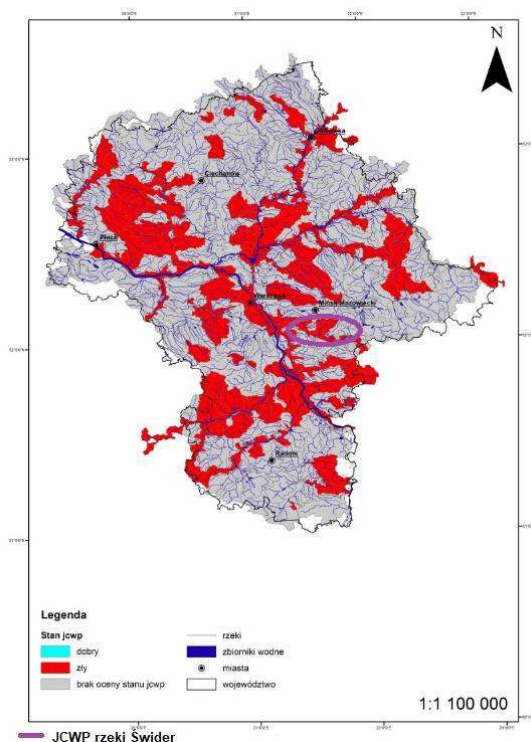
Monitoring wód powierzchniowych przeprowadzony w 2018 roku w województwie mazowieckim wykazał, że dla większości JCWP istnieje ryzyko nieosiągnięcia określonych celów środowiskowych. Przyczyną złego stanu wód są zanieczyszczenia biogenne, szczególnie związki azotu oraz ponadnormatywne stężenia wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych (WWA) należące do grupy związków chemicznych szczególnie szkodliwych dla środowiska tzw. substancji priorytetowych. Głównym ich źródłem w wodach jest depozycja atmosferyczna (przemieszczanie i osadzanie na powierzchni ziemi zanieczyszczeń powietrza) związana z tzw. niską emisją zanieczyszczeń w okresie grzewczym, jak również mogą być ścieki komunalne.

Ryc.41. Ocena stanu/potencjału ekologicznego JCWP rzecznych województwa mazowieckiego w 2018 roku (źródło: WIOŚ) Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa mazowieckiego, raport 2020 r.”

Ryc.42. Ocena stanu chemicznego JCWP rzecznych województwa mazowieckiego w 2018 roku (źródło: WIOŚ) Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa mazowieckiego, raport 2020 r.”

Ryc.43. Ocena stanu JCWP rzecznych województwa mazowieckiego w 2018 roku (źródło: WIOŚ)
Źródło: „Raport o stanie środowiska województwa mazowieckiego, raport 2020 r.”.

5.2.4. Oddziaływanie sieci elektroenergetycznych oraz innych pól elektromagnetycznych

Dla inwestycji i urządzeń, które mogłyby być źródłem emisji fal elektromagnetycznych o natężeniu szkodliwym dla człowieka należy postępować zgodnie z zaleceniami właścicieli ww. urządzeń i instalacji tj. zachowywać normatywne odległości w stosunku do lokowania wszelkiego typu infrastruktury na terenie której przebywać będą ludzie.

5.3. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Badane obszary predysponują do projektowanego zagospodarowania. Ich położenie, istniejące na terenach opracowania oraz sąsiadujące zagospodarowanie (istniejąca zabudowa mieszkaniowa, gospodarcza) wpływa pozytywnie na rozwój funkcji proponowanej w projekcie planu. Realizacja zapisów planu nie spowoduje znaczącego oddziaływania na tereny objęte badaniem oraz tereny sąsiednie. Opisane nowe zasady zagospodarowania w pełni wykorzystują strukturę już obecną oraz zabezpieczają cenne walory środowiskowe obszarów opracowania. Obszary objęte projektem predysponują do zadanego celu, ponieważ pod kątem doboru funkcji żadna inna forma zabudowy zgodnie ze Studium nie jest tu wskazana.

W przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu obecny stan środowiska pozostanie bez zmian. Na omawianym obszarze obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z uchwałą nr XIII/60/03 Rady Gminy w Parysowie z dnia 30 grudnia 2003 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów. Obowiązujący miejscowy plan dopuszcza na powyższych

terenach m.in. funkcje: zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług, tereny lasów, tereny rolnicze oraz komunikacji. W przypadku odstąpienia od sporządzenia i uchwalenia projektu planu, zasady kształtowania polityki przestrzennej oraz sposobu postępowania w sprawach przeznaczenia terenu określone będą na podstawie obowiązujących planów. Projektowany dokument planistyczny przewiduje w większości utrzymanie funkcji wyznaczonych w obowiązującym miejscowym planie, czyli zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej.

W związku z powyższym nie przewiduje się występowania zasadniczych zmian stanu środowiska przyrodniczego na skutek odstąpienia od realizacji projektu planu.

6. Stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem

Na terenach objętych planem dopuszcza się lokalizację zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowo-usługowej czy tereny dróg, gdzie wyznaczone funkcje w części stanowią kontynuację formy użytkowania tego terenu. Natomiast nowa zabudowa wprowadzana jest na terenach zieleni niskiej. Wszelkie ewentualne uciążliwości powstające w wyniku realizacji planowanego zagospodarowania terenów nie powinny wykraczać poza granice nieruchomości inwestora. Przy zachowaniu wszystkich ustaleń zawartych w projektowanym dokumencie oraz uwarunkowań wynikających z obowiązującego prawa nie przewiduje się wystąpienia znaczących oddziaływań, rozumianych jako przekroczenia określonych prawem standardów jakości środowiska, istotnego zagrożenia dla liczebności i bioróżnorodności gatunków, generalnie istotnych barier dla migracji gatunków kluczowych i chronionych, zagrożenia dla obszarów przyrodniczo cennych, w tym dla celu i przedmiotu ochrony obszarów Natura 2000 oraz integralności tego obszaru.

Nie zachodzą również przesłanki wystąpienia znaczącego negatywnego oddziaływania na obszary chronione w tym obszary Natura 2000.

Szczegółowy opis i wpływ projektowanego dokumentu na poszczególne elementy środowiska został zaprezentowany w rozdziale 9. prognozy.

7. Istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia realizacji projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów podlegających ochronie na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody

Na obszarach objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie występują cenne zasoby przyrodnicze, objęte obecnie prawną ochroną w formie: parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, obszaru Natura 2000, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego, stanowiska dokumentacyjnego, pomników przyrody oraz ich otulin, ustanowione w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Najbliżej położonym prawnie chronionym terenem, w odległości około 1,71 km Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk Gołe Łąki PLH140027.

Wprowadzone ustalenia miejscowego planu uwzględniają przepisy prawa dotyczące ochrony przyrody, nie stwierdza się zatem znacząco negatywnego wpływu ustaleń planu na objęte ochroną prawną przyrodniczo cenne przestrzenie. Skutki realizacji planu nie będą miały znaczącego wpływu skierowanego na funkcjonowanie obszarów chronionych.

8. Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym, istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, oraz sposoby w jakich te cele i inne problemy środowiska zostały uwzględnione podczas opracowania dokumentu.

Przy formułowaniu ustaleń analizowanego planu miały zastosowanie cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

Ochrona środowiska i idea zrównoważonego rozwoju powinny być uwzględniane w dokumentach planistycznych szczebla gminnego. Obliguje do tego zarówno ustawodawstwo krajowe, jak i wspólnotowe. Według art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej *Rzeczpospolita Polska (...) strzeże dziedzictwa narodowego oraz zapewnia ochronę środowiska, kierując się zasadą zrównoważonego rozwoju.* Do ochrony środowiska obligują Polskę również ratyfikowane umowy. Do najważniejszych umów międzynarodowych oraz dyrektyw Unii Europejskiej należą:

- W zakresie ochrony przyrody i bioróżnorodności:
  - ✓ Konwencja o różnorodności biologicznej z Rio de Janeiro z 1992 r.,
  - ✓ Konwencję Berneńską o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.,
  - ✓ Dyrektywa Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa,
  - ✓ Dyrektywa Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992r. w sprawie ochrony naturalnych siedlisk oraz dzikiej fauny i flory.
- W zakresie ochrony powietrza i klimatu:
  - ✓ Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro z 1992r.,
  - ✓ Dyrektywa Rady 96/62/WE z dnia 27 września 1997 roku w sprawie oceny i zarządzania jakością otaczającego powietrza,
  - ✓ Dyrektywa 2009/28/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promocji wykorzystania energii z OZE.
- W zakresie ochrony wód
  - ✓ Dyrektywa Rady 76/464/WEG z dnia 4 maja 1976 r. w sprawie zanieczyszczenia spowodowanego przez niektóre substancje niebezpieczne odprowadzane do środowiska wodnego Wspólnoty,
  - ✓ Ramowa Dyrektywa Wodna 2000/60/WE z dnia 23 października 2000 r.,
  - ✓ Dyrektywa 91/271/EWG z dnia 21 maja 1991 r. dotycząca oczyszczania ścieków komunalnych.
- W zakresie ochrony powierzchni ziemi
  - ✓ Strategia tematyczna w sprawie ochrony gleb
- W zakresie ochrony krajobrazu kulturowego i zasobów kulturowych
  - ✓ Europejska Konwencja Krajobrazowa z 2000 r. ratyfikowana przez Polskę w 2006r.
- W zakresie ochrony ludzi, ich mienia i warunków bytowania
  - ✓ Dyrektywa Rady 2000/14/WE z 8 maja 2000 roku w sprawie emisji hałasu,
  - ✓ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/1/WE z dnia 15 stycznia 2008 r. dotycząca zintegrowanego zapobiegania zanieczyszczeniom i ich kontroli.
- Oдноśnie procedury oceny oddziaływania na środowisko
  - ✓ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/42/WE z 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,

- ✓ Dyrektywa Rady nr 85/337/EWG z 27 czerwca 1985 r. w sprawie oceny skutków wywieranych przez niektóre przedsięwzięcia publiczne i prywatne na środowisko naturalne.

Cele ochrony środowiska ustanowione na szczeblu europejskim mają odzwierciedlenie w ustawodawstwie polskim. Za jeden z najważniejszych należy uznać ustawę z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko*, na podstawie której sporządzona została niniejsza prognoza. Do innych ustaw należą:

- ✓ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz.U. 2019 r., poz. 1396 ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t. j. Dz.U. 2020, poz. 55 ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t. j. Dz.U. 2019 poz. 2170 ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 14 grudnia 2012 roku o odpadach (t.j. Dz.U. 2018 poz. 992 ze zm.),
- ✓ Ustawa z dnia 3 lutego 1995 roku o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tj. Dz.U. 2017 poz. 1161 ze zm.).

Ponadto cele ochrony środowiska określane są w strategicznych dokumentach programowych i ustawowych, zarówno w tych o znaczeniu krajowym, jak i regionalnym i lokalnym. Podstawowym dokumentem określającym zasady zrównoważonego rozwoju oraz traktującymi o szeroko pojętej ochronie środowiska jest *Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030*, gdzie nacisk położony jest na ideę zrównoważonego rozwoju (ustrojowa zasada zrównoważonego rozwoju), którą definiuje się jako integrację działań politycznych, społecznych i gospodarczych w układach przestrzennych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania podstawowych potrzeb poszczególnych społeczności oraz obywateli zarówno współczesnego pokolenia, jak i przyszłych pokoleń.

Podsumowując wiodącymi zasadami zagospodarowania przestrzennego winny być: zrównoważony rozwój oraz ład przestrzenny. Cele ochrony środowiska w przedmiotowym projekcie planu miejscowego zostały uwzględnione następująco:

➤ W zakresie ochrony przyrody i bioróżnorodności

Na terenach objętych projektem planu nie występują obszary o znaczeniu międzynarodowym i wspólnotowym wchodzące w skład Europejskiej Sieci Ekologicznej Natura 2000. Wprowadzone przez analizowany plan miejscowy funkcje, w szczególności dotycząca lokalizacji terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, nie wpłyną negatywnie na występujące poza terenem opracowania obszary Natura 2000.

➤ W zakresie ochrony powietrza i klimatu

Projekt planu dopuszcza stosowanie indywidualnych urządzeń grzewczych o wysokiej sprawności, które przy wytwarzaniu energii cieplnej nie będą powodowały przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji szkodliwych w powietrzu. Dopuszcza również lokalizację odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW.

➤ W zakresie ochrony wód

Plan postuluje dla projektowanej zabudowy obowiązek zaopatrzenia w wodę z sieci wodociągowej. Odprowadzenie ścieków będzie odbywać się do sieci kanalizacji sanitarnej.

➤ W zakresie ochrony powierzchni ziemi

W zakresie ochrony powierzchni ziemi istotne są ustalenia dotyczące wyposażenia w infrastrukturę kanalizacyjno-sanitarną, co ograniczy przedostawanie się ścieków do gruntu.

Wszelkie inwestycje należy prowadzić w sposób nienaruszający stosunków gruntowo-wodnych, zapewniając ochronę gleby przed zanieczyszczeniem.

➤ W zakresie ochrony ludzi, ich mienia i warunków bytowania

Wszystkie rozwiązania przyjęte w planie miejscowym dotyczące poszczególnych komponentów wpływają na jakość życia człowieka. Wszelkie uciążliwości związane z założonymi funkcjami muszą się zawierać w granicach obszaru opracowania.

Cele ochrony środowiska określane na wszystkich szczeblach, także tych lokalnych winny być uwzględniane w projektowanych dokumentach planistycznych. Przyjęte w analizowanym projekcie planu formy zagospodarowania są efektem kompromisu społeczno-gospodarczo-środowiskowego. Projekt planu uwzględnia potrzebę zachowania zasobów środowiska jednocześnie umożliwiając inwestowanie w różnych formach. Układ przestrzenny poszczególnych terenów funkcjonalnych zapewni zrównoważony rozwój i przyczyni się do zachowania powiązań ekologicznych. Reasumując przyjęte rozwiązania w projekcie planu nie kolidują z celami ochrony ustanowionymi na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym i krajowym.

9. Przewidywane oddziaływanie ustaleń projektu planu na środowisko

Przeznaczenie terenów pod planowane funkcje będzie oddziaływać na poszczególne elementy środowiska, w tym może powodować uciążliwości rozumiane jako wszelkie zjawiska wpływające ujemnie (negatywnie) na stan otaczającego środowiska, które utrudniają lub pogarszają komfort życia ludzi. Ten dyskomfort, niedogodności czy dysfunkcje środowiska są najczęściej wynikiem przekroczenia dopuszczalnych wartości parametrów, charakteryzujących stan środowiska.

W poniższej tabeli nr 8 przedstawiono przewidywane oddziaływania realizacji założeń projektu planu.

Oddziaływania na środowisko	Podział oddziaływań ze względu na:									Ocena oddziaływania		
	Rodzaj				Czas			Mechanizm				
	Bezpośrednie	Pośrednie	Wtórne	Skumulowane	Krótkoterminowe	Średnioterminowe	Długoterminowe	Chwilowe	Stale	Pozytywne	Neutralne	Negatywne
Powierzchnia ziemi w tym gleby	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	-	-	-	-	-	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	-	MN MN/U U ZL KDL KDW	ZU ZL	MN MN/U U KDL KDW	-
Budowa geologiczna i zasoby naturalne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Wody	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	-	-	-	-	-	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	-	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	ZU ZL	MN MN/U U KDL KDW	-

Powietrze i klimat	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	-	-	-	-	-	ZU ZL	KDL KDW	MN U MN/U ZU ZL	ZU ZL	MN MN/U U	KDL KDW
Szata roślinna, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczna	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	-	-	-	-	-	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	-	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	MN MN/U U ZU ZL	KDL KDW	-
Krajobraz	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	-	-	-	-	-	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	-	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	MN MN/U U ZU ZL	KDL KDW	-
Zabytki i dobra materialne	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	-	-	-	-	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	-	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	-	-
Życie i zdrowie ludzi	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	-	-	-	-	-	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	-	MN MN/U U ZU ZL KDL KDW	MN MN/U U ZU ZL	KDL KDW	-
Obszary chronione w tym Natura 2000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Korytarze ekologiczne	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;

MN/U – teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej;

U – teren zabudowy usługowej;

ZU – teren zieleni urządzonej;

ZL – teren lasu;

KDL – teren drogi publicznej klasy lokalnej;

KDW – teren dróg wewnętrznych.

9.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi, w tym gleby

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MN/U), teren zabudowy usługowej (U)

Wyznaczone funkcje związane z powyższą zabudową na części terenów zachowują istniejący stan zagospodarowania, w związku z tym oddziaływanie nie ulegnie zmianie. Będzie miało charakter bezpośredni, długoterminowy, stały i neutralny.

Na terenach, na których zostanie wprowadzona nowa inwestycja, w wyniku jej realizacji i zmiany użytkowania terenu powierzchnia ziemi ulegnie przekształceniu dla potrzeb planowanych inwestycji. W wyniku powstania nowego zainwestowania, może nastąpić lokalne uszczelnienie podłoża, dodatkowo postawione warunki minimalnej

procentowej powierzchni biologicznie czynnej redukują wielkości powierzchni nieprzepuszczalnych.

W projekcie planu znalazły się również ustalenia, które pozwalają na ograniczenie negatywnego oddziaływania planowanych inwestycji na powierzchnię ziemi. W tym zakresie szczególnie istotne są ustalenia dotyczące powierzchni działek budowlanych, nieprzekraczalnych linii zabudowy, minimalnych procentów powierzchni biologicznie czynnych, gabarytów i geometrii nowej zabudowy.

Powyższe zapisy projektu planu pozwalają na zachowanie w granicach przedmiotowego obszaru powierzchni biologicznie czynnych zapewniających infiltrację wód powierzchniowych i kształtowanie zieleni, towarzyszącej zabudowie. Dodatkowo, aby ograniczyć negatywne skutki prac ziemnych powinno się powierzchnią warstwę gleby, zdjętą podczas prac budowlanych, powtórnie wykorzystać do np. niwelacji terenów drogowych, zagospodarowania całości terenu po zakończeniu budowy.

W celu zapobiegania możliwościom zanieczyszczenia powierzchni ziemi oraz gleb odpadami, zapisy projektu planu ustalają zagospodarowanie odpadów w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami odrębnymi.

Teren zieleni urządzonej (ZU), teren lasu (ZL)

Wyznaczenie w projekcie planu funkcji terenu zieleni urządzonej, czy lasu stanowi kontynuację dotychczasowego sposobu wykorzystania omawianego terenu. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, pozytywny.

Teren drogi publicznej klasy lokalnej (KDL), teren dróg wewnętrznych (KDW)

Tereny dróg służą realizacji głównych funkcji, w związku z tym ich oddziaływanie jest do nich zbliżone. Droga wyznaczona w planie oznaczona symbolem KDL, to droga istniejąca, która zapewnia obsługę komunikacyjną na obszarze miejscowości Poscła, dlatego też jej oddziaływanie nie zmienia się względem obecnego.

Nowo powstałe drogi przeznaczone są do obsługi terenów inwestycyjnych. Ich oddziaływanie będzie polegało na trwałym usunięciu wierzchniej warstwy litosfery i zastąpieniu jej przez powierzchnię sztuczną. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

W projekcie planu znalazły się również ustalenia, które pozwalają na ograniczenie negatywnego oddziaływania planowanych inwestycji na powierzchnię ziemi. W tym zakresie szczególnie istotne są ustalenia dotyczące powierzchni działek budowlanych, nieprzekraczalnych linii zabudowy oraz minimalnych procentów powierzchni biologicznie czynnych (dla MN – 50%, dla MNU – 40%, dla U- 40%, dla ZU – 60%).

9.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

Realizacja zapisów planu nie wpłynie na zasoby naturalne – z posiadanych materiałów archiwalnych wynika, że na badanym terenie nie występują udokumentowane zasoby naturalne takiej jak kruszywa, złoża ropy, pokłady torfu, itp.

9.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MN/U), teren zabudowy usługowej (U)

Tereny związane z powyższymi funkcjami są obecnie częściowo zagospodarowane zgodnie z przeznaczeniem. Wiąże się to z ograniczeniem naturalnej infiltracji podłoża na skutek występowania powierzchni utwardzonych. Oddziaływanie jest bezpośrednie, długoterminowe, stałe i neutralne.

Realizacja ustaleń projektu planu może spowodować: zwiększenie powierzchni nieprzepuszczalnych, co będzie powodowało odwadnianie terenu i okresowe przesuszanie, zwiększy zapotrzebowanie na wodę, wzrost ryzyka przedostawania się substancji ropopochodnych oraz innych substancji chemicznych do wód, wzrost liczby zrzucanych ścieków. Będą to oddziaływania bezpośrednie, długoterminowe, stałe i chwilowe, negatywne.

Zgodnie z założeniami projektowymi realizacja zapisów planu przewiduje zapotrzebowanie w wodę oraz wytwarzanie ścieków (sanitarnych i deszczowych).

W związku z położeniem omawianego terenu w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych GZWP nr 215 Subniecka Warszawska oraz GZWP 2151 - Subniecka Warszawska – część centralna, projekt planu ustala zastosowanie rozwiązań technicznych i technologicznych nie powodujących zagrożeń dla środowiska wodnego i mających doprowadzić do skażenia wód podziemnych..

Powyższe ustalenia i rozwiązania w wystarczający sposób zminimalizują ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na stan czystości wód podziemnych i gruntów.

Teren zieleni urządzonej (ZU), teren lasu (ZL)

Przeznaczenie w projekcie planu terenów na tereny zieleni urządzonej oraz lasu stanowi kontynuację dotychczasowego sposobu użytkowania tego terenu. Zachowany zostanie duży udział terenów biologicznie czynnych i utrzymana zdolność infiltracji podłoża. Wody opadowe będą przenikać do gruntu zasilając warstwy wodonośne i chroniąc grunt przed nadmiernym przesycaaniem. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, pozytywny.

Powyższe ustalenia i rozwiązania w wystarczający sposób zminimalizują ryzyko wystąpienia negatywnego oddziaływania na stan czystości wód podziemnych i gruntów.

Teren drogi publicznej klasy lokalnej (KDL), teren dróg wewnętrznych (KDW)

Przewidywane ograniczenie infiltracji wód opadowych na fragmentach uszczelnionych ciągów komunikacyjnych obejmujących ww. tereny nie będzie znaczące dla użytkowania lokalnych zasobów wód podziemnych. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

9.4. Odpady

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MN/U), teren zabudowy usługowej (U)

W granicach powyższych terenów funkcjonalnych wyznaczonych w projekcie planu przewiduje się wzrost ilości odpadów charakterystycznych dla danego sektora gospodarczego. Zgodnie z zapisami projektu planu gospodarkę odpadami ustala się zgodnie z przepisami odrębnymi oraz obowiązującymi w tym zakresie przepisami lokalnymi.

9.5. Oddziaływanie na powietrze atmosferyczne i klimat

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MN/U), teren zabudowy usługowej (U)

Oddziaływaniem pozytywnym, długoterminowym, bezpośrednim i stałym związanym z ww. terenami zabudowy będzie zapewnienie ciepła z urządzeń o wysokiej sprawności, które przy wytwarzaniu energii cieplnej nie będą powodowały przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji szkodliwych w powietrzu. Dodatkowo projekt planu dopuszcza lokalizację odnawialnych źródeł energii o mocy do 100 kW co zmniejszy ilość zanieczyszczeń w atmosferze.

Na terenach nowo projektowanej zabudowy w czasie wykonywania prac budowlanych może wystąpić okresowe pylenie oraz emisja zanieczyszczeń gazowych pochodzących z maszyn i urządzeń budowlanych. Uciążliwości te mogą występować krótkookresowo w skali lokalnej i będą ograniczone do terenów prowadzonych prac budowlanych.

Teren zieleni urządzonej (ZU), teren lasu (ZL)

Przeznaczenie analizowanego obszaru na tereny zieleni urządzonej i lasu stanowi kontynuację dotychczasowego użytkowania. Utrzymanie dotychczasowego sposobu przeznaczenia terenu będzie sprzyjało zachowaniu korzystnego topoklimatu. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, pozytywny.

Teren drogi publicznej klasy lokalnej (KDL), teren dróg wewnętrznych (KDW)

Część wyznaczonych w projekcie planu terenów dróg jest drogami istniejącymi, dlatego też ich oddziaływanie nie zmieni się względem obecnego. Budowa nowych dróg utwardzonych może nieznacznie przyczynić się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego, a to z kolei spowoduje wzmożoną emisję hałasu oraz zanieczyszczeń do atmosfery. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, chwilowy, negatywny.

9.6. Klimat akustyczny

Projekt planu ustala obowiązek zachowania dopuszczalnego poziomu hałasu zgodnie z przepisami odrębnymi dla terenów chronionych akustycznie oznaczonych na rysunku planu symbolami:

- a) dla terenów elementarnych oznaczonych na rysunku planu symbolem literowym MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
- b) dla terenów elementarnych oznaczonych na rysunku planu symbolem literowym MN/U jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej.

Tabela 9. Dopuszczalne poziomy hałasu w środowisku powodowanego przez poszczególne grupy źródeł hałasu, z wyłączeniem hałasu powodowanego przez starty, lądowania i przeloty statków powietrznych oraz linie elektroenergetyczne, wyrażone wskaźnikami $L_{Aeq D}$ i $L_{Aeq N}$, które to wskaźniki mają zastosowanie do ustalania i kontroli warunków korzystania ze środowiska, w odniesieniu do jednej doby (Rozporządzenia Ministra Środowiska z 14 czerwca 2007r. sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r. poz.112)).

Lp.	Rodzaj terenu	Dopuszczalny poziom hałasu w [dB]			
		Drogi lub linie kolejowe ¹⁾		Pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu	
		$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 16 godzinom	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 8 godzinom	$L_{Aeq D}$ przedział czasu odniesienia równy 8 najmniej korzystnym godzinom dnia kolejno po sobie następującym	$L_{Aeq N}$ przedział czasu odniesienia równy 1 najmniej korzystnej godzinie nocy
1	a) Strefa ochronna "A" uzdrowiska b) Tereny szpitali poza miastem	50	45	45	40

2	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej b) Tereny zabudowy związanej ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży ²⁾ c) Tereny domów opieki społecznej d) Tereny szpitali w miastach	61	56	<u>50</u>	<u>40</u>
3	a) Tereny zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej i zamieszkania zbiorowego b) Tereny zabudowy zagrodowej c) Tereny rekreacyjno-wypoczynkowe ²⁾ d) Tereny mieszkaniowo-usługowe	65	56	<u>55</u>	<u>45</u>
4	Tereny w strefie śródmiejskiej miast powyżej 100 tys. mieszkańców ³⁾	68	60	55	45

Objaśnienia:

¹⁾ Wartości określone dla dróg i linii kolejowych stosuje się także dla torowisk tramwajowych poza pasem drogowym i kolei linowych.

²⁾ W przypadku niewykorzystywania tych terenów, zgodnie z ich funkcją, w porze nocy, nie obowiązuje na nich dopuszczalny poziom hałasu w porze nocy.

³⁾ Strefa śródmiejska miast powyżej 100 tys. mieszkańców to teren zwartej zabudowy mieszkaniowej z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych. W przypadku miast, w których występują dzielnice o liczbie mieszkańców pow. 100 tys., można wyznaczyć w tych dzielnicach strefę śródmiejską, jeżeli charakteryzuje się ona zwartą zabudową mieszkaniową z koncentracją obiektów administracyjnych, handlowych i usługowych.

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MN/U), teren zabudowy usługowej (U)

Oddziaływanie negatywne, krótkoterminowe może wystąpić na etapie prac budowlanych i związane będzie z uciążliwościami emitowanymi przez pracujące maszyny, tj. głównie z hałasem i obniżeniem jakości krajobrazu. Ponadto należy zwrócić uwagę, że oddziaływanie akustyczne na środowisko występujące okresowo w trakcie prac budowlanych nie podlega regulacjom prawnym z zakresu ochrony przed hałasem.

W przypadku wprowadzenia zabudowy mieszkaniowo-usługowej i usługowej można spodziewać się hałasu związanego głównie z obsługą tych terenów. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, lokalne.

Projekt planu ustala dopuszczalne poziomy hałasu na terenach projektowanych funkcji. W związku z tym przewidywane zagospodarowanie terenu związane z zabudową w trakcie jej normalnej eksploatacji nie powinno generować uciążliwości dla ludzi.

Teren zieleni urządzonej (ZU), teren lasu (ZL)

Przeznaczenie analizowanego obszaru na teren zieleni urządzonej oraz lasu stanowi kontynuację dotychczasowego użytkowania.

Teren drogi publicznej klasy lokalnej (KDL), teren dróg wewnętrznych (KDW)

Wyznaczenie funkcji dróg może nieznacznie przyczynić się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego, a to z kolei spowoduje wzmożoną emisję hałasu. Jednakże biorąc pod

uwagę, iż drogi, przeznaczone są do obsługi niewielkiego ruchu zmiany będą nieznaczne. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, chwilowy, negatywny.

9.7. Oddziaływanie na szatę roślinną, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczną

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MN/U), teren zabudowy usługowej (U)

Na części terenów powyższe funkcje stanowią kontynuację aktualnego zagospodarowania tych terenów. W przypadku wprowadzenia nowej inwestycji oddziaływanie na etapie realizacji ustaleń planu będzie sprowadzało się do miejscowego usunięcia wierzchniej warstwy ziemi z istniejącą roślinnością. W związku z tym, że aktualny stan roślinności nie przedstawia szczególnych walorów przyrodniczych, przekształcenie stanu zieleni nie będzie istotnym oddziaływaniem na środowisko. Ponadto na terenach objętych projektem planu wyznacza się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, co warunkuje zagospodarowanie terenu zielenią. Dodatkowo na terenach opracowania istniejąca zabudowa w znacznym stopniu została wkomponowana w porastającą ten teren zieleń wysoką. Dlatego też sugeruje się, aby nową zabudowę wkomponować w istniejący drzewostan.

Na etapie realizacji zapisów projektu mpzp możliwa jest migracja niektórych gatunków zwierząt z terenów objętych pracami budowlanymi. Takiej reakcji można oczekiwać ze względu na uciążliwości związane z funkcjonowaniem sprzętu budowanego (hałas, drgania spaliny, nasilona obecność ludzi). Można przewidywać, że migracja ta będzie czasowa i nastąpi na tereny sąsiednie. Jednakże, ze względu na to, iż dla obserwowanej fauny, w szczególności ptaków, przebywających w pobliżu zabudowań, poziom antropopresji stanowi czynnik tła, przewiduje się, iż z pewnością znaczna część z obecnych tu ptaków będzie wykorzystywała opisywany teren jak dotychczas, także w trakcie realizacji założeń projektu planu. Jednakże w bezpośrednim sąsiedztwie znajdują się liczne tożsame siedliska, które mogą być wykorzystywane przez te ptaki jako teren żerowania (tereny rolne, lasy, w związku z czym nie przewiduje się, by realizacja założeń projektu planu znacząco negatywnie oddziaływała na populację ptaków opisywanego terenu.

Teren zieleni urządzonej (ZU), teren lasu (ZL)

Projekt planu na wyznaczonych terenach lasu ustala zakaz zabudowy. Utrzymanie powyższych funkcji w dotychczasowym użytkowaniu będzie miało bezpośredni, długoterminowy, stały i pozytywny wpływ na szatę roślinną, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczną.

Teren drogi publicznej klasy lokalnej (KDL), teren dróg wewnętrznych (KDW)

Oddziaływanie związane z terenami komunikacyjnymi będzie miało niewielki wpływ na szatę roślinną, świat zwierzęcy i różnorodność biologiczną. W wyniku prac budowlanych zostanie zniszczona częściowo szata roślinna, która następnie może zostać odbudowana po zakończeniu procesu budowlanego. Biorąc pod uwagę niewielką powierzchnię nowo wyznaczonych terenów komunikacji, oddziaływanie to będzie miało niewielki zasięg i siłę. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

9.8. Oddziaływanie na krajobraz

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MN/U), teren zabudowy usługowej (U)

Na terenach zainwestowanych nie zmieni się charakter oddziaływań. Przy wprowadzeniu nowo projektowanej zabudowy projekt planu ustala m.in. rodzaj i kolorystykę dachów, usytuowanie kalenicy, co sprzyja zachowaniu harmonii w krajobrazie. Będzie to oddziaływanie bezpośrednie, długotrwałe, stałe i pozytywne.

Ponadto podczas realizacji założeń projektu planu początkowo może wprawdzie ucierpieć estetyka przedmiotowego terenu (oddziaływania niekorzystne krótkoterminowe, chwilowe), co będzie związane z procesami budowlanymi. Na etapie funkcjonowania zabudowy, projektowane budynki swym charakterem i kubaturą nie powinny jednak odbiegać od zabudowy sąsiednich terenów.

Teren zieleni urządzonej (ZU), teren lasu (ZL)

Pozytywne oddziaływanie długoterminowe, bezpośrednie i stałe będzie związane z utrzymaniem terenów zieleni urządzonej oraz lasu w dotychczasowym zagospodarowaniu, co bardzo korzystnie wpływa na krajobraz obszaru opracowania.

Teren drogi publicznej klasy lokalnej (KDL), teren dróg wewnętrznych (KDW)

W projekcie planu uwzględniono obszary obejmujące tereny komunikacyjne. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

9.9. Oddziaływania na zabytki i dobra materialne

W projekcie planu wyznaczono strefę pośredniej ochrony konserwatorskiej oraz strefę ochrony krajobrazu.

- W granicach strefy pośredniej ochrony konserwatorskiej ustalono utrzymanie zasadniczych elementów historycznego rozplanowania, tj.

- 1) historycznej sieci dróg,
- 2) historycznych alei, szpalerów,
- 3) historycznych osi widokowych i kompozycyjnych.

W granicach strefy pośredniej ochrony konserwatorskiej nową należy kształtować w sposób harmonijnie łączący elementy kompozycji historycznej i współczesnej, ze szczególnym uwzględnieniem historycznie ukształtowanej skali i bryły zabudowy oraz historycznej linii zabudowy.

- W granicach strefy ochrony krajobrazu ustala się zachowanie istniejącego drzewostanu jednocześnie zabrania się lokalizacji zwartych nasadzeń wysoką roślinnością.

Dodatkowo w granicach planu występuje obiekt wpisany do gminnej ewidencji zabytków (Obszar II – obręb Kozłów). Prace remontowe, adaptacyjne i rozbiórkowe ww. obiektu wymagają uwzględnienia zasad określonych w przepisach odrębnych dotyczących ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego.

W związku z powyższym nie przewiduje się negatywnego oddziaływania założeń projektu planu na ww. tereny i obiekty kulturowe.

9.10. Oddziaływania na życie i zdrowie ludzi

Teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej (MN), teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej (MN/U), teren zabudowy usługowej (U)

Oddziaływanie negatywne, krótkoterminowe może wystąpić na etapie prac budowlanych i związane będzie z uciążliwościami emitowanymi przez pracujące maszyny, tj. głównie z hałasem i obniżeniem jakości krajobrazu. Ponadto należy zwrócić uwagę, że oddziaływanie akustyczne na środowisko występujące okresowo w trakcie prac budowlanych nie podlega regulacjom prawnym z zakresu ochrony przed hałasem.

Projekt planu ustala dopuszczalne poziomy hałasu na terenach projektowanych funkcji. W związku z tym przewidywane zagospodarowanie terenu związane z zabudową w trakcie jej normalnej eksploatacji nie powinno generować uciążliwości dla ludzi.

Omawiany projekt planu zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, co uniemożliwia wprowadzenia inwestycji zawartych w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. 2016 poz. 71), a które to mogłyby wpłynąć negatywnie na życie i zdrowie mieszkańców.

W związku z powyższym nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi realizacji założeń projektu planu.

Teren zieleni urządzonej (ZU), teren lasu (ZL)

Podtrzymanie funkcji terenu zieleni zachowuje wartości przyrodnicze terenów otwartych co wpływa pozytywnie na życie i zdrowie ludzi. Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, pozytywny.

Teren drogi publicznej klasy lokalnej (KDL), teren dróg wewnętrznych (KDW)

W bezpośrednim sąsiedztwie dróg nastąpi wzrost natężenia hałasu i zanieczyszczenie powietrza, Oddziaływania będą miały charakter bezpośredni, długoterminowy, stały, neutralny.

W odniesieniu do terenu cmentarza położonego w odległości 80 m od Obszaru I (obręb Parysów), na załączniku nr 1 do niniejszej prognozy, wskazano strefy ochrony sanitarnej w odległości 50 m i 150 m, w których obowiązują ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów, które wynikają z zakazów zawartych w Rozporządzeniu Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze (Dz. U. z 1959 r, nr 52 poz. 315), w szczególności §3 ust. 1:

„Odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności oraz studzien, źródeł i strumieni, służących do czerpania wody do picia i potrzeb gospodarczych, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone”.

Istniejąca zabudowa mieszkaniowa na Obszarze I zaopatrywana jest w wodę z sieci wodociągowej. Infrastruktura techniczna przedstawiona została również na załączniku graficznym nr 1 do niniejszej prognozy.

9.11. Oddziaływanie na obszary chronione w tym obszary Natura 2000

Ze względu na to, iż obszar opracowania położony jest poza prawnymi formami ochrony przyrody, jak również odległość od najbliższego obszaru Natura 2000 wynosi ponad ok. 1,0 km, prognozuje się, iż realizacja zapisów planu nie będzie znacząco negatywnie oddziaływała na obszary chronione, obszary Natura 2000 oraz nie naruszy spójności tych obszarów.

Obszar objęty projektem planu znajduje się również poza głównymi korytarzami ekologicznymi i nie stanowi zagrożenia ani bariery ekologicznej dla migracji roślin i zwierząt.

9.12. Wzajemne oddziaływanie

Poszczególne elementy środowiska, takie jak: ludzie, rzeźba terenu, budowa geologiczna, wody powierzchniowe i podziemne, pokrywa glebowa, szata roślinna i fauna, klimat lokalny, krajobraz naturalny, zasoby naturalne, dobra materialne, zabytki kultury materialnej są ze sobą powiązane i tworzą integralną całość.

Dlatego też negatywny wpływ na jeden z czynników, może przejawiać się pogorszeniem stanu całego ekosystemu. Wzajemne wzmacnianie występujących oddziaływań w danym środowisku powoduje, że łączny efekt jest większy od sumy efektów ich działania oddzielnego.

Z punktu widzenia zdrowia ludzi najważniejsze są oddziaływania na powietrze atmosferyczne i klimat akustyczny.

W oparciu o wyżej przedstawiony opis środowiska i analizę oddziaływań oraz ewentualnych zmian można stwierdzić, że przy zastosowaniu rozwiązań przedstawionych w niniejszej prognozie nie wystąpią wzajemne negatywne oddziaływania pomiędzy poszczególnymi elementami środowiska.

10. Rozwiązania mające na celu zapobieganie, ograniczenie lub kompensację przyrodniczą negatywnych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektu miejscowego

Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego określa cele, które zakładają zapobieganie, ograniczenie lub niedopuszczanie do negatywnego wpływu inwestycji na środowisko. Proponowane rozwiązania przedstawione w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego prowadzą do łagodzenia i likwidacji negatywnych wpływów na środowisko przyrodnicze.

W zakresie ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego plan wprowadza następujące zasady:

1. Obszar objęty planem położony jest poza granicami obszarów chronionych z tytułu przepisów o ochronie przyrody,
2. Ustala zastosowanie rozwiązań technicznych i technologicznych nie powodujących zagrożeń dla środowiska wodnego i mogących doprowadzić do skażenia wód podziemnych,
3. Zakazuje lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych z zakresu ochrony środowiska za wyjątkiem inwestycji z zakresu łączności publicznej, komunikacji i infrastruktury technicznej,
4. Zakazuje lokalizowania:

- ✓ elektrowni wiatrowych,
  - ✓ elektrowni fotowoltaicznych za wyjątkiem mikroinstalacji i małych instalacji o mocy do 100 kV w rozumieniu przepisów odrębnych,
  - ✓ obiektów lub zakładów stwarzających zagrożenia wystąpienia poważnej awarii przemysłowej,
  - ✓ obiektów lub zakładów stwarzających zagrożenia dla życia lub zdrowia ludzi,
5. Obszar objęty planem położony jest w całości w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 „Subniecka Warszawska”,
  6. Ustala dopuszczalne poziomy hałasu, przyjmując odpowiednie przepisy dotyczące ochrony środowiska w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu:
    - ✓ dla terenów elementarnych oznaczonych na rysunku planu symbolem literowym MN jak dla terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;
    - ✓ dla terenów elementarnych oznaczonych na rysunku planu symbolem literowym MN/U jak dla terenów zabudowy mieszkaniowo-usługowej.
  7. W granicach planu zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego określone są ustaleniami: nieprzekraczalnej linii zabudowy, zasad kształtowania zabudowy.
  8. Na terenie opracowania planów ustala się minimalny procent powierzchni biologicznie czynnej określony indywidualnie dla poszczególnych terenów: (dla MN – 50%, dla MNU – 40%, dla U- 40%, dla ZU – 60%).
  9. W sąsiedztwie napowietrznej linii elektroenergetycznej średniego i niskiego napięcia, obowiązują ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenu wynikające z przepisów odrębnych; przy realizacji zabudowy, zagospodarowania oraz nasadzeń zieleni należy stosować odpowiednie odległości od sieci wynikające z przepisów odrębnych;
  10. W granicach planu, wzdłuż gazociągu wysokiego ciśnienia DN 200, wyznacza strefę kontrolowaną o szerokości 12 m, której środek stanowi oś gazociągu. W w/w strefie oznaczonej w załączniku Nr 1 do uchwały, ustala się zakaz:
    - 1) wznoszenia budynków i budowli, urzędowania stałych składów i magazynów,
    - 2) zalesiania.
  11. Ustala ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów zlokalizowanych w sąsiedztwie lasu zgodnie z przepisami odrębnymi z zakresu bezpieczeństwa przeciwpożarowego.
  12. Zaopatrzenie w ciepło będzie realizowane indywidualnie urządzeniami cieplnymi o wysokiej sprawności, które przy wytwarzaniu energii cieplnej nie będą powodowały przekroczenia dopuszczalnych zawartości substancji szkodliwych w powietrzu. Dopuszcza lokalizację odnawialnych źródeł energii o mocy do 100kV;
  13. Zaopatrzenie w wodę będzie realizowane z sieci wodociągowej;
  14. Ścieki należy odprowadzać do sieci kanalizacji sanitarnej;
  15. Nakazuje, aby odpady były zagospodarowane w sposób zgodny z przepisami odrębnymi oraz obowiązującymi w tym zakresie przepisami lokalnymi.

Realizacja zapisów planu (rodzaj proponowanego zainwestowania) nie niesie poważnych zagrożeń dla środowiska. Przewiduje się również brak znaczącego oddziaływania projektowanego zagospodarowania na obszary ostoi Natura 2000, w szczególności:

- nie wpłynie na pogorszenie stanu siedlisk przyrodniczych oraz siedlisk gatunków roślin i zwierząt chronionych w sieci obszarów Natura 2000
- nie wpłynie na spójność obszarów Natura 2000

W związku z powyższym realizacja planu (rodzaj proponowanego zainwestowania) nie niesie specjalnych zagrożeń dla środowiska. Jednakże sposób ich realizacji wymaga

wprowadzenia pewnych ograniczeń i zakazów w celu minimalizacji zagrożeń negatywnych oddziaływań:

- Podczas realizacji przedsięwzięć należy działać zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami minimalizacji negatywnych skutków oddziaływania na środowisko naturalne. Dotyczy to takich aspektów jak hańdowanie gruntów w celu ponownego wykorzystania itp.
- W związku z miejscami występującą słabą izolacją pierwszego głównego użytkowego poziomu wodonośnego od powierzchni terenu, sugeruje się, aby zakazać wprowadzania szkodliwych substancji do gleby - ze względu na możliwość przenikania substancji chemicznych do wód podziemnych
- Na etapie wznoszenia zainwestowania istotnym zagrożeniem będzie nadmierny hałas związany ze wznoszeniem zabudowy, utwardzaniem nawierzchni dróg itp. Nastąpi również ubytek szaty roślinnej związanej z realizacją zapisów planu. W związku z powyższym na etapie inwestycyjnym należy zastosować technologie ograniczające w sposób maksymalny hałas.
- Realizacja zabudowy musi umożliwiać migrację drobnych zwierząt poprzez np. otwory o średnicy min. 15 cm wykonane w podmurówce ogrodzeń przy powierzchni terenu, rozmieszczone w odstępach nie większych niż 5 m, prześwit o szerokości min 10 cm pomiędzy podmurówką, a ażurowymi elementami ogrodzenia, gdy wysokość podmurówki przekracza 10 cm wysokości – proponuje się wprowadzić powyższy zapis do całego obszaru projektu planu.

Zastosowanie się do wszystkich ustaleń projektowanego dokumentu i powyższych wytycznych powinno znacznie ograniczyć lub nawet wykluczyć część negatywnych oddziaływań na środowisko.

11. Rozwiązania alternatywne do rozwiązań zawartych w miejscowym planie

Metodologia opracowania Prognozy nakazuje dokonanie propozycji rozwiązań alternatywnych w stosunku do przewidywanych w projekcie dokumentu – rozwiązań, które pozwoliłyby osiągnąć zamierzone cele przy mniejszej skali uciążliwości i oddziaływań na różne aspekty środowiska (realizacja zamierzonych celów byłaby wówczas z punktu widzenia oddziaływania na środowisko bardziej efektywna – zostałyby osiągnięta przy niższych kosztach).

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego uwzględnia uwarunkowania środowiska, potrzebę ochrony i wzbogacenia istniejących walorów przyrodniczo-krajobrazowych, konieczność zabezpieczenia zdrowia ludzi na tym terenie.

Jedynym rozważnym rozwiązaniem alternatywnym, dotyczącym przyszłego zagospodarowania, byłoby zaniechanie podejmowania jakichkolwiek działań, tzw. wariant zerowy.

Jednakże, na obszarze opracowania obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z uchwałą XIII/60/03 Rady Gminy w Parysowie z dnia 30 grudnia 2003 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów. Obowiązujący miejscowy plan wyznacza na Obszarze I (obręb Parysów) oraz Obszarze II (obręb Kozłów) funkcje MR/MN - tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług. Na Obszarze III (obręb Starowola) wyznacza funkcje MR/MN - tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z

dopuszczeniem usług oraz L – tereny lasów, a na Obszarze IV (obręb Poschła) MR/MN - tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług, R - tereny upraw polowych oraz KUD – drogi dojazdowe.

Projekt planu wprowadza na Obszarze I (obręb Parysów) funkcji MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, na terenach Obszaru II (obręb Kozłów) wyznaczone zostały funkcje MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, MN/U – tereny zabudowy mieszkaniowo-usługowej oraz ZU – tereny zieleni urządzonej, na Obszarze III (obręb Starowola) wprowadzono funkcje MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, ZL – teren lasu, z kolei na Obszarze IV (obręb Poschła) wprowadzono funkcję MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, U – tereny zabudowy usługowej, KDL – teren drogi publicznej klasy lokalnej, KDW – teren drogi wewnętrznej.

Zaniechanie realizacji przedsięwzięcia nie wpłynęłoby na środowisko – pozostałoby ono w stanie obecnym. Jednakże, projekt planu jest zgodny z przepisami prawa w zakresie m.in. ochrony środowiska, ochrony przyrody, oraz innymi przepisami szczególnymi, ponadto na większości terenu zostaje podtrzymany dotychczasowy sposób użytkowania terenów, a przewidywane zagospodarowanie terenów, wydaje się być funkcją społecznie uzasadnioną na przedmiotowym terenie, dlatego też nie proponuje się rozwiązań alternatywnych aniżeli te, które zostały zaproponowane w projekcie planu.

12. Wskazanie napotkanych trudności wynikających z niedostatków techniki lub luk we współczesnej wiedzy

Analizowane zainwestowanie jest powszechnie występującym i typowym przedsięwzięciem małej skali. Wobec tego określenie jego wpływu na środowisko nie napotkało na szczególne trudności.

13. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzania postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek opracowania prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko*.

Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest diagnoza obecnego stanu środowiska oraz wskazanie potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, przy uwzględnieniu jego poszczególnych komponentów, w tym: powierzchni ziemi, warunków wodnych, różnorodności biologicznej, krajobrazu, szaty roślinnej i zwierząt, powietrza.

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko została sporządzona dla potrzeb miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola.

Projekt planu składa się z części tekstowej – projektu uchwały oraz z załączników graficznych.

Projekt planu na omawianym terenie wyznacza następujące przeznaczenie terenu:

MN – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej;

MN/U – teren zabudowy mieszkaniowo-usługowej;

U – teren zabudowy usługowej;

ZU – teren zieleni urządzonej;

ZL – teren lasu;

KDL – teren drogi publicznej klasy lokalnej;

KDW – teren dróg wewnętrznych.

Projekt przedmiotowego planu, jest realizacją uchwały Rady Gminy Parysów Nr XXV/143/2020 z dnia 28 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola.

Zgodnie z ww. uchwałą oraz załącznikami graficznymi do uchwały, projektem planu objęto cztery obręby o łącznej powierzchni ok. 8,90 ha (obręb Parysów – pow. 0,29 ha, obręb Kozłów – pow. – 1,40 ha, obręb Starowola – pow. 5,40 ha, obręb Poschła – 1,20 ha).

Obszary objęte projektem planu stanowią cztery odrębne tereny położone w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła oraz Starowola w gminie Parysów, powiat garwoliński, województwo mazowieckie.

Na obszarach objętych opracowaniem obowiązują ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zgodnie z uchwałą nr XIII/60/03 Rady Gminy w Parysowie z dnia 30 grudnia 2003 w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów. Obowiązujący miejscowy plan wyznacza na Obszarze I (obręb Parysów) oraz Obszarze II (obręb Kozłów) funkcje MR/MN - tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług. Na Obszarze III (obręb Starowola) wyznacza funkcje MR/MN - tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług oraz L – tereny lasów, a na Obszarze IV (obręb Poschła) MR/MN - tereny zabudowy zagrodowej, mieszkaniowej jednorodzinnej z dopuszczeniem usług, R - tereny upraw polowych oraz KUD – drogi dojazdowe.

Tereny objęte opracowaniem położone są poza powierzchniowymi formami ochrony przyrody.

Projektowane zagospodarowanie terenu obwarowane jest działaniami minimalizującymi negatywny wpływ na środowisko przyrodnicze. Ponadto plan spełnia uwarunkowania wynikające z dążenia do zapewnienia właściwych standardów środowiskowych w zakresie ochrony zdrowia.

Podczas realizacji założeń planu nie wystąpią transgraniczne oddziaływania na środowisko.

Wykazano, że realizacja zainwestowania wiąże się z oddziaływaniem na obszar badań. W celu minimalizacji negatywnych skutków realizacji zapisów planu wprowadzono zalecenia i nakazy.

W ujęciu końcowym wykazano, że realizacja zapisów planu po uwzględnieniu nakazów i zaleceń zawartych w prognozie nie spowoduje znaczącego oddziaływania na obszary cenne przyrodniczo oraz nie spowoduje znaczącego wzrostu zagrożenia środowiska w granicach planu i poza nim.

14. Wykaz materiałów źródłowych

1. Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Parysów,
2. Opracowanie ekofizjograficzne podstawowe do miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola, listopad 2020 r.,
3. Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola,
4. Uchwała Nr XXXV/143/2020 z dnia 28 października 2020 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola,
5. Obowiązujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów,
6. Strategia Rozwoju Gminy Parysów na lata 2015-2022
7. Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Garwolińskiego do roku 2030
8. Program Ochrony Środowiska dla Województwa Mazowieckiego do 2022 r. (Uchwała nr 3/17 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 stycznia 2017 r.)
9. Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego;
10. Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do 2030 roku;
11. Plan Gospodarki Odpadami dla województwa mazowieckiego 2024;
12. Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych;
13. Polityka Ekologiczna Państwa;
14. Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiającej ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. U. UE L z dnia 22 grudnia 2000 r.) tzw. Ramowej Dyrektywy Wodnej;
15. Strategiczny plan adaptacji dla sektora i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030;
16. Centralna Baza Danych Geologicznych;
17. Dane Państwowego Instytutu Geologicznego – Państwowego Instytutu Badawczego,
18. Geografia regionalna Polski, Kondracki J., PWN, Warszawa 2013 r.,
19. Geografia fizyczna Polski, A. Richling, K. Ostaszewska, PWN, Warszawa 2005 r.
20. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków (Dz. U. Nr 25, poz. 133, z późn. zm.)
21. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183)
22. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409)
23. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408)
24. Ptaki. Przewodnik Collinsa, 2010 r.
25. Przewodnik do oznaczania zbiorowisk roślinnych Polski, Władysław Matuszkiewicz PWN, Warszawa 2001 r.,
26. Potencjalna roślinność naturalna Polski. Mapa pogładowa w skali 1: 300 000, arkusz 5 Pojezierze Wielkopolskie i Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie, PAN, W. Matuszkiewicz i inni, Warszawa 1995 r.,
27. Projekt korytarzy ekologicznych łączących Europejską sieć Natura 2000 w Polsce. Zakład Badań Ssaków PAN, W. Jędrzejewski i inni, Białowieża 2012r.
28. Klucz do oznaczania roślin naczyniowych Polski niżowej, Łucjan Rutkowski, PWN, Warszawa 2008 r.,
29. Rośliny lasu liściastego, Tadeusz Traczyk, WSiP, Warszawa 1959 r.,
30. Atlas roślin, R. Krzyściak-Kosińska, M. Kosiński, wyd. Pascal, Bielsko-Biała 2007 r.,
31. Płazy i gady Polski, A. Herczek, J. Gorczyca, Wyd. Kubajak, 2004 r.,

32. Atlas ptaków, część I i II, Marcin Karetta, wyd. Pascal, Bielsko-Biała, 2010 r.,
33. Ptaki Polski, część 1 i 2, Andrzej G. Kruszewicz, MULTICO Oficyna Wydawnicza, Warszawa 2005, 2006, 2007,
34. Regionalizacja geobotaniczna Polski, Jan Marek Matuszkiewicz, IGI PAN Warszawa, 2008 r.,
35. Mapy Hydrogeologiczne Polski w skali 1: 50 000 arkusz Garwolin wraz z objaśnieniami,
36. Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000, arkusz Garwolin wraz z objaśnieniami,
37. Mapa Geośrodowiskowa Polski w skali 1:50 000 arkusz Garwolin wraz z objaśnieniami,
38. Przeglądowa Mapa Surowców Skalnych Polski w skali 1:200 000
39. Główne Zbiorniki Wód Podziemnych, Informator PSH, Józef Mikołajków i Andrzej Sadurski, Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa 2017 r.
40. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, Uchwała Rady Ministrów z dnia 22 lutego 2011 r. (Monitor Polski nr 49 poz. 549), Warszawa 2011,
41. Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Wisły, Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. (Dz. U. R.P. z 2016 poz. 1911);
42. Raporty o stanie środowiska województwa mazowieckiego, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska,
43. Roczna ocena jakości powietrza w województwie mazowieckim. Raport za rok 2018. Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Warszawa, kwiecień 2019 r.
44. Materiały zebrane w sieci Internet w szczególności bazy danych WMS oraz serwisy tematyczne.

Spis załączników tekstowych:

1. Oświadczenia,
2. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Warszawie
3. Kopia uzgodnień zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganej w prognozie oddziaływania na środowisko dotyczącej sporządzenia do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła i Starowola z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Garwolinie.

Spis załączników graficznych:

1. Inwentaryzacja terenu objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola (zał. nr 1,2,3,4)
2. Mapa struktur funkcjonalno-przestrzennych projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola (zał. nr 5,6,7,8)

Autorzy opracowania:

.....
inż. Grzegorz Prusik

.....
mgr inż. Agnieszka Tymowicz

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż jako współautor „*Prognozy oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola*” spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
mgr inż. Agnieszka Tymowicz

OŚWIADCZENIE

Oświadczam, iż jako współautor „*Prognozy oddziaływania na środowisko dla miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Parysów w obrębach geodezyjnych Parysów, Kozłów, Poschła, Starowola*” spełniam wymagania o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283 z późn. zm.).

Jestem świadom odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
inż. Grzegorz Prusik